

## Stopnje in denarni načrt

Za zdravstveno varstvo na Dolenjskem bo prihodnje leto za 10 odst. več denarja kot letos

10. decembra je skupščina zdravstvenega zavarovanja delavcev v Novem mestu — sestala se je zadnjikrat v tem letu — po štiriurni razpravi sprejela okvirni denarni načrt sklada za leto 1970 in prispevne stopnje, ki bodo veljale prihodnje leto. Seje so se udeležili tudi predstavniki zdravstvene službe in občinskih sindikalnih svetov iz Novega mesta, Krškega in Metlike.

Sklad bo imej za zdravstveno varstvo prihodnje leto za 10,2 odstotka več denarja, kot ga bo porabljeno letos. Tako povečanje je tudi v skladu z republiškim priporočilom in je hkrati tarrstvo, da bomo na Dolenjskem ohranili zdravstveno varstvo najmanj na letošnji ravni. Seveda so zdravstveni zavodi zahtevali precej več denarja, kot jim ga je bilo možno zagotoviti.

Stopnja osnovnega prispevka — plačuje se od kosmatih osebnih dohodkov zaposlenih — bo prihodnje leto v petih dolenjskih občinah 5,4 odstotka. Od letosnje bo večje za 0,2 odstotka, kar da v denarju 1,4 milijona din. Ta denar pa bo dan bolnišnici in zdravstvenemu domu v Novem mestu za njuno dograditev in posodobitev.

Spremembe je doživela tudi participacija. Tako bo moral zavarovanec, ko bo prejel zdravilo na recept, pla-

cati iz svojega žepa 4 din (letos 3 din), za vsak prvi obisk zdravnika na domu in za vsak prvi specialistični pregled po 10 din. Ker pa so v razpravi (zlasti predstavniki občinskih sindikalnih svetov) ugotavljali, da participacija že zdaj preveč in predvsem prizadene bolnega človeka so doplačilo zmanjšali.

I. Z.

## Združevanje in sodelovanje

Medobčinski svet ZKS je poslal vsem trem občinskim konferencam ZK v Posavju poročilo o delu v minulem obdobju. Poročilo omenja predvsem integracijske pobude ne le za delo komunistov v političnih organizacijah, ampak tudi za sodelovanje v gospodarstvu. To svojo nalogo bo še temeljiteje opravljal novoizvoljeni svet v prihodnjem mandatsnem obdobju.

## HRVAŠKO-SLOVENSKO SODELOVANJE OB KOLPI

# Z enotnimi načrti bo lažje prodreti

Dve slovenski in tri hrvaške občine ob Kolpi snujejo skupne načrte za razvoj turizma in napovedujejo tesno sodelovanje tudi na drugih področjih — Na petkovem posvetu v Črnomlju prvi sklepi

12. decembra so se v Črnomlju sestali predsedniki občinskih skupščin ter predstavniki družbeno-političnih organizacij iz občin Črnomelj, Metlika, Ozalj, Duga Resa in Vrbovsko. Navzoči so bili tudi nekateri poslanci in predsednik slovenske gospodarske zbornice Leopold Krese. Po posvetu v hotelu Lahinja so si gostje ogledali še tovarno BELT.

Na posvetu so natančno razpravljali o turističnih na-

črtih posameznih občin, ker jih nameravajo uskladiti ter v bodoče enotno razvijati obkolpski turizem na slovenski in hrvaški strani reke. Ob ugotovitvi, da je Kolpa ena najbolj čistih in lepših rek v Jugoslaviji, ob tem pa še ni turistično pokvarjena, so lepe možnosti za razvoj turizma. Sklenjeno je bilo, da bodo vse občine prispevale sredstva za izdelavo skupnega razvojnega načrta v turizmu, s katerim nameravajo zainteresirati večje turistične in druge go-

spodarske organizacije za investicijska vlaganja na to področje. Kot kaže, obstaja celo možnost za vlaganje tujega kapitala.

Imenovali so stalni koordinacijski odbor, ki bo zasedal najmanj vsake tri mesece in bo reševal ne samo turistična, temveč tudi gospodarska in druga vprašanja. Znova so poudarili, da Kolpa prebivalcev ob njej sploh ne razdvaja, temveč se že zdaj odvija dobro sodelovanje. V prihodnje bodo skupno reševali vprašanja šolstva, zaposlovanja, gradnje cest in mostov, tokrat pa so se dogovorili že za prve skupne akcije.

Tako bodo vse obkolpske občine prepovedale odvažati posek iz Kolpe, ker hočejo, da bi reka obdržala sedanje

značilnosti; uvedli bodo enoten režim v lovu in ribolovu in nikjer ne bodo dovolili graditi vikendov v bližini.

(Nadaljevanje na 3. strani)

## CELULOZA je spet brez lesa

Ena izmed največjih tovarn na našem območju »Djuro Salaj« v Krškem stoji zaradi pomanjkanja lesa, ki se ponavlja iz leta v leto

Delavski svet tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaj« v Krškem je v ponedeljek, 15. decembra, na skoraj osemurni seji v prisotnosti občinskega vodstva ZKS, SZDL in sindikata, predsednika občine Krško in predstavnikov družbeno-političnih organizacij v kolektivu razpravljal o vzrokih za pomanjkanje osnovne surovine — lesa. Iskali so tudi odgovore na vprašanja o informiranosti, o odnosih v kolektivu, samoupravljanju in strokovnjakih, ki jih je zastavil delavskemu svetu podjetja odbor delovnih skupnosti Obs Krško na svoji zadnji seji.

En papirni stroj v tovarni že stoji, pri obračunu osebnih dohodkov za december

bodo morali poseči v rezervni sklad, čež noveletne praznike bo tovarna stala pet dni, v januarju pa bodo porabili za osebne dohodke še preostanek rezervnega sklada. Kako bo februarja, ne more v 1500-članskem kolektivu še nihče reči, čeprav nikomur ni vseeno za kruh in zaslužek. Če k približno

(Nadaljevanje na 5. str.)

## Vsak dvajseti kočevski občan je krvodajalec

V kočevski občini je letos oddalo kri okoli 950 občanov, medtem ko je bil plan 800 odvzemov — V teh dneh so proslave krajevnih organizacij RK, na katerih podeljujejo priznanja večkratnim krvodajalcem

Ena prvih proslav krvodajalcev in hkrati največja v občini je bila 5. decembra v hotelu PUGLED v Kočevju. Na njej so podelili krvodajalcem iz območja krajevnih organizacij RK Kočevje, Rudnik, Dolga vas in Livold dve diplomi, 28 zlatih in 54 srebrnih krvodajalskih značk. Kot vsako leto, tako se je tudi letos te proslave udeležil v imenu Glavnega odbora RK Slovenije Ivan Andrej, ki ga Slovenci, posebno pa kočevski krvodajalci, poznajo še bolj pod imenom Brežnikov Vanč. Krvodajalcem se je tokrat predstavil kot »Vanč-Lunika« in jih več ur s svojimi šalami pristrčno zabaval.

V svečanem delu proslave je krvodajalcem najprej spregovoril predsednik občinskega odbora RK dr. Miha Petro-

vič. Zahvalil se jim je za njihovo razumevanje in pomoč ter poudaril, da je že nekaj let v kočevski občini krvoda-

jalec vsaki dvajseti občan, medtem ko je v Sloveniji povprečno vsak petindvajseti. V zadnjih desetih letih so kočevski krvodajalci oddali nad 3000 litrov krvi.

Krvodajalec je pozdravil in se jim zahvalil za nesebično pomoč tudi predsednik občinske skupščine Kočevje Miro Hegler, medtem ko so se slovestnosti udeležili tudi predstavniki drugih družbeno-političnih organizacij.

(Nadaljevanje na 30. str.)



- Hočemo olajšati delo šolarjem in šolnikom, zato bomo glasovali z »DA«!

»Vsi kot eden smo za to, da Topliška dolina dobi novo šolo, saj že od osvojitve čakamo nanjo. Naši otroci in prosvetni delavci, ki delajo v nemogočih pogojih, ne zdržijo več. Ker naš DA toliko pomeni, mislim, da bodo le redki glasovali z NE.« nam je povedal upokojenec Ignac Osana iz Dolcejskih Toplic. (Več o referendumu lahko preberete na 9. strani.)

## Podpora načrtu rudnika

15. decembra je bila seja zbora delovnih skupnosti občinske skupščine Kočevje, na kateri so razpravljali o preusmeritvi rudnika. Najpomembnejši sklep je bil, da zbor daje vso podporo programu za preusmeritev, ki ga je izdelal sam rudnik. Upoštevati pa je treba tudi inštalacije o ustanovitvi obrata VEGE iz Ljubljane v Kočevju in zaposlitev rudarjev v nekaterih kočevskih podjetjih. Razprava je bila zelo živahna in ostrá — udeležili so se je tudi predstavniki gospodarske zbornice — več o njej pa bomo poročali prihodnjic.



Zlate značke je letos dobilo na proslavi v Kočevju 28 krvodajalcev, srebrne (na sliki) jih je dobilo 54, dva krvodajalca, ki sta dala kri nad dvajsetkrat, pa sta dobila diplomu in spominsko darilo. (Foto: Prime)

## Za dan JLA

Prisrčno pozdravljamo vse borce, oficirje in uslužbence vseh rodov Jugoslovanske ljudske armade, kočačnice bratstva in enotnosti naših narodov ter zibelke naše svobode! Tople pozdrave tudi vsem naročnikom in bralcem našega tednika v vrstah JLA!

## 20-letnica tovarne BELT

Jutri, 19. decembra, bodo v kolektivu črnomajške železnicarne in strojne tovarne BELT počastili 20-letnico obstoja. Slavje se bo začelo s svečanim zasedanjem centralnega delavskega sveta, nato bodo odprli novo proizvodno dvorano in gostom razkazali tovarno. Tovarna BELT je viden vzpon dosegla zlasti v zadnjih 8 letih, medtem ko letošnje poslovno leto končuje z rekordno proizvodnjo, vredno 35.000 din.

## Prispevki za Banjaluko

V zadnjem todnju dni (do minulega ponedeljka) so v kočevski občini prispevali za ponesrečence v Banjaluki še: občinska skupščina Kočevje (uslužbenci) 707,75 dinarjev, osnovna organizacija RK Vas-Fara 1291 din, prosvetni delavci osnovne šole Vas-Fara 370 din, Stanovanjsko podjetje Kočevje 409,35 din in Zdravstveni dom Kočevje-Ribnica 975 din.



OD 18. DO 23. DECEMBRA

Nekako od 18. do 21. decembra prehodno izboljšanje, nato zopet dolgo razdobje padavin, delna dež, deloma sneg, šele po 27. decembru močna ohladiitev s snegom.

Dr. V. M.



tedenski  
mozaik

V Latinski Ameriki so slika hall že dosti revolucij in spodnesli že dosti predsednikov, toda takšnega udara, kakor je bil v ponedeljek v Panami najbrž še ni bilo: medtem ko je bil panamski predsednik na konjskih dirkah v Mexico Cityju, je njegov podpredsednik, ki ni sel na konjske dirke, ampak je ostal v Panami, postal predsednik... V Sovjetski zvezi so odkrili novo zvrst pornografije. Doslej smo poznali pornografijo v besedi in sliki, toda na sestanku sovjetskih pisateljev so obsodili tudi spornografijo v glasbi in druge škodljive zahodne vplive na umetnost... V Frankfurtu bi morali soditi devetnajstletnemu fantu zaradi razgrajanja in upiranja organom javne varnosti. Sodnik je ukazal policiji, naj temeljito očistita sodno dvorano, ker so mladi obtoženčevi prijatelji enavijala za svojega kolega. Policija je tako temeljito očistila dvorano, da je poslala domov tudi obtoženca. Procejs so preložili... Stranostovski časopis »Život stranjski« je obtožil avstrijske in zahodnonemške socialne demokrate, da bi radi pomagali na noge socialnim demokratom v ČSSR. Časopis med drugim piše, da je prišel v Prago eden izmed glavnih voditeljev zahodnonemških socialnih demokratov Fritz Erler, ki je obljubil svojim češkim somišljenikom izdatno finančno pomoč. Fritz Erler je umrl 24. februarja 1967. Ameriški kemiki so izdelali novo bombo, ki vsebuje dve kemični snovi. Vsaka zase je neškodljiva, ko se pa pomešata, se iz tega izdima smrtonosni živični plin. Spet nova znanstvena pridobitev... V Dahomeju so prejšnji teden spet izvedli državni udar. Tam jih ni več ne štejejo. Kaže, da so v Afriki državni udari v modi in v obratnem sorazmerju z velikostjo države. Čim manjša je država, tem več je državnih udarov... Predsednik sveta li-

## Kdaj kmečke pokojnine?

Za pokojninsko zavarovanje kmetov še vedno ni denarja - Kdo upa jamčiti, da ga bo prihodnje leto ali čez pet let več? - Ali naj skrb za stare kmečke ljudi odlagamo brez prestanka?

Upal sem, da se bo pri urejanju kmetovinskega zavarovanja kmetov kamlu nekaj spremenilo, pa sem spet zgubil upanje, da bi kdaj dočkal pokojnino. Tako je glasno razmišljaj starejši, a še vedno podjetni kmet, ki je za svojo pokojnino pripravil prispevati ustreznih delež. Njegovo upanje se je zvečalo, ko so predlogi kmetov našli svoje mesto tudi na prvi strani najpomembnejšega republiškega časopisa. Splahnelo pa je, ko so razprave republiških organov spet stekle po starem tiru.

■ Kmetje že precej časa razpravljajo o »splošaju kme-

ta«, o določilih, kdo se lahko prišteva med kmete. Take razprave je sprožilo zdravstveno zavarovanje kmetov. Prej podeželski prebivalci niso iskali takih razlik med sabo, zlasti ne po zadnji vojni. Kategorije zavarovancev pa jih silimo k razmišljanju. Delavci imajo svoje socialno zavarovanje. Obrtniki svoje. Kmetje pa imajo le zdravstveno zavarovanje, dokler ne bo sredstev, da bi lahko vzdrževali tudi pokojninsko in invalidsko. K razpravam jih spodbujajo visoki prispevki in pomanjkanje sredstev.

Pri delavcih je točno določeno, da so socialno zavarovani le tisti, ki so redno zaposleni ali jim družba prizna začasno brezposelnost, pri obrtnikih pa le obrtniki. Zakaj ne bi bilo enako pri kmečkih zavarovancih? Določiti bi morali enako natančno kot pri delavcih, kdo je kmet. Tisti sloj prebivalstva, ki bi izpadel iz teh treh kategorij, pa naj bi uvrstili v novo kategorijo občanov.

■ Zakaj pristojni organi ne upoštevajo takih predlogov? Ničče ne zanika, da bi se z določitvijo »splošaja kmetov« razmere kmečkih zavarovancev izboljšale in bi bilo več možnosti za skorajšnjo uvedbo pokojninskega zavarovanja. Pravijo pa, da bi to povzročilo nov problem. Kdo naj bi skrbel za tiste, ki ne morejo sredstev za svoje zavarovanje?

■ Kmetje se ne čudijo vprašanju (za ljudi bi morali poskrbeti!), temveč tistim, ki le sprašujejo, ne iščejo pa ustreznega odgovora. Ali so ljudje, ki zaradi razmer v prejšnjih družbenih ureditvah in sedanjih težavah pri iskanju zaposlitve, pa tudi starosti nimajo dovolj sredstev, le del »kmečke družbe« ali vse naše družbe? Od odgovora je



PO ATENTATU — Takšno je bilo razdejanje, ko je eksplodirala bomba v kmetijski banki v Milanu. Bil je petek in banka je bila polna ljudi. Eksplozija je ubila 14 oseb, huje ali laže pa jih je ranila kakih sto. Vso italijansko javnost je pretresel ta strašni zločin. Na tisoče policistov išče sledove za atentatorji. Desno na sliki ležita na tleh dve trupli, pokriti z rjuho. Levo je miza, pod katero je eksplodirala bomba.

odvisno, kdo je dolžan skrbeti za njih: ali le kmetje ali vsa družba.

Ce delimo delovne ljudi na tri kategorije socialnih in zdravstvenih zavarovancev: delavce, obrtnike in kmete, potem bi morala za tiste, ki jih po določitvi »statusa kmetov« ne bi mogli uvrstiti v nobeno od teh kategorij, skrbeti vsa družba. To bi bila sicer dodatna obremenitev za nekatere gospodarske dejavnosti. Toda kmetijstvo je tudi gospodarstvo, zasebno enako kot družbeno. Vzlic raznim težavam v gospodarstvu pa je kmetijstvo še vedno na najclabšem.

S predlaganimi spremembami ne bi urejali le socialnih problemov kmečkega in drugega podeželskega prebivalstva, da bi kmetje laže in prej dobili pokojninsko zavarovanje, temveč bi hkrati krepili tudi kmetijsko dejavnost. Dobro kmetijstvo pa nam je potrebno tako kot kruh. Tega še nihče ni poskušal zanikati.

JOZE PETEK

## TELEGRAMI

TRIPOLI — Britanci so se začeli umikati iz dveh oporišč v Libiji. Libijska vlada se je začela pogajati tudi z Američani, da bi se umaknili iz Wheelusa, največjega letalskega oporišča ZDA v Sredozemlju in sploh zmag ZDA.

BONN — V Ravensburgu v pokrajini Baden-Württemberg se nadaljuje sodna obravnava proti petim utaknim teroristom in organizatorjem diverzantskih akcij v Jugoslaviji.

TOKIO — Premier severnokorejske vlade Kim Ir Sen je dejal, da se Severna Koreja ne bo vmesavala v spore med Kitajsko in ZSSR. Trditve zahodnega tiska, da se je Severna Koreja opredelila v tem sporu, je premier označil pot apokrifne.

ATENE — V Atenah je pristalo etipsko potniško letalo »boeing 707« z dvema mrtvima potnikoma. Dva etipska agenta v letalu sta povedala grškim oblastem, da sta morala ubiti obo potnika, ker sta hotela ugrabiti letalo. Toda po izpovedi drugih potnikov obstaja sum, da gre za kaj drugega.

TEHERAN — V iranskem glavnem mestu so ustrelili deset iranskih državljanzov, ki so tihotapili mamila. To je bilo prvo ostro kaznovanje, po novem iranskem zakonu o prognanju tihotapcev in uvažalcev mamil.

WASHINGTON — V krogih, ki so blizu Pentagona, pravijo, da utegne biti preiskava o pokolu v vietnamski vasi Song My končana šele na pomlad.

## tedenski zunanjepolitični pregled

Grčijo so pretekli teden v petek izključili iz Zahodnoevropske zveze (WEU) oziroma iz Evropskega sveta, ki je nekakšen »parlament« te zveze s sedežem v Strasbourgu. Právzaprav se je Grčija izključila sama. Ko je grški ma iz Evropskega sveta, ki je nekaj dni pred sestankom sveta prepričeval Pariz, naj ne glasuje za izključitev, uvidel, da je vse zaman, se je umaknil z izjavo, da je Grčija dovolj demokratična in človekoljubna.

Ceprav je sprva kazalo, da ne bo velika večina članice sveta glasovala za izključitev, je bila pri glasovanju proti samo ena država: Ciper. Celo Britanija in Francija sta se nekaj dni pred glasovanjem odločili, da bosta glasovali za izključitev, čeprav so ZDA pritiskale r. vseh 18 članic sveta, naj ne izključijo Grčije, ki varuje jugovzhodni sredozemski bok atlantskega pakta.

Izključitev Grčije iz Zahodnoevropske zveze ne bo imela večjih posledic, učinek je predvsem moralni. Zveza je bila ustanovljena kot kolektivna obrambna organizacija Francije, Velike Britanije, ZR Nemčije, Italije in Beneluksa pod »natovskim dežnikom«. Pozneje je postala predvsem zahodnoevropski politični debatni klub brez pravih gospodarskih in političnih pooblastil in pristojnosti. Zagovorniki zahodnoevropske politične integracije vidijo v zvezi in svetu prihodnjo skupno vlado in parlament zahodne Evrope.

Z izključitvijo Grčije pa je Zahodna Evropa vendarle pokazala, da se zgraja ne samo nad diktatorskim režimom v Atenah, ampak tudi nad tem, kaj ta režim počne z ljudmi v svojih zaporih. Sprva so najbolj odločno zahtevale izključitev skandinavske države, ko pa so se množila preverjena poročila o mučenjih v grških ječah, je postajala javnost v vseh državah članicah čedalje bolj ogorčena.

Komisija za človekove pravice je sestavila poročilo, dolgo 1200 strani. Četrtna tega poročila je posvečena pričevanju Grkov in Grkinj, ki so bodisi sami doživljali mučenje ali so bili priča mučenja.

Med pretresljivimi opisi trpljenja in mučenja, ki jih vsebuje poročilo, je tudi pričevanje Grkinje, ki je bila noseča, ko so jo zaprli, ker so v njenem stanovanju našli

tri ilegalne letake. Prosila je policiste, naj ji priznanejo, ker je noseča. Policisti ji je odgovorili, da je bolje, če ne rodi, ker bo njen otrok prav takšen, kakršna je ona. Zatačili so ji cunje v usta, da ne bi kričala, in jo začeli nesmiselno pretepati. Vrgli so jo v celico in v temi je začutila, da krvavi. »Začela sem kričati,« je izpovedala žrtev, »izgubila sem otroka, izgu-

bila sem otroka!« Potem je prišel stražar in mu je pokazala, da krvavi. Po enournem čakanju so jo vendarle odpeljali v bolnišnico, kjer so zdravnik ugotovili, da ne bo mogla več roditi, ker je spavila.

Ko so tuji novinarji vprašali inspektorja atenske policije Lambrouja, če pozna nekoga Lendakisa, ki so ga v jedi nečloveško mučili, je ta odgovoril, da ga pozna in da je z njim »prijateljsko kramljale«.

Vsi Italija, a tudi javnost v drugih državah se je zgrozila ob eksplozijah podtaknjenih bomb v kmetijski banki v Milanu in na treh mestih v Rimu. Milanska eksplozija je terjala 14 človeških življenj, ranila pa jih kakih sto, med njimi več oseb hudo.

Na tisoče policistov išče zločince, ki so očitno zelo dobro pripravili atentate. Ko to pišemo, zločincev še niso odkrili, a tudi niso sporočili, da bi bili prišli na kako obetajočo sled. Morda pa je poletja previdna in noče prehitro na dan s podatki.

Toda pritisk javnosti je silovit. Med Italijani, ki so pretreseni zaradi teh zločinov, so tudi skupine, ki bi rade izkoristile položaj v svojo korist. To velja predvsem za skrajno desnico, ki je napovedala demonstracije. Notranje ministrstvo jih je prepovedalo. Ljudje ugibajo marsikaj o razlogih za atentate, toda gotovo niso datec od resnice tisti, ki menijo, da zločincem ni bil pogodu miren in demokratičen razvoj v Italiji.

## tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ DEVET ČASTNIH DOKTORJEV — Ob 50-letnici rednega delovanja ljubljanske univerze so bile velike slovesnosti. Predsednik republiške skupščine Sergei Kraigher je izročil rektorju univerze dr. Romanu Modicu red zasluge za narod z zlato zvezdo, s katerim je predsednik republike Tito odlikoval ljubljansko univerzo. Čestitke so izrekli zastopniki številnih jugoslovanskih in tujih univerz. Rektor univerze je podelil naslove častnih doktorjev Josipu Brozu Titu, Edvardu Kardelju, Srečku Brodarju, Jovanu Hadžiju, Milku Kosu, Aliji Koširju, Feliks Luobetu, Francetu Steletu in Aloisu Tavčarju.

Po slavnostni promociji se je v imenu počaščenih zahvalil predsednik Tito, ki je v svojem govoru med drugim dejal, da je šele z zmago našega narodnoosvobodilnega boja in revolucije, s pravilno ureditvijo nacionalnega vprašanja, dobila ljubljanska univerza možnosti za vsestranski razvoj. Nato je Tito govoril o našem narodnoosvobodilnem boju, ki ga nekateri v svetu devajo v nič in sprevrčajo zgodovinske dogodke. Vsem takim poskusom se boomo odločno postavili po robu, ker pomenijo napad na našo socialistično samoupravno družbo, na enakopravnost naših narodov in na neodvisnost Jugoslavije. Tito je spomnil na to, da so napredni ljudje Slovenije, denimo France Prešeren in Ivan Cankar prispevali k ideji mednarodnih odnosov brez zavisti in sovraštva ter opozorili na usodno povezanost boja slovenskega naroda z bojem vseh narodov Jugoslavije. Ivan Cankar je razumel, da lahko majhni narodi, ki jih nenehno ogrožajo močnejši sosedje, izvojujejo svoj obstoj samo, če v bratski skupno-

sti z drugimi narodi najdejo skupno zaščito. Socialistična Jugoslavija je skupnost enakopravnih narodov, kjer so se v načelnem pogledu pravilno urejala vsa vprašanja mednarodnih odnosov. Svobodno in popolno enakopravnost vseh narodov in narodnosti Jugoslavije jamčita federativna ureditev in sistem samoupravljanja.

Predsednik Tito je v petek obiskal kranjsko tovarno »Sava«, ki je znana po svojevrstni organizaciji samoupravljanja.

■ BANJALUKO MUCIJO TUDI BOLEZNI — Mestna sanitarna inspekcija v Banjaluki je zaradi hude epidemije gripe razglasila izjem-

Samoupravni sistem  
zagotavlja popolno  
enakopravnost narodov

no stanje. Prepovedali so vsa javna zborovanja. Doslej je zbolela več kot polovica prebivalstva. Skoraj v vsaki družini razkajajo gripa, zlatenica, pljučnica ali bronhitis. Večina obolelih pa nima niti kje ležati, manjka kurjave, ni elektrike. Prejšnjo sredo je Banjaluko spet zajel tudi potres okoli pete stopnje. Odbor solidarnosti univerze v Beogradu je začel akcijo pomoči tem prizadetim krajem s tem, da je pozval vse, naj sredstva za običajne novice namenijo rajje namenijo v sklad za pomoč Banjaluki.

■ POL RABA ZBOLELO ZA GRIPO — Epidemija gripe je zajela mnoge kraje v naši državi, prav tako pa tudi mnoge druge države. Na otoku Rab je gripa prejšnji te-

den priklenila na postelje polovico prebivalstva.

■ SPREJETA RESOLUCIJA — Republiški in enotni zbor delovnih skupnosti slovenske skupščine sta prejšnji terek sprejela resolucijo o smernicah ekonomske politike in o politiki zbiranja ter uporabe sredstev za splošno potrošnjo v prihodnjem letu.

■ ELEKTRICNI VLAK DO DOBOVE — V petek so slovesno odprli elektrificirano železniško progo od Zidanega mosta do Dobove. S tem se je voznja od Ljubljane do Brežic skrajšala približno za eno uro. Magistralna proga od Jesenic do Dobove, dolga 180 km, je zdaj oceloti elektrificirana.

■ KAKO BO S CENAMI V PRIHODNJEM LETU? Letos so se življenjski stroški v Jugoslaviji povečali za 10%. Prav takšno povečanje pričakujejo tudi v prihodnjem letu. Ne bi pa smeli dovoliti še večjega skoka cen. Na cene naj bi vplivali zlasti za ustreznim uvozom blaga, ki ga manjka. Osmutek resolucije o ekonomski politiki v l. 1970 predvideva, da bo odloženo povečanje stannin za prvih šest mesecev l. 1970. Prav tako naj bi se prihodnje leto ne podražila elektrika.

■ CENEJSI TELEVIZORJI — Elektronska industrija NIS obljublja, da bo ob novoletnih praznikih pocenila svoje televizorje za 25%.

■ REŠEVANJE »PROLETERKE« — Jugoslovanska potniška ladja »Proleterka« je prejšnji terek nasedla na čerih v bližini otoka Murter (blizu Sibenika). V iadijskem trupu so tri velike luknje, skozi katere dere v ladjo voda, ki jo morajo nenehno črpati. Na pomoč so poklicali posebne strokovnjake iz Londona, ker je ladja nasedla zelo nerodno.



# CELULOZA je spet brez lesa

(Nadaljevanje s 1. str.)

200 milijonom starih dinarjev, ki jih bodo porabili iz rezervnega sklada za izplačilo osebnih dohodkov, pristojejo za okoli 400 milijonov starih dinarjev izpada v proizvodnji, je to za družbo in kolektiv skupaj 600 milijonov starih dinarjev škode. Edini vzrok je pomanjkanje lesa: lesno skladišče v tovarni je prazno.

Praden začnemo ugotavljati vzroke slabe preskrbe tovarne z lesom, je treba podčrtati, da se pomanjkanje lesa in zastoj proizvodnje v tovarni kot posledica ponavljajo v zimskih mesecih iz leta v leto že celo desetletje. Kljub temu do danes še ni v merilu republike rešen problem preskrbe tovarne z lesom. Ko so na seji iskali vzroke slabe preskrbe, so jih našli več, prevladujejo pa trije. Brez dvoma ne moremo prepustiti skrbi in odgovornosti za oskrbo s surovi-

nami zgolj kolektiv tovarne, ki se je pri nabavi lesa srečal s tržnimi zakoni, ki so izven njegovih moči.

Proizvajalec lesa — gozdna gospodarstva — so raje prodajala les drugim, ker so s tem več zaslužili, zanemarjali pa so dobavo lesa tovarni »Djuro Salaja«. Čez dogovorjene cene celuloznega lesa tovarna ni mogla, ker ima še vedno plačlonirane cene svojim izdelkom. Zal pa so gozdarji tudi v primerih, ko so jim ponudili več, odklanjali dobavo.

Po svoje je k pomanjkanju celuloznega lesa za domače potrebe prispeval tudi izvoz gozdarskih izdelkov. Takšen izvoz ni razumen, saj je surov les veliko manj oplemeniten z delom kot izdelki papirne industrije.

Na seji so ugotovili, da so pravočasno opozorili vse odločujoče organe o zastoji, ki jim grozi, in prosili

za posredovanje. Zlasti zamerijo republiškem izvršnemu svetu in sekretariatu za gospodarstvo, ki se v oktobru nista udeležila posveta, sklicanega od republiške gospodarske zbornice. Občutek nemoči je zavel iz ugotovitve, izrečene na seji: pravočasno smo prosili za posredovanje, toda samoupravna odgovornost obstaja v našem sistemu samo v podjetju — v višjih organih je nil!

Sklenili so takoj obvestiti o svojih težavah republiške organe in dobavitelje lesa, poskusili dobiti les iz uvoza, in kolikor se bo dalo, na domačem trgu. Glede informiranosti so ugotovili, da je slabša, odkar ni več tovarniškega glasila Celulozar. Samoupravne odnose bo treba razvijati v večjem medsebojnem zaupanju, to pa bo v bodoče preprečilo tudi beg strokovnjakov iz tovarne. MILOŠ JAKOPEC

## Zeno tnimi načrti

(Nadaljevanje s 1. strani)

V vseh petih obkoljskih občinah živi 87.940 prebivalcev, od katerih je komaj 16.123 zaposlenih. Povsod imajo precej skupnih težav pri rasti gospodarstva in večanju števila zaposlenih in povsod je kmetijstvo v izredno slabem položaju.

Na posvetu je ravnatelj rniške šole in poslanec Anton Troha razložil tudi načrt za gradnjo naselja miru na Vinici, kar so sklenili v vsem Obkoljsku podpreti, saj menijo, da bo celotni turizem z uresnitvijo teh načrtov veliko pridobil.

RIA BACER

## Posavje — enotno območje

Pred dnevi se je v Brežicah sestala medobčinska komisija za prostorsko načrtovanje v Spodnjem Posavju. Prisotni so bili predstavniki severiške, krške in brežiške občine ter direktor DOMIN-VESTA iz Novega mesta. Dogovarjali so se o usklajevanju urbanističnih programov v posavskih občinah, ki bi se nato vključile v program širše Dolenjske in s tem tudi v program republike Slovenije. Za skupno programiranje bo v Posavju prišel prvi na vrsto turizem. O teh vprašanjih bo v kratkem sklicanih še več razgovorov.

## Industrija razveseljivo napreduje

Ob tridesetletju 1969 so uspehi v večjih podjetjih v Črnomaljski občini za 30 odst. večji od lanskih v istem obdobju. V Iskri je proizvodnja narasla za 22 odst., v Beltu za 25 odst., v obratu IMV za 48 odst., v obratu BETI pa celo za 171 odst. Pod lanske letošnje ravni je edino proizvodnja v Belsadu.

## POPRAVKA

Tiskarski škrat nam jo je spet zagodel na 26. strani zadnje številke, ko bi se podpis k sliki na vrhu strani moral pravilno glasiti: »Na sliki levo je prva stavba v Sloveniji, zgrajena za trg leta 1960.«

Na 27. strani pa bi se peti vrsta v okviru levo spodaj morala glasiti: ... do konca leta 1969.

Vijudno prosimo, da oba popravka upoštevate in nam oprostite ti dve in nekatere druge manjše tiskarske napake, ki niso nastale po naši krivdi.

UREDNIŠTVO

## Sejmišča

### Novomeški sejem

15. decembra je bilo na novomeškem sejmišču napredaj 897 prašičkov, prodanih pa je bilo 562. Manjši so bili v denar po 140 do 200 din, večji pa po 210 do 580 din. Cene so bile tokrat malo nižje kot na sejmu prejšnjega teden.

### Sejem v Brežicah

V soboto, 13. decembra, je bilo na brežiškem sejmu napredaj 775 večjih in manjših prašičkov, prodanih pa je bilo 513. Za mlajše so zahtevali 11.50 in 12 din, za večje pa 7.50 din za kilogram žive teže.



V Stari vasi pri Krškem gradi podjetje PIONIR novo pekarno. Investitor je ZITO iz Ljubljane. Snega se na gradbišču niso ustrašili. Delo bodo nadaljevali, dokler ne bo zmrzovalo. (Foto: Jožica Teppey)

## Naj zraste krepko drevo!

56 slovenskih gradbenih podjetij je prejšnji teden podpisalo okvirni sporazumi o samoupravnem dogovarjanju ter sporazumi o najnižjih obračunskih osnovah za delitev osebnih dohodkov in vrednotenje dela v kalkulacijah, o osnovah za delitev dohodka v podjetjih, o najmanjši ureditvi bivališč za delavce in o zaposlovanju ter izobraževanju delavcev.

S sporazumom se začneja novo, samoupravno obdobje v gradbeništvu, ki bo odpravilo mnoge dosedanje nepotrebne razlike med podjetji in ustvarilo boljše odnose med njimi. Iz izjav, ki jih je bilo slišati ob podpisu sporazumov, je bilo že kar takoj razvidno, da ne gre za trgovske dogovore. Slovensko gradbeništvo se je dogovorilo, da se bo v 56 podjetjih enako zavzelo za delavca in poskušalo na ta način izboljšati strokovnost, stro-

vilnost in kvaliteto del ter odpravljalo fluktuacijo. Iz samoupravnega dogovora gradbincev veje spoznanje, da je človek v naši samoupravni ureditvi prvi in da je treba ves razvoj graditi na človeku. Zato so prav človeku — delavcu gradbincu — namenjena samoupravno dogovorjena določila o najnižjih osebnih dohodkih, o nastanitvi in o zaposlovanju ter izobraževanju.

Veseli smo, ker so na našem območju prav vsa gradbena podjetja (z izjemo kočevskega podjetja ZIDAR) podpisala ta samoupravni dogovor. V hudi zimi in visokem snegu je zrasel cvet, ki se bo gotovo razrasel v veliko, krepko drevo! Vsem gradbincem naše iskrene čestitke z dobro željo, da bi sporazume uspešno uresničevali ter našli veliko posnemovalcev v drugih strokah!

M. JAKOPEC



Odkar Industrija motornih vozil iz Novega mesta izdeluje osebne avtomobile, prihajajo ponje kupci iz vse Jugoslavije. V večje centre pa jih pošiljajo po železnici, da bi tako kupcu, ki je plačal avto z devizami, izročili AUSTIN-IMV 1300 kar najhitreje. (Foto: Mirko Vesel)



S skupne seje delavskih svetov MELAMINA in LIKA v Kočevju (Foto: D. Mohar).

## Pred združitvijo MELAMINA in LIKA

Referendum, na katerem se bodo člani obeh delovnih kolektivov odločili za združitve ali proti njej, bo že sredi januarja

12. decembra je bila v HO-TELU PUGLED v Kočevju skupna seja delavskih svetov kemične tovarne MELAMIN in LIK — Lesne industrije Kočevje, na kateri so sprejeli sklep o razpisu referenduma za združitve obeh teh podjetij. Sklep je bil sprejet skoraj soglasno, saj je proti njemu glasoval le en član delavskega sveta MELAMIN.

Nadalje so določili, da bo referendum 15. januarja, se pravi čez približno mesec dni. Izvolili so tudi ločeni komisiji za izvedbo referenduma.

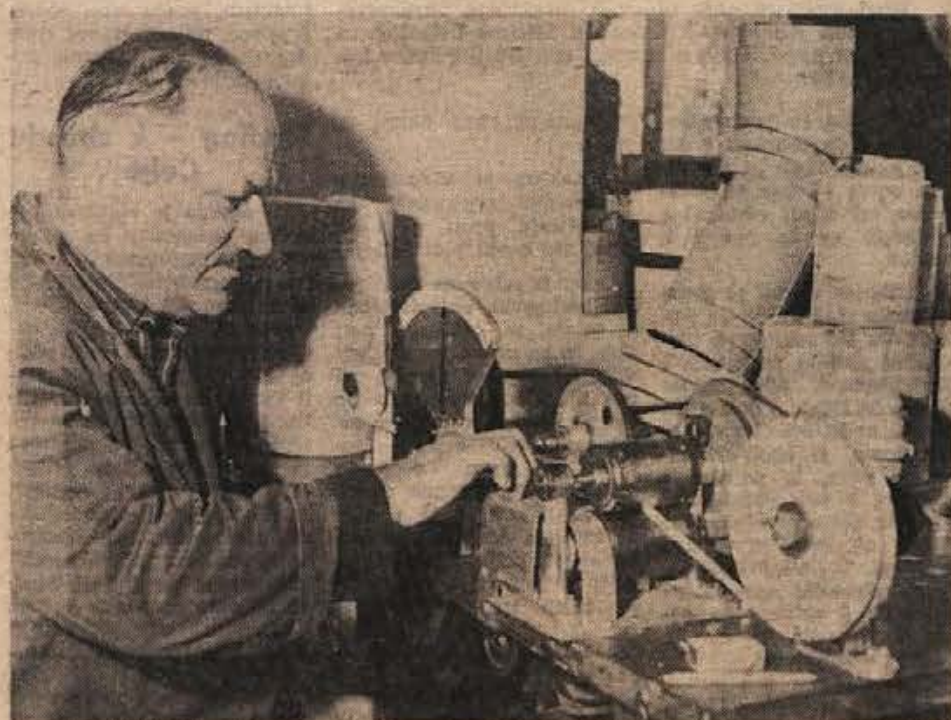
Pred sprejetjem teh sklepov so člani obeh delavskih svetov razpravljali o predlogu za spojitve podjetij, ki ga je pripravila posebna komisija, v kateri so bili predstavniki obeh podjetij. Pismeni predlog, ki je obsegal skoraj 30 tipkanih strani, so dobili člani obeh delavskih

svetov že približno teden dni pred skupno sejo. Na sami seji pa sta predlog za združitve podrobneje obrazložila še direktorja obeh podjetij Jože Kosir in Alojz Ješelnik, ki sta nato odgovarjala tudi na vprašanja posameznih članov obeh delavskih svetov. Bistvenih pomislekov proti združitvi na seji ni bilo, pač pa so bile predvsem poudarjene prednosti združenega podjetja, ki se namerna v prihodnjem letu združiti še s podjetjem SLOVENIJA LES.

## Če želite

odgovor ali naslov iz malih oglasov nam pošljite v pismu dopisnico ali znakmo za 50 par.

UPRAVA LISTA



Pavel Siročič že osmo leto vzdržuje šivalne in druge stroje v metliški konfekciji KOMET. V tem času je napravil veliko izboljšav na strojih in pripomočkih. Pred kratkim je po lastni zamisli izdelal strojček za izdelavo obrobnega traku, kar je za KOMET velika pridobitev. Na sliki: mehanik Pavel Siročič ob strojčku, ki ga je sam izdelal. (Foto: M. Vesel)



# Posojila borcem so razdeljena

## Najpotrebnejši borci so dobili stanovanjske kredite

Upravni odbor sklada za stanovanjsko izgradnjo borcev NOV v Brezicah je razdelil 1.530.000 dinarjev posojila 247 prosičcem. Sredstva so razdelile krajevne organizacije, ki so upoštevale stanovanjske razmere vsakega upravičenca posebej.

Kredite za stanovanja je prejelo razmeroma veliko število prosičev. Najnižja vsota je bila 1.500 dinarjev, najvišja pa 30.000 dinarjev. Podelitev kreditov je bila tokrat izredno uspešna in le v dveh primerih so zabeležili ugovor, ki so ga sprejeli in zadovoljivo rešili. Za posojila prosi še tretjina upravičencev, vendar so najnujnejši problemi že rešeni. Prosiči, ki niso prišli na vrsto, bodo dobili denar pozneje. Občinska skupščina se ni pokrila svojega deleža k že odobrenemu posojilu republiškega odbora ZZB NOV Slove-

nije. Prispevati je dolžna 60.000 dinarjev.

Letos so izboljšali tudi priznavalnino. Trenutno prejema priznavalnino 41 upravičencev v zneskih od 80 do 257 dinarjev. Občinska zveza ZB NOV je skupaj z upravnim odborom sklada za borce predlagala povečanje priznavalnin in študijskih pomoči za 50 dinarjev. Občinska skupščina je to odobrila. Do pomoči in priznavalnine ima zdaj pravico večje število borcev in njihovih otrok.

# Dela bo tudi za nezaposlene ženske

Na zadnji seji sveta za gospodarstvo občinske skupščine Kočevje je bilo največ besed izrečenih o tem, kako omogočiti delo vedno večjemu številu nezaposlenih žensk. Od skupnega števila zaposlenih v občini jih je samo na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih toliko, da je število teh že presežilo 7 odst. od števila zaposlenih. Veliko pa je še takih, ki niso prijavljeni na zavodu, pa se želijo zaposliti. To velja še posebej za Poljansko, Kolpsko in Dragarsko dolino.

Člani sveta za gospodarstvo so zelo ugodno ocenili načrte invalidskih delavnic IDEK. Te delavnice so bile ustanovljene sele letos. Poleg usposabljanja dušavno in

ter invalidnim osebam v mestu.

V Kočevju so se že lotili izdelave cvetja in plastike. To delo opravljajo v prostornih kočevske železniške postaje, cvetje pa sestavljajo tudi po mnogih domovih. Za sestavljanje cvetja so najprej organizirali krajsi tečaj. Prednost so dali nezaposlenim in socialno šibkejšim. Ko se bo ta dejavnost razvila, bodo omogočili delo na domu še drugim.

V Travi, Dragi in Podpreški bodo organizirali pletenje plastičnih mrežic za na trg. Tudi tu bodo imeli najprej kratek tečaj. Prijave zbira učiteljica v Travi.

V Kolpski dolini bodo razvili izdelovanje raznih izdelkov iz plastike. Pri tem jim bo največ pomagal Anton Baucar, zelo znan izdelovalec plastike iz Petrinj.

Člani sveta za gospodarstvo bodo predlagali občinski skupščini, naj ta prizadevanja vsestransko podpre in to dejavnost za nekaj časa oprosti plačevanja davščin. Priporočili bodo tudi podjetjem v občini, da bi mogli uresničiti načrte delavnice IDEK.

M. C.

## Malo odziva za vpis posojila

V podjetjih trebanjske občine skorajda ni odziva pri vpisovanju posojila za modernizacijo železnice. To je po svoje tudi razumljivo: največja podjetja, ki bi lahko prispevala kaj več, so v rekonstrukciji, obrati s sedeži zunaj občine pa o tem ne morejo sami odločiti. Gospodarstvo občine je bilo že v preteklosti precej obremenjeno s prispevki, kar je še zmanjševalo že tako sorazmerno majhne sklade.

## Ostareli kmetje brez pomoči

Socialnovarstvena služba v krški občini odkriva vedno več samotnih starih ljudi na kmetijah. Ti so brez delovne sile in mnogokrat brez najnujnejše oskrbe v holecini. V občini narašča tudi število tistih starih ljudi, ki jih je prizadela ohromelost, pa nimajo nikogar, ki bi skrbel zanje. Socialni delavci poskušajo za to pridobiti svoje, če jih imajo in če so na ostarele gospodarje na kmetijah pozabili.

## Kaj je s črpalko?

Gradnja bečinske črpalke v Semiču je v zaključni fazi. Sneg je dela nročno zavrl, vendar ne bo dolgo, ko bo črpalka začela obratovati. Montirati morajo le še številce za prodajo goriv in urediti okolje.

**Oglašujte v Dol. listu!**



Blagovnica NOVOTEHNA na novomeškem Glavnem trgu je poznana po veliki izbiri keramičnih ploščic. (Foto: M. Vesel)

# NOVOTEHNA skrbi za kupce

Blagovnica NOVOTEHNA na Glavnem trgu je vedno dobro založena

Blagovnica NOVOTEHNA na novomeškem Glavnem trgu je med največjimi prodajalnami v Novem mestu. Poslovodja Frano Rodič nam je povedal: »Pri nas se trudimo, da imamo vedno bogato izbiro vsega tehničnega blaga in da vedno zadovoljimo potrošnika.«

— Kaj z veseljem ponudite?

»Pravo zadovoljstvo je pokazati kupcu našo zalogo in izbiro vseh vrst obložnih ploščic. Imamo domače in uvožene. Tudi sanitarno keramiko, ki sodi zraven, imamo v barvah in prav tako domače izdelave in uvožene. Tudi pripadajočo armaturo imamo vedno na zalogi.«

— Prodajate tudi na kredit?

»Seveda, veliko blaga prodamo na kredit. Posebno ugodne pogoje nudimo pri nakupu pralnih strojev GORENJE. Dobite ga lahko na 6-mesečno ali 12-mesečno odplačevanje brez pologa in brez porokov. Do konca leta pa nudimo še izredno ugodnost: kdor kupi stroj za gotovino, ga dobi za 30.000 Sdin ceneje, kdor pa kupi superavtomatski pralni stroj GORENJE — SUPERAVIOMAT PS-653 na kredit, ga dobi za 20.000 Sdin ceneje. To je res izjemna prilika, ki jo nudi pred novim letom le naše trgovsko podjetje v vseh svojih prodajalnah.«

— S čim imate že založeno prodajalno?

»Veliko imamo elektroinstalacijskega in vodoinstalacijskega materiala. Naša prodajalna je znana tudi po tem, da imamo veliko gospodinjskih strojev in pripomočkov. Še posebno zadovoljne so gospodinje, ko pridejo kupovat posodo. V gornji etaži naše prodajalne imamo največjo izbiro vsakovrstne posode v Novem mestu. Tudi porcelana in steklenine ne manjka.«

— Kaj pa obloge za tla?

»Tudi tega imamo veliko. Izbirate lahko med vinos ploščicami, podlottom, likotom in podobnimi oblogami. Imamo pa tudi tople pode, stragulo, tapisom in drugo.«

— Imate pred novim letom kaj posebnega?

»Te dni smo dobili prav lepe garniture za sanitarne prostore. To je preproga za pred kopalno kad, za pred stranišno školjko in obloga za pokrov stranišne školjke. Teža veliko prodamo. Sedaj pred novim letom smo organizirali prodajo raznih okraskov in lučk za novoletno jelko.«

— Kaj pa prihodnje leto?

»Tako kot doslej bo naša glavna in edina skrb zadovoljiti kupce.«

# Nad 2000 jih je obolelo za gripo

Nad tričetr bolnikov prihaja v zadnjih dneh v zdravstveni dom v Kočevju zaradi gripe — Letos slabo zanimanje za cepljenje

Pred kratkim smo obiskali direktorja zdravstvenega doma Kočevje—Ribnica dr. Mirana Cilenška in se z njim pogovarjali o letošnji epidemiji gripe v kočevski občini.

Kdaj ste to jesen zabeležili prve primere gripe in koliko ljudi je po vaši oceni — ker verjetno niso vsi iskali zdravniške pomoči — za njo zbolelo?

V kočevski občini je gripa izbruhnila med 15. in 20. novembrom. Do zdaj je po moji oceni zbolelo za njo nad 2000 občanov. Med vsemi bolniki, ki iščejo v teh dneh pomoči v našem zdravstvenem domu, je okoli 80 odstotkov takih, ki so zboleli za gripo. V tem obdobju se je zaradi gripe povečalo tudi število obiskov zdravnikov na domu. V običajnih pogojih so zdravniki opravili na dan 4 do 5 obiskov na domu, zdaj pa jih 20 do 25, večini pa tudi več.

Je v občini v tem obdobju kdo zaradi gripe umrl?

Samo zaradi gripe ne, ker letošnja ni huda in ob pravilni negi bolnik v 4 do 5 dneh ozdravi. Umrl pa je nekaj starejših ljudi — doslej trije — ki so razen dru-

spomladi, jeseni smo šolam ponovno poslali pozive, vendar doslej še nimamo nobene prijave.

## Predlog — k zavodu Celje

Po zakonu je vsaka občina dolžna ustanoviti ali pripojiti se in sofinancirati enega izmed medobčinskih zavodov za spomeniško varstvo. Predlagano je, da bi sevnška občina, podobno pa tudi občini Erško in Brezice, pomagali vzdrževati tak zavod v Celju, ki bi delal hkrati za potrebe teh občin. Po predlogu bi morali Sevnčani prispevati 20.000 novih dinarjev. Zavod bi opravil opis kulturnih spomenikov in zanimivosti na območju občine, preučil njih stanje ter izdelal osnovo za delo zavoda v občini.

Kot vsako leto razprodajamo tudi letos v mesecu decembru razno tekstilno blago in konfekcijo po znatno znižanih cenah.

O tem se prepričajte pri

**„Deletekstil“ ČRNOMELJ**

## Portret tega tedna

Ta teden sam obiskala zobozdravnico, dr. Zdenko Gošnik. Novomeški šolarji, posebno tisti, ki imajo težave z zobmi, jo dobro poznajo, saj je ena od samo dveh otroških zobozdravnic, kolikor jih premore novomeška zobna poliklinika.

— Kako ocenjujete stanje otroškega zobozdravstva v novomeški občini?

»Otroško zobozdravstvo se je v zadnjih letih zelo izboljšalo, saj je ustanovljen šolski oddelek, ki opravi tudi sistematske preglede otrok. Vendar je za celotno občino ena šolska zobna ambulanta z

ročnih vedno manj, posebno v mestu. Pročgoda iz drit mlečni zobje pogosto povzročijo nenormalno rast stalnih zob in pride pogosto do ortodontskih anomalij. Če je zdravljenje pravočasno, lahko te napake popravimo, sicer pa je prepozno. Veliko škodo

## Ne šele, ko že boli!

otrokom, še bolj pa odraslim pacientom, pa naredijo »sušmarja«, ki jih v Novem mestu ni malo in za drag denar nestrokovno popravijo ali prečgoda izpuli zob. Čudim se, da jim nihče ne stopi na prste!»

— Na kaj opozarjate starše glede zgodnje nege zob pri otrocih?

»Starši morajo predvsem vedeti, da je zdravo zobovje otrok zelo važno za prebavo, s tem pa za rast in zdravje otrok. Zato naj začnejo otroke že zgodaj navajati na zobno krtačko ter naj jim ne dajejo preveč sladkarij! Otroke naj tudi vzgajajo tako, da se zobozdravnik ne bodo bali. Z majhnimi otroki je treba imeti dosti potrpljenja, vendar rada delam z njimi. Težave so le z nediscipliniranimi in razvajenimi otroki. — Zlasti pa moram starše opozoriti, da posvetijo posebno skrb izražanju šestice (prvega stalnega kočnika).

— Kateri problem v otroškem zobozdravstvu v novomeški občini bi bilo treba najprej rešiti?

»Osnednje vprašanje je pomanjkanje prostorov in zobozdravstvenih delavcev. Treba bi bilo organizirati sistematske preglede na šolah, saj prihajajo s poždelja otroci k zdravniku šele takrat, ko jih že boli. Posledica tega so seveda nepotrebne bolečine in zanemarjeni zobje otrok.«

A. VITKOVIC



dveima zdravnikoma le prenaio. V občini je približno 8.500 šoloobveznih otrok in 6.000 predšolskih otrok, tako da odpade na enega zobozdravnika približno 5.000 pacientov, smelo pa bi jih biti največ 2.000. Zato bi potrebovali vsaj še dva zobozdravnika.

— Kakšne pomanjkljivosti ugotavljate zobozdravstveni delavci pri skrbi za zdravo zobovje otrok?

»Ker starši in otroci sami precej skrbijo za svoje zobovje, je zelo zanemarjenega zobovja pri ot-



### Zal mi je zaradi lipa v Stranski vasi

Lipa, slovensko drevo, mi je že od nekdaj močno pri srcu. Prav zato mi je bilo zadnje, ko sem bral o stari lipi v Stranski vasi, ki so jo podriji, zelo hudo. Verjamem, da so vaščani ogorčeni. Tudi jaz sem.

Sprašujem se, zakaj je Jožefa Hutevca iz Dol. Lokavnice dovolilo, da so podriji lipo, ki je bila ponos Stranske vasi. Sprašujem se, kako je mogel Martin Turk, njen svak, narediti tako njunaško dejanje za borih 30 din.

Vaščani se jezijo, stare tipe pa ni več. Sprašujem se, kaj pravijo na to pristojni organi. Po mojem mnenju bi bilo prav, da spregovorijo o tem tudi odborniki občinske skupščine. Taka drevesa bi bilo treba zaščititi. Lahko se zgodi, da bo še kje padla stoletna vaška lepota. Lahko se zgodi, kajti drugje se živijo Jožefe Hutevca, ki se za tak okras vasi ne menijo.

FRANCI BARTOLJ

### Lubi muji brauci!

Zdej sm bul podobn kakšni sestr Martini kukr sammu seb zalu su je u muj vas kr use obležalu sammu seb zalu ku je u držim pa še jest nesm nč taprau. Ampek jest se na dam u postlo pa tudi na moram sej je treba za celo vas u mest po arnije hodet pa po cel vas čaje kuhat pa tud u kakšno peč zakurt. Ja keđu pa bo če na bom jest? Pa sm zadnó po arnije u mest šu, pa skor u apoteko nesm mogu tukl ldi je blu not. Zgleda da je tud drgod use bouuá. De le nč hujšga nab blu! Pa tu glih pred novem letem ku je narveč dela pa kuhajna pa prajna pa kupvajna! Mene je muja Tina u mest poslata z enem dougem cegalcem na katerga je use napisala kuga moram kupet de nab pozabu pa mislte de sem lahku? Sm pršu u taprvo

šlacuno pa je blu tukl ldi not kukr jeh pr nas na nobenem sestanki nej. Pa sem šu u tadrugo šlacuno pa še not nesm mogu tukl ldi je blu. Sm že mislu da zastonj dajajo pa mi je ena tuvarišica povedala de majo popust.

Teku list dan nesm mogu nč opraut pa še do koten sm blu od plojdre vs mokr čeprou so u cajngah pisal de bodo u mest use ulce sprut spucal. Doma sm jeh pa še od Tine taku slišou de nemam nobene vole več u mest hodet. Pa tudi u plucah mi je začelo nekaj čudnu piskat pa u glav me nekaj kuha taku de se prou bojim de tud mene na bo u postlo vrglu. Zdej grem pa Tini rečt de naj mi fajm uroč čaj skuha sej praujo de tu narbul pomaga.

Vas lepu pozdraula vaš MARTINEK BREZSUL

## Nataša Dolenc - ni Dolenjka!

Napovedovalko Natašo Dolenc poznajo poslušalci radija in gledalci televizije po prijetnem glasu in prikupni zunanosti. Po priimku bi lahko rekli, da je Dolenjka. Vendar mi je povedala, da je pristna Ljubljanka, svojo mladost pa je preživela v Kamniku. Od 1962 je napovedovalka pri RTV Ljubljana. Za bralce Dolenjskega lista je povedala nekaj več o življenju napovedovalke.

— Kdo lahko postane napovedovalec?

»Prvi pogoj je primeren glas, dobra dikcija in ustrezna izobrazba, zlasti znanje tujih jezikov. Vsak napovedovalec obiskuje več mesecev jezikovni tečaj govorne tehnike. Vsakega začetnika spremlja tremo, ki jo lahko prežene le z močno voljo in vajo. Napovedovalec mora večkrat pozabiti nase, na svoje osebne težave in vedno enako prijazno želiti poslušalcem dober dan. Televizijski napovedovalec pa ima še težje delo, ker gledalci spremljajo vsak njegov gib. Mislim, da je lahko dober napovedovalec na televiziji le tisti, ki se je že veliko naučil pri radiu, to pomeni, da je že zdavnaj pozabil na tremo in mu je mikrofoni res dober znanec.

— Zvedel sem, da govori te francosko, nemško in deloma italijansko, sodelujete pa tudi pri oddaji »glasba ne pozna meja«. Kako pa je s tem?

»Enkrat na mesec se odpeljem v Maribor, ki leži na mednarodni radijski liniji Dunaj — Maribor — Zagreb — Beograd. Tu oddajo posnamemo, ker jo pri nas predvajamo nekaj dni pozneje, ko jo opremimo s slovenskim besedilom. Sicer pa je oddaja živa in vseh devet evropskih radijskih



Nataša Dolenc

Foto: Dušan Jovanović

postaj je vključenih naenkrat. Napovedovalci se pogovarjamo, kot bi sedeli za eno mizo, čeprav je vsak v svojem mestu. Vsako leto pa je v enem izmed sodelujočih mest javna zaključna oddaja, kakršna je bila pred leti tudi v Ljubljani, lani pa na Dunaju.

— Vodite tudi oddajo Spoznavajmo svet in domovino. Kakšna je vaša naloga v Studiju 14?

»To je res težka in odgovorna naloga, ker moram poznati ves program, upoštevati oba sonapovedovalca v posameznih krajih in paziti na odgovore tekmovalcev. Razen tega moramo včasih oddajo popestriti s kakšno šalo ali pogovorom.

— Ali ste nastopili kdaj na Dolenjskem in v Posavju?

»V Brežicah sem enkrat vodila zabavno prireditev za trgovce. Dvorana Prosvetnega doma je bila nabito polna in brežiška publika mi je bila zelo všeč. Drugod po Dolenjskem nisem nastopala pač pa sem obiskala do-

lenska mesta, ki so res prijazna, lepa in zanimiva.

— Kaj želite bralcem Dolenjskega lista?

»Radijskim poslušalcem v Dolenjskem želim, da bi imeli dober sprejem, televizijskim gledalcem pa, da bi imeli vedno jasno sliko. Želim tudi, da bi ob jesenskih in zimskih večerih s veseljem prebrali Dolenjski list, ki je tudi meni všeč.

STANKO SKOCIR

### Pomoč iz Švedske

Po televiziji sem videl katastrofalno potres v Banjaluki. Stejem si v dolžnost, da prizadetim v tej nesreči tudi jaz pomagam v denarju. Kakor ob potresu v Makedoniji tudi danes pošiljam po Zvezi borcev pomoč v znesku 12.000 Sdin.

V tovarni, kjer delam, je tudi več švedskih državljanov sodelovalo v nabiralni akciji. Želim, da bi to spodbudilo še druge Jugoslovane, ki živijo v tujini.

ALOJZ ZVAR  
Surahamar  
Švedska



Osnovna šola v Mirni peči ima urejen prevoz učencev višjih razredov iz podružnične šole v Globodolu do Mirne peči. Učenci višjih razredov se že drugo leto vozijo v šole in iz šole s kombijem, ki ga vidite na sliki. (Foto: J. Pungercar)

### Takemu človeku ne zaupam več

Človeški odnosi so zares silno zapleteni. To sem spoznal pred kratkim, ko sem v čakalnici zdravstvenega doma v Novem mestu čakal zaradi specialnega pregleda za oči. Zraven mene je sedel starejši možakar. Pogovarjala sva se in mi je povedal, da nosi očala že 20 let, pa kljub temu slabo vidi. Ker se mu vid iz leta v leto slabša, se je oglasil pri zdravniku, ki mu je povedal, da mu rastejo očesne mreže in da bo moral v bolnico. Mož se mi je prikupil in smilil. Vse obenem.

Čakalnica je bila nabito polna. Vprašal sem ga, če bova kmalu prišla na vrsto. Odgovoril mi je, da on lahko čaka do večera, ker je doma iz Bršlina. Čas je hitro mineval, jaz pa se nisem prišel na vrsto. Ura je bila že 15 in 25 minut, ko sem stopil le vratom. Odločil sem se, da bom prosil sestro, naj me spusti naprej, ker sem imel točno čez pol ure vlak. Ko so se vrata odprla, je možakar vstal in pred menoj nalagal sestro, da ima kmalu vlak za Metliko in da zato prosi, da ji čimprej spremejo. Jaz nisem mogel tako hitro povedati svoje prošnje.

Možakar pa si je pokrtil obraz z rokami in se smejal. Zamudil sem odhod vlaka, vendar sem kljub temu pohitel, da bi ga morda še ujel. Nise imel sreče, vlak je že odpeljal. Na srečo sem poznal železničarje na tovarnem vlaku. Usmilili so se me in me sprejeli, kajti sicer bi moral čakati naslednji vlak še štiri ure.

Možaku, s katerim sva na hitro sklenila tovarištvo, sem zaupal, kjer sem mislil, da je pošten človek, pa me je razočaral. Ne morem razumeti, da so med nami taki ljudje.

JOZE ZAGAR,  
Mirna peč 1

### Pozdrav iz Pulja

Že dva meseca služim vojaški rok v Pulju. Pred kratkim so me sorodniki v Novem mestu naročili na Dolenjski list. Ne morete si misliti, kako vesel sem bil prve (praznične) številke domačega tednika. Z nekaj mornarji, ki so tudi iz novomeške občine, smo ga prebrali od vrstice do vrstice, od strani do strani.

Čeprav Pulj ni tako daleč od Novega mesta je tu prav težko dobiti slovenski časopis. Zato sem toliko bolj vesel, da lahko Dolenjca dobim kar lahko v kasarno P. B. D. Sergeja Mašere.

Vidim, da vaš list še vedno lepo in obširno piše o novostih iz naših krajev. Zato jaz in nekaj mojih tovarišev vsako številko Dolenjca kar požiramo.

Želim, da bi vaš list še naprej tako redno prejemal. Ob tej priložnosti pozdravljam vse svoje mlade tovariše iz gostinske šole v Novem mestu, bralce Dolenjca in svojo mamo iz Smithela pri Novem mestu. Želim vam veliko uspehov in pošiljam pozdrave!

DUSAN GALIČ  
V. P. 1159/97 VE-7  
Pulj



### Na zdravje, stoletnica!

5. decembra je slavila stoti rojstni dan Ana Krošelj iz Dečnih sel. Za ženo, ki ni imela v življenju nič dobrega, je sto let življenja še toliko daljša doba. Z dvanajstim leti si je jubilanika začela služiti kruh pri tujih ljudeh. Garala je vse življenje in kljub temu čila in zdrava dočkala stoletnico. Predstavnika Socialistične zveze Miha Haler in Karel Godler sta častiljivo staro ženo obiskala in ji iskreno čestitala ter jo skromno obdarila za njen praznik. Želimo ji še mnogo let v zdravju in zadovoljstvu. (Foto: Martin Zupančič, Artiče)

### Malkovec ima vodovod!

V petek je prvič pritekla voda na Malkovec. Težko smo pričakovali trenutek, ko je voda iz 120 m niže točke pritekla na vrh Malkovca. Ta voda bo napajala tudi okoliške vasi. 20. decembra bo tekla voda iz vseh pip, ki so že instalirane v hišah.

Malkovčani smo mislili, da bomo imeli odprtih novega vodovoda že na dan republike, toda zaradi električnih del to ni bilo mogoče. Če upoštevamo, da smo začeli delati šele 8. avgusta letos in da znaša predračun teh del 12 milijonov Sdin, je bilo delo vsekakor hitro opravljeno. Vsak potrošnik na Malkovcu je ob delu na kmetiji prispeval nad 200 ur prostovoljnega dela in plačal okrog 350.000 Sdin, kar je precej za eno leto. Pomoč pa smo prejeli samo od ME-TALNE iz Krmelja. Morda bo zdaj občina tudi pomagala, ker še nismo plačali vseh računov.

Malkovčani bomo hvalezni

vsem, ki so ali bodo pomagali pri zaključnih delih vodovoda. Posebno pohvaliti pa je treba uporabnike, ki so s pridnim in vestnim delom pripomogli, da je v tako kratkem času pritekla voda do vsake hiše v vasi. L. U.

### NI NUJNO,

da se uredništvu Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj cel naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL



# METLIKATRANS

ni

„grad v oblakih“

Eno leto je minilo od ustanovitve podjetja METLIKATRANS. Podjetje je nastalo v času, ko so se po vsej Sloveniji in Jugoslaviji rojevali veliki načrti za modernizacijo cestnih omrežij, obenem pa je bilo čutili pomanjkanje gradbenih opreme, v kateri predstavlja prevoz razsutega in gradbenega materiala velik delež. To se je dogajalo istočasno, ko je novi zakon prepovedal opravljati prevoze zasebnim avtoprevoznikom z večjimi kamioni. V Metliki je bilo veliko prevoznikov, ki so čez noč ostali brez dela. Vse to sodi v sklop razlogov za ustanovitev novega podjetja, ki je začelo delati z osmimi odkupljenimi zasebnimi tovornjaki.

To gotovo ni bila osnova za uveljavitev podjetja in prevzem večjih del, vendar je bil začetek. Takoj pa je podjetje iskalo možnosti za nabavo novih motornih vozil. Reči je treba, da so imeli zelo srečno roko, saj so v enem letu ustvarili svoj strojni park, ki sestoji v glavnem iz novih specialnih vozil, na katere lahko naenkrat naložijo in prepeljejo okoli 750 m<sup>3</sup> materiala.

## Nezaupanje ni trajalo dolgo

Pri vseh poslovnih partnerjih, s katerimi so začeli delati, so skrajna naletela na nezaupanje, a se je kmalu izkazalo, da METLIKATRANS ni samo podjetje na papirju, temveč da je sposobno opravljati zahtevne posle. V letošnjem letu je podjetje opravilo celo dela, ki bi jim bila težko kos podobna podjetja z dolgoletno prakso.

Zdaj imajo čvrste pogodbe za triletno opravljanje prevozov s podjetji, med katerimi so tudi gospodarske organizacije s 30 starimi milijardami dinarjev realizacije. Tako je podjetje VIADUKT iz Zagreba, sodelujejo pa tudi z nekaterimi manjšimi podjetji, kot so RADLOVAC v Slavonki Orahovici, pod-

jetja na Reki, v Pančevu, na območju Maribora, Cesino podjetje Zagreb itd.

## Letos 9 milijonov din dohodka

Če primerjamo sorodna prevozna podjetja, ki poslujejo že dalj časa in imajo na leto okoli 20 milijonov dinarjev brutoprodukta, METLIKATRANS pa je v prvem letu poslovanja dosegel realizacijo 9 milijonov, lahko ugotovimo lep uspeh in drzen začetek.

Ljudje, ki so bili v kolektivu od prvega dne, so se skrajno počutili tako kot zaposleni v industriji, ko se je ta začela izgrajevati. Veliko je bilo takih, ki so mislili, da so načrti METLIKATRANSA gradovi v oblakih, in nekateri so napovedovali propast že v nekaj mesecih.

## Razumevanje izven Slovenije

Do današnjih prevoznih zmogljivosti in doseženega uspeha so podjetju pomagali zlasti poslovni partnerji izven Slovenije. Prav zato je podjetje prisiljeno in vezano svoje usluge nuditi predvsem njim, čeprav tovrstnega avtoprevoznništva v Sloveniji

primanjkuje. Večkrat slišijo očitke, da premalo upoštevajo slovenske potrebe, žal pa pri domačih večjih podjetjih niso bili deležni take pomoči kot drugje.

Z dobro poslovnostjo si je podjetje pridobilo ugled, tako da danes spet dve večji gospodarski organizaciji iz sosednje republike ponujata kredite za nakup novih gradbenih strojev, ne samo za tovrstne avtomobile, temveč tudi za nakladače, buldožerje in specialna vozila za prevoz sipljivega materiala na kratke razdalje. Kaže, da bodo na ta način kmalu dobili 20 novih vozil, METLIKATRANS pa se mora obvezati, da bo za podjetja, ki dajo kredit, vozilo vsaj eno leto. Poslovni partnerji so pripravljeni skleniti tudi triletno in petletne pogodbe.

## „Ne delamo si utvar“

Kakor je izjavil direktor podjetja Franc Vrvišar, si kljub sorazmerno dobrim uspehom ne delajo nobenih utvar, da bo vedno tako lepo teklo.

»Zavedamo se, da bo treba vlagati še velike napore, da bi se podjetje obdržalo in doseglo potrebno akumulacijo za odplačevanje obveznosti, ker ob ustanovitvi nismo dobili od družbe



NAJLEPŠE SE ZAHVALJUJEMO VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA IZKAZANO ZAUPANJE, OBENEM PA ŽELIMO, DA BI TUDI V NOVEM LETU USPEŠNO SODELOVALI. NAŠE ČESTITKE Z NAJBOLJŠIMI ŽELJAMI VELJAJO VSEM DELOVNIM LJUDEM METLIŠKE OBČINE IN SOSEDNJIH OBČIN TER DELOVNIM KOLEKTIVOM, POSEBNO PA TISTIM POSAMEZNIKOM IN PODJETJEM, S KATERIMI NAS VEŽEJO POSLOVNI ODNOSI.

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA METLIKATRANS

niti dinarja. Nekaj več kot 80 zaposlenih, kolikor jih je zdaj pri podjetju, bo moralo skrbeti za ustvarjanje lastnih obratnih sredstev, kar pa bo spričo velikih anuitet zelo težavno.

Ob 9-milijonskem prometu letos imajo le 15.000 din obratnih sredstev, s katerimi morajo prav spretno žonglirati, da ne prihaja do zapletov v poslovanju, zlasti zato, ker tudi METLIKATRANS čuti nelikvidnost gospodarstva. Doslej pa žiro račun ni bil še niti en dan blokiran, redno so izplačevali osebne dohodke, čeprav imajo veliko dolžnikov in zahtevajo upniki takojšnje plačilo. Tudi najmanjšega rezervnega dela ne dobijo brez bariranega čeka, gorivo morajo plačati najkasneje v 15 dneh, sicer jim dobavo ustavijo.

Kakor je omenil tovariš direktor, pričakujejo več razumevanja od domače Dolenjske banke in hranilnice. Glede na razpoložljivo dokumentacijo po 9-mesečnem poslovnem obračunu v letu 1969 bi lahko v banki spoznali, da s posojilom za obratna sredstva ne bi prav nič tvegali.

## Dobri šoferji so kapital

Pri METLIKATRANSU je med zaposlenimi zelo pester nacionalni sestav, saj so na plačni li-

sti tako domačini, kot Bosanci, Srbi, Hrvati in celo Čehi imajo v svoji sredi. Dobri šoferji predstavljajo za podjetje veliko vrednost, ki je ni mogoče nadomestiti z nobeno materialno dobrino.

Podjetje ima v najemu nekaj tovornih avtomobilov od zasebnih lastnikov, največ od občinov z domačega območja. Imajo pa veliko ponudb tudi iz sosednjih občin, vendar nekatere odklanjajo, ker nekatere občinske skupščine ljubosumno gledajo na tako sodelovanje. To pomanjkljivost bi lahko uredili, če bi prišlo do pogovora s prizadetimi občinskimi skupščinami.

## O načrtih za prihodnje leto

V letu 1970 nameravajo zgraditi in opremiti lastno mehanično delavnico, ki bo sposobna opraviti vse remonte, razen tega dopolniti gradbeni park s specialnimi gradbenimi stroji. Tako računajo, da se bo strojni park za eno tretjino povečal, medtem ko bo celotni dohodek znašal že najmanj 15 milijonov din.

Na tih snujejo še marsikaj, vendar nočejo napovedati stvarj, katerih uresničitev se ni povsem zagotovljena.



V Rosalnicah so letos začeli graditi svojo mehanično delavnico, ki bo sposobna opravljati vsa popravila



Podjetje ima po prvem letu obstoja že toliko vozil, da lahko naenkrat naloži in prepelje 730 m<sup>3</sup> materiala



# Šola s telovadnico je želja vseh nas!

Prof. VINKO CIRNSKI — ravnatelj na osnovni šoli v Dolenjskih Toplicah nas je na kratko seznanil s težkim stanjem na tej podeželski šoli.

— Kakšno je sedanje stanje šolskega prostora in kakšni so delovni pogoji na šoli?

»Stanje je nezdružljivo! Sedanja zgradba je bila zgrajena 1887, ima samo štiri učilnice. Nima nobenih kabinetov niti ostalih prostorov za sodoben pouk. Ker je število učencev večje, kot jih lahko sprejmemo v naše

Prepričan sem, da so bila zagotovila, da dobimo v Toplicah 1. 1971 šolo, resna.«

— Delate v težkih pogojih, vendar so bili doseženi nekateri uspehi. Kaj menite o tem?

»Splošni letni uspeh je 86 do 90 odst., osmi razred pa naredi 45 do 50 odst. učencev, ki pri nas začnejo v prvem razredu. Kolektiv je prizadeven, kljub temu da se stav otrok ni najbolj ugoden.«

— Kaj pričakujete od nove šole?

»Predvsem naj poudarim: vsi pričakujemo, da bomo z novo šolo dobili ustrezne prostore za sodoben pouk. Ravno tako bomo imeli boljše možnosti za organizacijo izvenredne dejavnosti. Pri vsem tem pa imam v mislih tudi telovadnico, brez katere si težko zamišljam sodobni pouk telesne vzgoje.«

— 28. decembra bo referendum. Kaj mislite o tem?

»Odkar sem v Dolenjskih Toplicah, na vseh množičnih sestankih slišimo zahteve in želje ljudi po novi šoli. Tudi na zadnjem sestanku smo govorili o samoprispevku in so ljudje jasno podprli ta predlog. Zato sem prepričan, da bomo volivci tudi na tajnem glasovanju rekli svoj DA.«



učilnice, smo morali iskati še nekatere dodatne prostore, ki so od matične šole oddaljeni 100 do 200 metrov. Največje težave so ob slabem vremenu, ko je treba prenašati učila in šolsko malico. V zadnjih letih so se pojavile tudi težave, da imamo v nekaterih razredih preveč otrok, novih oddelkov pa ne moremo odpreti. Iz zgornjega je razvidno, da je čimprej treba zgraditi novo šolsko zgradbo, ki je temu kraju bila obljubljena že od osvoboditve dalje.

Ze pred desetimi leti je bil izdelan program, ki temelji na stanju in potrebah po izgradnji osnovnih sol v novomeški občini. V tem programu je predvidena tudi gradnja nove šolske zgradbe v Dolenjskih Toplicah, ki ne bi služila samo ožjemu šolskemu okolju, temveč bi sprejela tudi učence iz podružničnih sol, (Poljane, Gor. Sušice, Soteska). S tem bi odpravili podružnične šole, na katerih je pouk še vedno kombiniran. Zaradi pomanjkanja prostorov je zelo težko organizirati tudi kakšne oblike izvenrednega dela. Ne moremo organizirati celodnevne bivanja učencev na šoli, zlasti za tiste učence, ki živijo v težkih družinskih razmerah. Nič manj potrebna ni mala šola, ki bi omogočila učencem lažje napredovanje, učiteljem pa pridobitev časa in občutno razbremenitev. Tudi učiteljski zbor dela v nemogočih pogojih: 15 ljudi se stiska na tesnem prostoru 15 kvadratnih metrov. V istem prostoru pa je še ravnateljska in tajnišna miza.



Ne damo lahko, vendar dali bomo ...

MILKA STRAJNAR (zgoraj) — mati petih otrok iz Gradišča: »Ne bomo dali lahko, vendar bomo prispevali za moje in za vse naše otroke. Laže kot denar, ki ga je zelo malo, pa bi kmetje dali les.«

ANICA BRKIĆ je ena tistih prosvetnih delavk, ki so najdalj časa na osnovni šoli. Poiskali smo tudi njo.



— Kaj lahko poveste o učiteljskem poklicu in učiteljskem delu na podeželski šoli?

»Učiteljevo delo je bilo vedno težko in odgovorno, ker ima opraviti z ljudmi, ki se šole oblikujejo. Vzganje sodobnega človeka pa je tem težje in odgovornejše, ker ima razvitejša družba vedno večje zahteve; pogoji za delo pa so slabi. Na tej šoli nas je več kot polovica, ki vztrajamo še od osvoboditve. Verjemite nam, da si ne predstavljamo, da bi nam bilo kdaj bolje! Čas bi pa že bil, da se izboljšajo delovni pogoji in da bi učne in vzgojne uspehe dosegali z manjšim trošenjem življenjskih moči. Morda bo za koga izmed nas že malo prepozno, kot je bilo prepozno za Cankarjevega Martina Kačurja.«

— Vi ste predmetna učiteljica slovenskega jezika. Kakšne težave nastopajo pri vašem delu?

»Če bi bili v šoli prostori, v katerih bi se učitelji lahko pripravljali na pouk, bi odpadlo prenašanje ku-pov zvezkov in knjig do-



## Pismo staršem!

Dragi starši, dragi volivci v krajevni skupnosti Dolenjske Toplice!

V nedeljo, 28. decembra 1969, boste na območju krajevne skupnosti Dolenjske Toplice glasovali za samoprispevek z »DA« ali »NE«. Učenci osnovne šole smo prepričani, da boste glasovali z »DA« in s tem prispevali svoj delež za opremo nove šole in telovadnice.

Vsako med vami ve, da smo vsi, ki obiskujemo pouk v stari zgradbi in ostalih prostorih, raztreseni po Dolenjskih Toplicah, za marsikaj prikrajsani. Od srca si želimo, da bi tudi

mi imeli nove in svetle učilnice, v katere bi hodili z veliko večjim veseljem.

Zelo bomo veseli in ponosni, ker nam boste pomagali, da bodo naše želje, ki so tudi vaše, čimprej uresničene!

Zato vas prosimo, pojdite VSI na volišče in glasujte za nas, za našo lepšo prihodnost in lepše življenje nas vseh!

UCENCI OSNOVNE SOLI iz Dolenjskih Toplic, Gornjih Sušic, Poljan in Soteske

## Spomnim se Cankarjevega Martina Kačurja

mov. Težko je prenašati tovore papirja, zlasti v dežju in snegu, ker se knjige in zvezki uničujejo. V sedanjih pogojih dela se učitelji za pouk pripravljamo doma in nas nihče ne vpraša, v kakšnih razmerah. Večkrat delamo v ozkih, temnih kuhinjah, v starih, vlažnih poslopjih, kjer ni pravega miru. Na šoli tudi nimamo knjižnice, tako da prenašam večsah knjige otovorjena kot mula, namesto da bi jih imela pri roki.«

Čudim se, kako zdržijo

IVANKA SALMIĆ (spodaj) — gospodinja iz Poljan: »Ne čudim se otrokom, da prenašajo tako slabe delovne pogoje, saj boljše se tako niso videli, obdudujem pa prosvetne delavce, da zdržijo. Res je treba biti požrtvovalni! Ker tako vztrajajo, jim tudi zaupamo, da bodo s pomočjo družbe naloge speljali do uspešnega konca. Če gradimo, potem sem za popolno šolo s telovadnico. Čakanja in prošnja je bilo dovolj, zdaj več ne prosimo, ampak zahtevamo.«



Le kje se vse učijo ti bogi otroci?

VINKO NOVAK (zgoraj) — obrtnik s Podturna: »Ker je to edina pot, da pridemo do nove šole in telovadnice,

sem prepričan, da bodo ljudje glasovali za podaljšanje samoprispevka. Ne smemo več dovoliti, da se bodo otroci stiskali v nekdanjih gostinskih prostorih in prosvetnem domu, raztepeni na vseh koncih Dolenjskih Toplic. Ta dolina je med revolucijo veliko dala, zdaj pa tudi lahko nekaj pričakuje.«



Čakanja je bilo že kar preveč

MILKA STRAVS (spodaj) — gospodinja s Podturna: »Radi bomo prispevali, samo da pridemo do nove šole. Obljuba je bilo toliko, da smo že mislili, da je šlo vse po volji. Vse kaže, da bomo končno le uspeli.«



Razumljivo, prispevali bomo

JOZE ZUPANČIĆ — delavec iz Gornjih Sušic: »Nikoli ne vprašamo glede denarja, kadar gre za otroke. Nova šola je potrebna, zato ja bomo tudi zgradili. Tako kot sedaj res ni mogoče delati!«

Ce so povsod, bomo tudi mi

LUDVIK MARKOVIĆ (spodaj) — kmet s Podturna: »Nisem proti referendumu, čeprav nimam majhnih otrok. Če povsod uspejo, bomo tudi mi. Vendar se nekateri bojijo, da bo bre-me prehudo, ker ima kmet dajatev že tako čez glavo.«



— Starši, pridite na volišče in glasujte za srečnejšo prihodnost otrok!

— Sodobnejša šola — boljši učni uspehi!

— 28. decembra vas bomo pozdravili na volišču — vaši otroci!

## Nekaj pojasnil v zvezi z referendumom

Na območju krajevne skupnosti Dolenjske Toplice se razpiše referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za:

1. sofinanciranje nabave opreme za novo osnovno šolo v Dolenjskih Toplicah, 2. financiranje komunalne dejavnosti na območju krajevne skupnosti Dolenjske Toplice.

Na referendumu glasujejo občani, ki so vpisani v volilne imenike na območju krajevne skupnosti.

Krajevni samoprispevek se uvaja za dobo štirih let, in to v višini 1 odst. od neto osebnih dohodkov oz. pokojnin, ki presegajo 500 din mesečno, 3 odst. od davčnih osnov obrtnikov, avtoprevoznikov, gostilničarjev in drugih oseb z lastnimi dohodki ter 2 odst. od katastrskega dohodka zemljišč v lasti občanov. Plačevanje krajevnega samoprispevka so oproščeni delavci in upokojenci, katerih osebni dohodki oz. pokojnine ne presegajo 500 din mesečno, občani od socialnih podpor in invalidnin, lastniki kmetijskih zemljišč, katerih katastrski dohodek ne presega 500 din, vajenci, dijaki in študentje od vajenjskih nagrad oz. stipendij.

Referendum se izvede v nedeljo, 28. decembra 1969, opravi pa ga po načelih, ki veljajo za volivce odborikov občinskega zbora občinske skupščine, občinska volilna komisija.

Na referendumu se glasuje neposredno in tajno z glasovnico, na kateri je naslednje besedilo: »O uvedbi krajevnega samoprispevka za dobo štirih let, ki bi se zbiral za sofinanciranje nabave šolske opreme za novo osnovno šolo v Dolenjskih Toplicah (80. odst.) in financiranje komunalne dejavnosti (20 odst.) oz. v vaseh Laze, Uršna sela in Travnj dol v celoti za komunalno dejavnost, in sicer v višini 1 odstotka od neto osebnih dohodkov in pokojnin, ki znašajo več kot 500 din mesečno, 3 odst. od davčnih osnov, obrtnikov, avtoprevoznikov, gostilničarjev in drugih oseb z lastnimi dohodki ter 2 odst. od katastrskega dohodka zemljišč v lasti občanov, glasujem: »DA« — »NE«.

Obljubljena je bila že 1964. leta

LOJZE BRADAC (spodaj) — predsednik krajevne skupnosti Dolenjske Toplice: »Nova šola nam je bila obljubljena 1964, vendar iz tega ni bilo nič. Sedaj pa sem prepričan, da nam ho uspelo. Saj je treba tako malo, pa bodo naši otroci prišli do šole, s katero se bomo lahko postavili. Ljudje so obljubili pomoč, nekaj denarja bomo zbrali tudi pri delovnih organizacijah. V glavnem pa so ljudje pripravljeni pomagati z lesom, prevozi in prostovoljnimi delom.«





# kultura in izobraževanje

## V nedeljo zbor slavistov

V nedeljo, 21. decembra, bo občinski zbor novomeške podružnice Slavističnega društva. Pretresli bodo dosedanje delo in sprejeli načrt za naslednje obdobje. Na občnem zboru bodo izvolili tudi novo vodstvo podružnice, ki šteje trenutno okoli 30 članov. Udeleženci občnega zbora bodo poslušali tudi strokovno predavanje.

## Razstava šaljivih listov podaljšana

Razstava satirčnih in humorističnih listov v Studijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu, odprta ob 100-letnici izhajanja tega tiska v Sloveniji pred mesecem in pol v počastitev občinskega praznika, so zaradi izrednega zanimanja podaljšali do konca leta.

## Cankarjeve nagrade

Ob obletnici Cankarjeve smrti je bila 12. decembra v Trubarjevem antikvariatu v Ljubljani slovesnost, na kateri so podelili prve nagrade Ivana Cankarja za najboljša dela, ki so izšla pri Cankarjevi založbi lani in letos, in za tri repenzije.

Nagrajeni so bili: dr. Boris Majer za razpravo »Med znanostjo in metafiziko«, dr. Marjan Britovšek za delo »Revolucionarni idejni preobrat med prvo svetovno vojno«, dr. Vladimir Pertot za delo »Ekonomika mednarodne menjave v internacionalizmu in kritiki (recenzenti): Jože Snoj za študijo »Resničnost in nadresničnost v Pasternakovem Doktorju Zivagus«, Andrej Kirn za recenzijo knjige dr. Borisa Majerja »Med znanostjo in metafiziko« in Veno Taufer za recenzijo knjige Vitomila Zupana »Sončne liise«.

## Obnovljene freske

13. decembra so v cerkvi sv. Danijela v Celju slovesno odprli obnovljeno gotično kapelo. Vsa restavratorska dela (freske in drugo) je opravil akademski slikar Viktor Poyšče, ki je doma iz Dolenjskih Toplic, pomagali pa so mu študenti univerzitetnega profesorja Mirka Subica. Spomenik je predstavil javnosti akademik profesor dr. France Stele.

## Mali kulturni barometer

**SRBSKI KULTURNIKI V SLOVENIJI** — Pred kratkim je bila na študijskem potovanju v Slovenijo skupina kulturnih delavcev iz Srbije. Obiskala bo tudi druge republike.

**POLIKARP NA TELEVIZIJI** — Prejani teden je Ljubljanska televizija posredovala Cankarjevega Polikarpa, delo, ki ga je dramaturgiral Mitja Mejak. Polikarp, pa je režiral Miró Kragelj, v glavnih vlogah pa so nastopili znani slovenski dramski igralci.

**DEVET ČASTNIH DOKTORJEV** — Na osrednji proslavi v počastitev 50-letnice slovenske univerze je rektor Roman Modic promoviral devet častnih doktorjev. Ta naslov so dobili: predsednik republike tovarš Tito, član sveta federacije Edvard Kardelj, in sedem vseslovenskih profesorjev: Srečo Brodar, Jovan Hadži, Milko Kos, Alija Kokir, Feliks Lobe, Alois Tavčar. Predsednik Tito je slovensko univerzo ob 50-letnici obstoja odkloval z visokim odklopanjem.

**SPOMENIK ZNANSTVENIKOMA** — V okviru proslav 50-letnice slovenske univerze so odkrili slovenskima znanstvenikoma Juriju Vegi in Josipu Pleznu spomenik.



PETAR GRGEC: Zimsko veselje (tuš, 1969)

# Že predolgo je pastorka

## Nov način financiranja kulture prihaja o pravem času

Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij je sklenila predložiti občinski skupščini zahtevek za 91.150 dinarjev pomoči. Njen odbor je na zadnji seji obravnaval položaj kulture v občini ter možnosti, da bi nadoknaili že zamujeni čas, ko je bila kultura zapostavljena pri splošnem družbenem napredku.

## Za samostojno skupnost

Pred kratkim je bila v Ribnici razprava o osnutku zakona o kulturnih skupnostih. Prisotni kulturni in drugi delavci so ugotovili, da je ustavitelj kulturne skupnosti potrebna za poživitev dela kulturnih organizacij in društev, za programiranje dela na področju kulture in za tesnejše sodelovanje med kulturnimi organizacijami. Zda nekatero kulturno organizacijo v občini (pevske zbori, Ribniški festival, knjižnica, muzej) delajo, ostale pa so zaspale (predvsem kulturno-prosvetna društva). SZDL bo imenovala iniciativni odbor za ustanovitev kulturne skupnosti.

## Sklad ustanovljajo

Predsedstvo občinske konferenčne Zveze mladine Ribnica pripravlja analizo o stipendiranju in kadrovske politiki v občini. Mladina se tudi zavzema, da bi občinska temeljna izobraževalna skupnost čimprej ustanovila sklad za stipendiranje in posojila. Nekatero delovno organizacijo so že objavile, da bodo prispevale vanj. Predsedstvo mladine organizira te dni tudi sestanke mladinskih aktivov v delovnih organizacijah, na katerih razpravljajo o uveljavljanju mladine v organih samoupravljanja.

Občinsko vodstvo kulturno-prosvetnih organizacij meni, da je treba narediti vse, da bi poživili kulturno udejstvovanje vsaj v tistih krajih, kjer se životari. Pomagati je treba amaterskim kulturnim društvom v Sentjanžu, Krmelju, na Blanci, Loki in še v nekaterih manjših krajih, razen tega pa poskrbeti za živahnije kulturno življenje v središču občine, v Sevnici.

V Sevnici so ustanovili iniciativni odbor, katerega naloga je ugotoviti možnosti amaterskega kulturnega dela. Pomembna pridobitev za kulturo bo lokalna radijska postaja, ki bo posredovala dosežke kulturnih skupin širšemu krogu poslušalcev. Obstoja tudi načrte za galerijo otroških likovnih del.

V občini se uveljavlja spoznanje, da je bila kultura preveč dolgo odvisna od naklonjenosti posameznikov, ki so se zavedali njenega poslanstva. V pravem času prihaja zakon o kulturnih skupnostih, ki naj bi utrdil način financiranja in zagotovil stalne vire denarja. S katerim bo njeno vodstvo financiralo sprejeti program.

## Kolikšna bo stopnja

V prihodnjem letu bodo morali tudi vzgojno-izobraževalni zavodi plačevati amortizacijo od nepremičnin. Stopnja od amortizacije naj bi bila enaka najnižji stopnji, ki velja za gospodarske organizacije. Ta sredstva bodo namenjena za ureditev obstoječih stavb, za nabavo učnih pripomočkov in učil ter za preureditev ali novogradnjo.

**Reprodukcije na platnu** — Državna založba Slovenije je pripravila ljubiteljem likovne umetnosti prijetno presenečenje z izdajo reprodukcij na platnu. Med prvimi reprodukcijami so dela sloven-

## Frutella

skih mojstrov — impresionistov GEORJARJA (Cvetiča jablana), JAKOPIČA (Križanke, Sava), JAME (Vrbe), STERNE (Rdeči parazol) in drugih umetnikov: PILONA, G.A. KOSA, KREGARJA. Založba pripravlja tudi izdajo del Leonarda da Vincija, P. Brueghla, Moneta, Cezanna Picassa in drugih slavni umetnikov.

## Izobraževanje oficirjev

Pred kratkim je bila v Ribnici seja občinskega odbora Zveze vojaških rezervnih starešin (nekdanja ZROP). Na njej so se pogovorili o programu strokovnega izobraževanja rezervnih oficirjev in podoficirjev za prihodnje leto in o nekaterih drugih zadevah, ki so v zvezi z delom te organizacije. Pogovorili so se tudi o proslavljanju 22. decembra, praznika naše armade.

Vsak vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI (IN HRANILNICI) vložnih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti. Razen visokih obresti za hranilne vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

IVAN ZORAN

# Kaj predlagate vi?

## Še naprej mecenstvo

Na vprašanja odgovarja Marjan Pureber, član pevskega zbora DPD Svoboda Dušan Jereb

**Kakšno dejavnost bi podpirali vi, če bi bili v enem izmed organov kulturne skupnosti?**

»Petje in igranje na odru, ker je obojega premalo.«

**Mislite, da bo za pevske zbor, v katerem sodelujete, boljše v kulturni skupnosti kot zdaj?**

»Pevski zbor ima zdaj mecene v več delovnih organizacijah. Tudi v kulturni skupnosti bi kazalo s tem nadaljevati, ker bi zbor ob neposredni podpori še laže napredoval in dosegel raven, da bi nastopal še pred bolj zahtevnim občinstvom, kot je novomeško. Nikakor pa nočem reči, da tega zbor ne bi dosegel ob primerni politiki samo v okviru kulturne skupnosti.«

**Kako bi, na primer, vi ustanovili kulturno skupnost?**

»Za občinsko skupnost nisem, ker se mi ne zdi prav, da bi kulturo ogrudili z občinsko mejo. Več-



ja, se pravi medobčinska ali pokrajinska skupnost bi imela večje delovno območje, pa tudi več denarja. To bi koristilo samo občanom, ker pri kulturnih dobrinah ne bi bili zapostavljeni. Pri ustanavljanju kulturne skupnosti bi morali porabiti tudi dobre izkušnje tistih območij, ki so se že zednila glede tega, kakšne skupnosti so jim potrebne.«

I. Z.

## „Filter 58“ - številka 2

V nakladi 350 izvodov je izšla ta dni druga številka na ciklični novomeške občinske skupščine raznošene literarno polemične lista »Filter 58«. Preden napišemo karžol o vsebini, naj povemo, da z njim imajo skupina mladih ustvarjalcev, ki so po svojem prepričanju in zagnanosti nadaljevali dejavnost prejšnjih, le kratko dobo delujočih skupin v Novem mestu.

Več o sami skupini je napisal Andrej Bartolj v daljšem, o novomeški kulturi in umetnosti razmišljajočem prispevku. Med drugim je poudaril, da gre za tako imenovano »underground« — t.j. naj družbeno-političnih institucij ustanovljeno in delujočo — skupino, za katero je značilno gledanje na kulturo in umetnost iz »neradikalističnega« zornega kota. V skupini so torej ljudje, ki jim ni važno, kako kdo presoja umetnostna vprašanja.

Milan Markelj je v tem duhu napisal in objavil zapis o nihiliistični poeziji. Tež literarni zvrsti dandanes moči »neupravičenost« odrekajo umetniškosti, čeprav izpričuje svojo »resničnost«, da je avse nič.

Zdravko Slak je poslal listu kritično polemičen zapis o delu občinske konferenčne ZMS (v Novem mestu). Med drugim se mu

ne zdi prav, da v predsedstvu konferenčne ni nobenega (?) srednješolskega študenta.

Trije člani uredniškega odbora »Steze«, glasila novomeških gimnazijcev, so pojasnili, zakaj so odstopili. Milovan Dimitrije pa je dal objaviti nadaljevanje političnega zapisa in Vzhodne Nemčije.

Razdelek »Literata« je objavil s psevdonimi podpisane pesniških ustvarjalcev.

I. Z.

## »Mladost v belem« z večjim pogumom

Zveste tradiciji so izdale dijakinje šole za zdravstvene delavce v Novem mestu novo številko svojega glasila »Mladost v belem«. Izšla je v prvih dneh decembra. Kot nam sporoča urednik, je precej gradiva pripravljeno za ob koncu minulega šolskega leta.

»Mladost v belem« tudi tokrat preseneča z obilico gradiva, kar je za dijaški list precej nenavadno. To dokazuje, da nastaja glasilo ob zelo dobri organizaciji sodelavcev in prispevkov in da tudi mentorjevi (prof. Jože Štefca) nasveti niso bili bob ob steno.

Ob listanju najnoveše številke opazimo, da je rubrika »Mladi literate« spet najbolj zajetna. Prinaša številne pesniške in prozne zapise, ki so jih spodbudila ljubljenska doživljaja, razpoloženja, razmišljanja. Izpovedovanje je iskreno, nepotvoreno, kot more biti pri dekletih, ki se hkrati s šolo prebujajo v polje.

Poleg tega so v glasilu odmerjeni kotički za razvedrilo (krilanka), dobro voljo (šale) in obveščanje (delovni načrt mladinske organizacije na šoli itd.). Med vrsticami, ki obveščajo, beremo, da bo »Mladost v belem« v tem šolskem letu še nekajkrat zagledala luč sveta. Za ta pogum je treba izdajateljicam izreči le pohvalo.

I. Z.

## Več za cirkus kot za knjige

Za Prešernovo knjižnico dajejo občani 3.660 din na leto, za stripe pa 7.000 din na mesec

Poverjeniki Prešernove družbe v Kočevski občini so razdelili knjige in kolektor za leto 1970. Občani šteje 17.500 prebivalcev. Osem poverjenikov je zbralo 122 naročnikov na te knjige.

Z izdajo knjig in kolektorja je torej ta koristna kulturna ustanova zaslužila na območju občine v vsem letu 3660 din ozioroma komaj toliko, kot izplača običajno lastnik cirkusa ali električnih avtomobilčkov v Kočevju v eni sami nedelji!

V samem mestu Kočevje so trenutno štirje poverjeniki Prešernove druž-

be. Med 7375 prebivalci mesta so zbrali skupno 97 naročnikov, kar 76 izmed njih pa jih je pridobil Drago Podreberšek, ki je poverjenik za območje Rudnika.

In kaj je v središču mesta? Tu cveti gola literatura, stripi, kriminalke in podobna sumetnost, ki je svojevrstno kulturno merilo občanov oziroma meščanov. Ljubitelji takega čtiva potrošijo zanj kar 7000 din na mesec (!), se pravi na leto približno 23-krat več kot izdajo za knjige Prešernove družbe!

A. ARKO



# Še pred novim letom plošča Tatjane Gros

Tatjana Gros iz Šmihela pri Novem mestu, priznana pevka zabavne glasbe, se je pred kratkim vrnila s turneje po Skandinaviji in Nemčiji

»Malce sem utrujena,« mi je priznala Tatjana Gros. »ker prav zdaj snemam v Ljubljani za novo ploščo, ki bo izšla še pred novim letom pri Jugotonu. Vstajam ob 5. uri zjutraj, ker poleg vsega nadomeščam obolelo mamo, ki je vzgojiteljica na Posebni šoli. Rada imam otroke in sem srečna, kadar sem med njimi. Mislim, da so tudi učitelji veseli moje pomoči. Za gri-

mella Zammitte v slovenskem prevodu, s katero sem zmagala lani na Malti.«

— Tisti, ki te radi poslušajo, so te pogrešali na Slovenski popevki in na opatijskem festivalu. Kako to, da nisi sodelovala?

»Nisem bila doma. Najprej sem bila na turneji po osrčju Evrope, prav pred kratkim pa sem se vrnila iz Skandinavije, kjer sem skupaj z Arsenom Dečičem, Ivom Robičem, Elviru Voča, Vasilijem Radojčićem, Bebo Selimovičev in Aleksandrom Salijskim pela za naše izseljence. Bila sem edina slovenska predstavница.«

— Kakšne vtise prinašate s popotovanja?

»Povsod so nas prisrčno sprejeli. Nagradili so nas z dolgimi in navdušenimi aplavzi. Knjiga vtisov je polna zahval, ker smo jim za kratak čas prinesli s seboj kosček domovine. Na tej turneji sem pela slovenske narodne.

— Kaj misliš o opazkah, da je tvoja zlomljena noga prinesla letos srečo Radojčiću?

»Radojčić dobro poje in je prav, da si je v zabavi glasbi priborila isto mesto, ki ji gre. Dobrih pevcev ni nikoli preveč.«

M. P.



A. SUSTERSIC

M. VELKAVRH

A. STUCELJ

V. KOVACIC

# Na vasi je še veliko mladih, ki bi morali v zimsko šolo

Po površnih izračunih bi moralo obiskovati vsako leto zimsko kmetijsko šolo vsaj 60 mladih ljudi iz širše Dolenjske — Sem so všteti predvsem sinovi in hčere velikih kmetov — Na šoli pa je le 25 mladih

Ko smo sprejemali nešteto priporočil, resolucij in sklepov, kako naj se uspešnejše razvija naše kmetijstvo, smo rekli na glas: »Kmečka mladina mora v šole!«

Ko je bilo največje delo na kmetijskih opravilih, se je letos vrnilo v šolske klopi na KSS v Novem mestu 25 mladih kmečkih ljudi. Doma na kmetijah jih je ostalo še desetkrat, dvajsetkrat toliko. Zavedati se moramo tudi kmet marsičuj znati, še ni prodra v vse naše vasi. Mladi kmetje, ki so se odločili za šolo, so to storili po lastnem preudarku ali na željo staršev; družbeno-politične organizacije, katerih člani so, so jih samo opozorili na možnost izobraževanja. Popolnoma pa je tu odpovedala mladinska organizacija, ki prek vaških aktivov ni poskušala med mladimi vzbuditi zanimanja za potrebno šolanje kmečke mladine.

Mladi ljudje, ki zdaj obiskujejo šolo, bodo svoje znanje znali uporabiti. Takole so povedali:

ALOJZ STUCELJ — 23 let, Criblje pri Črnomlju: »Ko bom od očeta prevzel kmetijo, bom lahko že natančno vedel, če se mi to izplača. Najzadnjih let se

doma uspešno ukvarjamo z živinorejo in prašičerejo. Vedno sem si želel, da bi se tudi pri vrtničkarstvu nekaj spremenilo. Zdaj imam ponudbo od »Belsada«, ki bi bil pripravljen skleniti z nami dolgoletno pogodbo za odkup nekaterih površin. Če bodo cene ugodne, odkup zagotovljen in moje znanje tako, da bom lahko uspešno kmetoval, se bom z veseljem odločil za tako obliko sodelovanja.«

MARIJA VELKAVRH — 19 let, Savlje pri Ljubljani:

»Presenečena sem, ker sem v obeh letnikih edina ženska. Verjela sem, da se tudi Dolenjke zanimajo za tovrstno šolanje, ki bi jim prav gotovo koristilo. V Novo mesto sem prišla na željo staršev, saj v Ljubljani nimamo kmetijske šole. Žal mi je, ker je v učnem programu premalo vrtnarstva, ki mene še posebej zanima. To poskušam nadomestiti z obiski

v vrtnariji. Na naši kmetiji, ki je blizu Ljubljane, mislimo uspešno razvijati predvsem vrtničkarstvo in vrtnarstvo. To se nam bo najbolj izplačalo.«

»Pri nas doma imamo ANTON SUSTARIČ — 19 let, Prilozje pri Podzemlju: majhno kmetijo, komaj 4 ha obdelovalne zemlje. Še ko sem bil čisto majhen sem se moral po ves dan ubadati z domačimi deli. Oče je že nekaj let v Nemčiji, kmetuje pa samo mama. Prav zaradi nje sem se za šolo težko odločil, vendar mislim, da je boljše potrpeti nekaj mesecev, kot da bi na kmetiji živel še sa naslednja desetletja. Odlučil sem se, da bom najprej moderniziral kmetijo in združil razparcelirano zemljo, ki jo je zdaj težko obdelovati.«

VINKO KOVACIC — 18 let, Drama pri Šentjerneju:

»Nekaj prepotrebne znanja sem si pridobil že doma. Moj oče je napreden kmet in se hitro navduši za vse, kar je novo. V šolo sem odšel na lastno željo, ker bi mi rad pomagal. V zadnjih letih smo postali močni kooperanti kmetijske zadruge »Krkas« iz Novega mesta. Na kmetiji vzredimo 40 telet in 8000 piščancev na leto, uređili smo hleve in napajališča. Ko se bom vrnil domov, bom veliko več vedel o krmljenju in pitanju živine. Šola mi je bila potrebna.«

M. P.

## Kluba ni, ker je skladišče še polno

Črnomaljski mladinci se upravičeno jezijo. Gostinsko podjetje je namreč že pred mesecem dni obljubilo, da bo izpraznilo prostore, v katerih imajo skladišče. Mladinci nameravajo tamkaj urediti mladinski klub, kjer bodo poslušali predavanja, igrali šah, gledali filme in razstavljali. Obljube gostinske podjetje še ni izpolnilo, čeprav so mladinci že večkrat protili, naj skladišče izprazni.

KRSKO — Igralci NK Celulozar so imeli skupno sejo s članom upravnega odbora kluba. Pogovorili so se o uspehih in neuspehih kluba v jesenskem delu prvenstva VCNL SRS. Z uvrstitvijo na sedmo mesto v razpredelnici niso preveč zadovoljni, saj je takšno mesto precejšen neuspeh kluba. Temeljito so analizirali delo in ugotovili, da je njihovemu neuspehu botrovala neustreznost moštva, stalno menjanje ter slabi obiski trenerjev. Morda se je le za zadnje dalo najti opravilo, kajti igralci so bili na svojih delovnih mestih precej zaposleni in so delali tudi v popoldanskem času. Beseda je tekla tudi o osnovenju emotne slovenske nogometne lige. Vsi prisotni so se strinjali z osnovenjem takšne lige. S tem v zvezi so sklenili, da bodo kmalu začeli s pripravami moštva za spomladanski del prvenstva. Vsi se bodo potrudili, da se bo moštvo spomladi uvrstilo med tri najboljša. Morda so na tem sestanku premalo razpravljali o slabostih v preteklem obdobju, ker so v glavnem govorili o bodočem delu. Nekateri igralci so celo izjavili, da ne bodo več igrali, če ne bodo redno obiskovali trenerjev. Skupni sklep vseh udeležencev sestanka je bil, da se bodo resno pripravili za novo sezono. (L. H.)

## Kje so mladi?

V delovnih organizacijah brežiške občine so mladi zastopani v samoupravnih organih. Zanimiv je primer iz tovarne pohištva, kjer je od 390 zaposlenih 143 mladincev, pa kljub temu ni bil nihče predlagan v centralni delavski svet. V upravni odbor je bil predlagan en mladinec, pa niti ta ni bil izvoljen.

## Neresnične govornice o »Discoklubu«

Zo nekaj časa se po Novem mestu veliko govori (še posebno med mladino), da bo v prostorih pod kavarno na Glavnem trgu odprt za mladino »Disco-klub«.

Res bi bilo lepo, če bi mladi Novomeščani preživljali svoj prosti čas v klubu, kjer bi poslušali najnovejšo beat glasbo. Vendar »disco-klub« pod kavarno ne bo. Ančka Blatnik, upravnica kavarne CENTER, je povedala, da so mladi res prosili, naj bi klub dobil zatočišče v spodnjih prostorih kavarne. Toda uprava kavarne ne namerava sedanjega bara uporabljati v druge namene. M. G.

## Mali oglas,

Ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljivo uspehi! Prebre re ga 150.000 gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! Poizkusite!

# Na našo oddajo ni bilo starejših

Javna oddaja, ki jo je pripravila občinska konferenca ZMS iz Črnomlja v počastitev 50-letnice SKOF, sindikata in KPJ, je pred kratkim močno razgibala črnomaljsko mladino. Za javno tekmovanje so se prijavile ekipe iz vaških, tovarniških in šolskih aktivov.

V prvi skupini tekmovalcev — tekmovanje je bilo namenjeno osnovnošolskim ekipam — je zmagala osnovna šola iz Starega trga (Cvetka Majerle, Ljilka Koce in Friderik Veber), drugi je bil vaški aktiv iz Adlešičev, tretji pa aktiv s Preloke. V težji skupini je zmagala črnomaljska gimnazija (Jožica Barič, Tanja Gregorič in Jožica Počič), druga je bila BETI iz Metlike, tretje mesto pa sta si delili ekipe PKŠ in Žunič.

Najboljši ekipe sta prejeli nagrado 300 din, drugouvrščeni 200 din, tretjeouvrščeni pa 100 din.

Na tej oddaji so se poslušalcem predstavili tudi trije ansambli. Gledalci so izpolnili glasovalne lističe, ki so pokazali, da so jim bili najbolj všeč pevci črnomaljske garnizije, drugi so bili Preločani, tretji pa Dragatuščani. Nastopajoči vojaki so osvojili prvo mesto in nagrado 150 din.

V pestrem programu so sodelovali tudi učenci glasbene šole in godba na pihala iz Črnomlja. Ob koncu oddaje je prejel kapetan rokometnega kluba Janez Avguštin lep prehodni pokal za zmago rokometnašev na nedavnem turnirju.

Javna oddaja je lepo uspela, med poslušalci je bilo veliko mladih ljudi. Mladinci, ki bi radi dokazali, da so od dajo dobro pripravili, so v svoji sredi pogrešali starejše gledalce.

A. LATERNER

## Mladina zaprosila za pomoč

Mladina, ki se združuje v vaških mladinskih aktivih v trebanjski občini, nima denarja za organizacijo mladinskih zabav ob novoletni jelki. Zato so zaprosili gospodarske organizacije v občini, naj jim prispevajo nekaj denarja in jim tako pomagajo, da bodo novo leto lepo praznovali. L. R.

## Priprave na konferenco ...

V trebanjski občini je precej delavske mladine. Občinska konferenca ZMS je sklicala konec decembra konferenco, na kateri bodo obravnavali naloge in probleme mladih v gospodarskih organizacijah. Razgovori bodo v »Kemoopermi«, »Modrih oblačilih« in »Danis«.

## V Dobilčah lepi načrti za delo

Na letni mladinski konferenci v Dobilčah so izvolili novo vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen Jože Poreber. Sprejeli so tudi delovni program za zimsko sezono in prihodnje leto. Predvideno je, da bo mladina sodelovala v Zupancičevem natečaju, da bodo ustanovili šahovsko sekcijo, da bodo našivirali program za Silvestrovo in da bodo pripravljali proslave za državne in druge praznike.

# OGLE\* DALO MLA\* DIH

## Tekmovanje ob dnevu JLA

Garnizija JLA in občinska konferenca ZMS iz Črnomlja sta razpisala sportno tekmovanje v malem nogometu, rokometu, odbojki, kegljanju, streljanju in namiznem tenisu v počastitev dneva JLA. Prijavilo se je 10 ekip iz občine Črnomelj in ekipa »Beti« iz Metlike. A. L.

## Veseli večer na Preloki

Predšolska mladina je nedavno tega vaščane razveselila s samostojno naštviranim programom. Prvi del prireditve je bil resnega značaja z deklamacijami in petjem, drugi del pa namenjen razvedrilu občinov. Dve vaški ekipi sta se na odru pomerili v znanju in spretnostih, za prijetno vzdušje pa je skrbel domači ansambel z lastnimi skladbami ter napovedovalcema Tinotom in Ano. MARTIN PLUT

## Odslej redne mladinske ure

Mladinci na poklicni kovinarski šoli v Črnomlju so imeli pred kratkim redno letno konferenco. Izvolili so novo vodstvo, sprejeli okvirni delovni program in kritično ocenili svoj šolski neuspeh (izdelalo je le 45 odstotkov vseh). Predlagali so, da bi organizirali odslej redne mladinske ure, kjer bi predelovali programska načela in statut pravila mladinske konference ZMS, obravnavali pa bodo tudi dogodke doma in po svetu. Sklenili so, da bodo posamezniki tekmovali med seboj v znanju, in menijo, da se bo učni uspeh na tak način morda le popravil.

## »DEHORS« igra v Ljubljani

Ansambel »Dehors«, ki je več let razveseljeval goste na Otočcu, igra zdaj redno v Festivalni dvorani v Ljubljani. Vodja ansambla je povedal, da je bila vrnjena do Otočca za člane ugodljiva. Tudi tisti Novomeščani, ki še igrajo v ansamblu, studirajo v Ljubljani in jim vožnja jemlje precej časa.

Člani ansambla »Dehors« so sklenili, da bodo zdaj še resneje delali. Imeli bodo redne vaje, pripravljajo pa se tudi za snemanje na RTV Ljubljana.

## Mladina sebi in vam

V soboto, 13. decembra zvečer, je bila v Kočevju zabavna prireditev »Mladina sebi in vam«, ki jo je organiziralo predsedstvo občinske konference Zveze mladine. Na njej so nastopili domači in tuji ansambli, pevci ter recitator. Na programu je bil tudi intervju z domačimi športniki mladinci in predsednikom ter tajnikom predsedstva občinske konference ZM. Posebna zanimivost je bila modna revija podjetja TRIKON. Dvorana je bila nabito polna poslušalcev oziroma gledalcev. Več o prireditvi prihodnjic.

## Premalo mladincev za sekcijo

Kočevska ribiška družina si že več let prizadeva, da bi ustanovila mladinsko sekcijo, ki mora šteti najmanj 10 mladincev. Prijaviteljevo, ki jih zbirata tajnik Marjan Krivec (na pošti), je še vedno premalo. Članarina za mladince in ribolovna dovolilnica veljajo na leto okoli 100 din, se pravi nekoliko manj kot za člane, čeprav imajo mladinci pri lovu enakopravice in dolžnosti. Edina razlika oziroma omejitve je, da morajo, dokler ne opravijo izpita (in postanejo redni člani), loviti v spremstvu ribiča.

## Vinica: mladina je dobila prostor

Vaški aktiv mladine na Vinici je dobil prostor za delovanje v gasilskem domu. Šola je pomagala mladini z opremo, saj je podarila klubu nekaj klopi, miz in pisalno mizo. Organizirali so že dva plesa. Uvedli so vstopnino, ker bi radi na ta način zbrali denar za gramofon. Še pred novim letom namerava prizadevna mladina organizirati veseli večer za ljudi z Vinice in okolice. Delo je v aktivu zelo zaživel, vodi pa ga učitelj Miro Bartolj.



# POTA IN STRAŽNIPOTA

## Kruh brez dela

### Milničniki zasegli igralne avtomate

Kočeviski milničniki so 10. decembra zaplenili igralne avtomate, s katerimi so nekateri gostilničarji in drugi na nedovoljen način obrabljali ljudi.

Skupno so zaplenili štiri take avtomate, katerih lastniki so jih uporabljali sami ali izposojali gostilničarjem oziroma jih dajali v najem. Prvi taki avtomati so se v občini pojavili oktobra letos.

Zvedeli smo, da so podobno akojko izvedli tudi milničniki v Ljubljani, ki so nato avtomate tudi preizkusili. Ugotovili so, da ostaja v avtomatu 70 odstotkov vanj vrženega denarja, kar predstavlja čisti zaslužek za lastnika oziroma »kruh brez dela«.

Prestalih 30 odstotkov dobe najbolj »srečni« igralci vrjane v obliki dobikov. Podobni preizkus nameravajo izvesti tudi kočeviski milničniki.

Lastniki zaplenjenih avtomatov se bodo morali zagovarjati pred sodnikom zaradi kaznivega dejanja igranja na srečo. Zasebniki namreč sploh ne morejo dobiti dovoljenja, da bi lahko imeli take igre. Kaznovani so lahko z denarno kaznijo ali pa z zaporom do enega leta in globo.

J. PRIMC

## Krakovski gozd: dve nesreči hkrati

Milan Cikula iz Zagreba se je peljal 9. decembra popoldne z osebnim avtomobilom domov od Ljubljane. V Krakovskem gozdu ga je na zasneženi cesti zasukalo in zaneslo na levo stran. Nasproti je Dušan Gnidovec pripeljal tovornjak ljubljanskega Zavoda za varnost prometa in treščil v Cikulevo vozilo. Škodo so ocenili na 9.000 din.

Cez nekaj minut se je na tem kraju pripetila še ena nesreča. Zvonimir Mihalčič iz Zagreba se je z osebnim avtomobilom zaletel v tovornjak zagrebčana Josipa Kunka, ki se je zaradi prejšnje nesreče ustavil. To trčenje je povzročilo za 4.200 din gnotne škode.

## HUMOR IZ SPISOV

### Ni kriv

Sodnik: Obdolženi ste, da ste s tovornjakom začeli voziti evratno, ne da bi se poprej prepričali, če je cesta za vami prosta. Zaradi tega ste trčili v osebni avto fiat 850, ki je ustavil za vami. Kaj pravite na to? Ste krivi?

Obdolženo: Nikakor ne, tovariš sodnik! Jaz sem se že prepričal, pa nisem nič videl. Kaj pa morem, če je bil za menoj fičo, ki je tako majhen? Če bi bil za menoj tovornjak, bi ga še videl, jiča pa pri najboljši volji nisem mogel...

### Ne bo držalo

Sodnik: Je res, da niste hoteli ustaviti, ko vas je milničnik ustavil?

Obdolženo: Ne bo držalo. Milničnik me sploh ni ustavil. Res je nekaj mahal, pa sem mislil, da me priganja, naj vozim hitreje.

VLADIMIR BAJC

## ZADEVA ŽIBERNA PRED SENATOM OKROŽNEGA SODIŠČA

# „Pojdi z menoj, boš nekaj videla“!

je dejal Ciril Jamnik svojemu dekletu kmalu potem, ko sta se z Janezom Murnom vrnila od Krke, kjer sta pustila hudo pretepenega Janeza Žiberno - Kako se je klobčič odvijal na sodišču?

V torek, 1. decembra zjutraj, sta v Novem mestu sedla na zatožno klop 33-letni Ciril Jamnik, avtomehanik iz IMV, in 28-letni Janez Murn, radiomehanik iz novomeškega obrata ISKRE. Obdolžili so ju krivde za smrt 36-letnega Janeza Žiberno, kemika iz Novega mesta. Proces se je začel z branjem obtožnice, nakar je petčlanski senat okrožnega sodišča poklical na zagovor oba obdolženca in zaslišal dve priči. Obravnava je bila javna, poslušalo pa jo je tudi okoli 60 Novomeščanov.

Jamnik in Murn sta se znašla pred sodniki zaradi sodelovanja v tragičnem dogodku, ki se je pripetil letos poleti v Novem mestu. Obtožnica navaja, da sta 19. julija med 1. in 3. uro tako pretepla Janeza Žiberno, da je nekaj ur kasneje v novomeški bolnišnici podlegel poškodbam.

Pretepanje se je začelo v baru na Glavnem trgu. Jamnik je napadel Žiberno, ga udaril in spravil iz ložala. Zusanj se je Jamniku pridružil tudi Murn. Žiberno sta odvedla po stranskih poteh - po Seidlovi, Jenkovi in Šolski ulici in ga spotoma - kot stoji v obtožnici - silovito tolkla, brcala in tepala.

Drugi del križevega pota se je za Žiberno začel na Strojarski poti. Jamnik in Murn sta žrtve vlekla po tej poti do Krke pod Seidlovim mlinom, kjer sta jo vrgla v reko. Jamnik je nekajkrat potisnil Žiberno pod vodo. Nato sta z Murnom odšla.

Žiberna je imel še toliko moči, da se je zvlekel do mlina in obležal ob zidu. Okoli 5. ure so ga našli in odpeljali v bolnišnico. Bil je zelo hudo poškodovan. Trebušno votlino mu je zalila kri, nosna kost, spodnja čeljust in prsnica so bile zlomljene, prav tako rebra; odrgnine, podplutbe in krvavitve je imel domala po vsem telesu.

## Jamnik na Murna, Murn pa...

Jamnik in Murn sta morala na zatožno klop zaradi dejanja, ki ga obtožnica imenuje svzem življenja na grozovit način. Kot nadalje navaja obtožnica, Jamnik tudi ni bil v najboljših odnosih z Žiberno. (Hodil je z dekletom, ki je bilo prej Žibernovo in s katerim je imel Žiberna otroka.)

V triurnem zagovoru je Ciril Jamnik v glavnem ponovil razloge, ki so ga privedli do obračuna z Žiberno.

## Zaseda presenetila voznike

Na pobudo komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu so v trebanjski občini letos opravili cestne preglede motornih vozil. Posebna skupina ljudi, ki so jo sestavljali milničniki, dva mehanika in član komisije, je na raznih cestnih odsekih pregledala 381 motornih vozil: 242 osebnih avtomobilov, 62 tovornjakov, 54 mopdedov, 10 traktorjev, 9 motorjev in 4 avtobuse. Ugotovitev je bila zelo porazna: med pregledanimi vozili je imelo vsako drugo napake.

107 vozil je imelo hibe na svetlobnih napravah, 32 na zavorah, 19 na gumah, 15 pa razne druge pomanjkljivosti. Okoli 40 odstotkov vozil je imelo manjše napake, ki so jih takoj odpravili ali vozniki sami ali mehanik. Večino pomanjkljivo opremljenih vozil je morala v mehanične delavnice, sedem pa so jih zaradi prehudih napak in pomanjkljivosti izločili iz prometa.

Po podatkih imajo najbolj pomanjkljivo opremljena vozila traktoristi (80 odstotkov), za njimi mopdedisti (53 odst.)

tudi Murn zapodil v Žiberno in mu primazal nekaj zausnic ter odmeril udarec s pestjo. Kaj je bilo potem, se ne spominja vsega; ve le, da se Žiberne ni lotil več. Takrat tudi ni vedel, kaj namerava Jamnik. Sam je bil pač močno pijan.

## Je Žiberna še tam?

Popoldne je sodišče zaslišalo tudi dve priči: Majo Segegin in Marijo Hlišč.

Maja Segegin je sodišču povedala, da sta se Jamnik in Murn po tistem pri Krki - takrat še ni vedela, kaj se je zgodilo - vrnila domov, kjer je bila ta čas sama z otrokom. Skuhala jima je kavo, potem pa sta ji povedala, čez čas ji je Jamnik tudi rekel: »Pojdi z menoj, boš nekaj videla! In sta se res odpravila: k Seidlovemu mlinu gledat, če je Žiberna še tam.

Pri Seidlovem mlinu je Jamnika in Segeginovo videla Marija Hlišč, ki je pred senatom nastopila kot druga priča. »Tega dne smo vstali že ob 4.30,« je pripovedovala. »Na obisku smo imeli sorodnike iz Srbije. Mož je šel prvi ven in zagledal nekoga pri zidu. Ko mi je povedal, kaj je, sem rekla, naj gre takoj na milico. In je šel. Nedo dolgo zatem sta prišla Jamnik in Segeginova. Zdi se mi, da me je ona vprašala: »Kje pa je?« »Tam,« sem pokazala. Jamnik je tudi vprašal, če je že kdaj prijavil, nato sta s Segeginovo odšla. Žiberna je premaknil glavo in prosil vode.«

Kako je potekala razprava včeraj, bomo poročali prihodnjič, ker je proces ob zaključku današnje številke v sredo dopoldne še potekal.

IVAN ZORAN

## Kot v času copernic...

### Lahkoverno dekle je Ciganki dalo vse, samo da bi ji zagovorila nezvestega fanta

Nekega dne je 22-letna M. R. na železniški postaji v Trebnjem potožila 39-letni Olgi Mariji Brajdič iz Zabjeka, da jo je zapustil fant. Ciganka ji je takoj obljubila, da bo fanta zagovorila, da se bo mladi M. vrnil. Seveda pa tega ni hotela narediti zastonj.

Dekle ni imelo denarja pri sebi, zato je dala Ciganki za predujem zlate uhanje in uro. Dogovorili sta se tudi, da se naslednjega dne dobita pri M. na domu.

Rečeno - storjeno, in Olga se je res oglasila pri dekletu. Spet je obljubila, da bo fanta spravila nazaj, to pa je M. veljalo 500 din.

10. avgusta sta se M. in Olga srečali v Straži. Tokrat je dala dekletu Ciganki 600 din in kostim. Čez deset dni sta si napovedali sestanek v parku za novomeško pošto. Ciganka je M. naročila, kaj naj prinese s seboj, da bodo »urok« bolj delovali.

M. je prišla v Novo mesto 20. avgusta in prinesla 300 din, plašč, volnen pulover, letno obleko in nekaj perila. 8. oktobra pa je Olga obiskala dekletu na domu. Tokrat je Ciganka zahtevala 300 din in dve odeji za zimo. M. ni imela denarja, hotela si ga je izposoditi pri sosedih, pa se je vrnila prazna. Prosila je Olgo, naj počaka do naslednjega dne: spet se bosta sešli v parku za novomeško pošto, kjer ji bo dala denar in vse drugo.

M. pa tokrat ni šla na sestanek v Novo mesto, ampak prijaviti goljufico Olgo na postajo milice.

# KRONIKA NESREČ

## Poškodovan mopedist

13. decembra se je okoli 18. ure zgodila pri Mirvcah težja nesreča, v kateri je bil poškodovan mopedist Vilko Vrečič, poštar iz Stare cerkve. Kot smo izvedeli iz ne povsem uradnih virov, ga je podri osebnim avto, ki ga je vozil Alojz Campa iz Kočevja.

## Poljane: dva ranjena, 25.000 din škode

Čisto škodlar iz Ljubljane se je peljal 13. decembra popoldne z osebnim avtomobilom po poljanskem klancu. Na mokri cesti ga je zaneslo v osebni avtomobil, s katerim se je peljal naproti Gabrijel Ferjan iz Ribnega. Po trčenju se je škodlarjev avtomobil prevrnil, Ferjan in njegov sopotnik Franc Pisek pa sta bila poškodovana. Škodo so ocenili na 25.000 din.

## Poljane: med prehitvanjem ga je zadel

13. decembra dopoldne se je peljal ljubljanečan Jože Arh z osebnim avtomobilom proti Zagrebu. Pri Poljanah je začel prehitovati tovornjak, ko pa je videl, da mu naproti vozi osebni avtomobil Neme Jurgen Luschart, je zavril in se urnaknil na desno. Bilo pa je že prepozno, saj je Arhovo vozilo med tem že treščilo v Luschartovo. Tri osebe so bile ranjene, škoda pa so ocenili na 18.000 din.

## Mrtvice: sneg ga je zaustavil

Miroslav Škarnički iz Zagreba je 11. decembra potoval z osebnim avtomobilom proti Ljubljani. Pri Mirvcah je zapeljal na kup bluznega snega, zadel je v betonski smernik in se dvakrat prevrnil. Voznik in žena sta se poškodovala, gravitno škodo pa so ocenili na 15.000 din.

## Zužemberk: tovornjak obvisel

Anton Pečjak iz Ljubljane je vozil 10. decembra tovornjak iz Zužemberka proti Zagredu. Pri Belem grabnu se je prišel nasproti TRANSTURISTOV avto, ki ga je vozil zužemberčan Rudolf Šoberl. Pred srečanjem sta voznika zavrla, vozila pa je zaneslo in sta se zaleletli. Avto je potisnil tovornjak s ceste, kjer je obvisel na nosilcu. Voznikor sopotnik v tovornjaku Vlado Žunec in je poško. doval glavo in noge. Škodo so ocenili na 20.000 din.

## Krakovski gozd: avtomobilist v tovornjak

9. decembra popoldne je Jože Kukoviča iz Dučinih sel pri Brežicah vlekli s tovornjakom tovornjak Primoža Rubeša iz Brežic. V Krakovskem gozdu sta se ustavila. Za njima je pripeljal z osebnim avtomobilom Dragutin Posavec z Reke in zadel Rubešovo vozilo. Laže je bila ranjena Anika Posavec. Škodo so ocenili na 5.500 din.

## Novo mesto: sem ter tja - pa pod cesto

Alojz Brulc iz Brstina se je peljal 12. decembra z osebnim avtomobilom po ljubljanski cesti v Novo mesto. Ko je zavril, ga je zaneslo sem ter tja, nakar je zirknil prek pločnika, se prevrnil in obstal pri drevju pod cesto. Voznik je bil laže ranjen, škoda pa so ocenili na 4.000 din.

## Ruhna vas: trčenje na mokri cesti

Franc Florjančič iz Nožič pri Domžalah je 9. decembra popoldne vozil tovornjak proti Ljubljani. V Ruhni vasi se je ustavil za nekim vozilom ob cesti. Nikolaj Curk iz Burdanj pri Ajdovščini je precej hitro pripeljal tovornjak na ta kraj in treščil v Florjančičevo vozilo, ker ga je na mokri cesti zaneslo. Škodo so ocenili na 5.000 din.

## Krakovski gozd: Tržačan je zaviral

9. decembra popoldne sta se na zasneženi cesti v Krakovskem gozdu srečala avtomobilist Girolamo Omati iz Trsta in voznik tovornjaka Zvonko Franjšič iz Osijeka. Tržačan je zavril, nakar ga je zaneslo v tovornjak. Škodo so ocenili na 5.800 din.

## Nesreča na vmesnem delu mostu čez Savo in Krko

29. oktobra zvečer se je pripetila prometna nesreča na mostu čez Krko in Savo v Brežicah. Voznik avtobusa Josip Penčič iz Ključnika je vozil na redni avtobusni progi Ljubljana-Kumrovec in se na mostu srečal s tovornjakom. Če ga je vozil Vlado Ajler iz Brežic. Penčič je pri srečanju zmanjšal hitrost in zapeljal na desno, Ajler pa je počasi vozil mimo avtobusa in pri tem zapeljal prevec desno da je zadel želuzno ograjo, je zlomil in se prevrnil na travnik. Na tovornjaku je za okrog 10.000 din škoda.

## Lešnica: zadel dva tovornjaka

Ludvik Kranjc iz Ljubnega se je peljal 9. decembra z osebnim avtomobilom proti Zagrebu. Pri Lešnici je začel prehitovati tovornjak kranjske PLANIKE, ki ga je vozil Anton Obrulek. Ko je videl, da prihaja naproti tovornjak LJU. BLJANSKI MLEKARN, je zavril. Na zasneženi cesti ga je zanašalo, nakar je treščil v oba tovornjaka. Škodo so ocenili na 7.000 din.

## Jurka vas: po trčenju še v drevo

Pri Jurki vasi sta se 8. decembra srečala tovornjaka, ki sta ju vozila Stane Pir in Anton Vovko. Pirčevo vozilo je zanašalo sem in tja, zadelo je prikolico Vovkovega tovornjaka, nato zletelo s ceste in se ustavilo ob drevju. Škodo so ocenili na 3.000 din.

## NOVOMEŠČANI SO SE ODDAHNILI

# Lažni režiser prijet!

## Za krajo skoraj 40.000 din po novomeških stanovanjih osumljen 21-letni Jovan Adžić

Prejšnji teden smo na kratko poročali, da so delavci javne varnosti prijeli mlajšega moškega, ki naj bi bil v času od 30. julija do 6. decembra letos trinajstkrat vlomil v stanovanja Novomeščanov in ukradel iz njih nekaj manj kot 40.000 din. V ponedeljek, 15. decembra, so povedali tudi ime prijetelega; gre za 21-letnega Jovana Adžića, Beograščana iz Ulice maršala Birjužova 8, ki je začasno bival v Novem mestu. Po podatkih javne varnosti je bil Adžić že kaznovan zaradi podobnih dejanj, kazen pa je prejel v KPD Krusevac.

Doseganje raziskave so pokazale, da so se vloni zgodili ob prvem mraku ali v zgodnjih večernih urah. Vlomilec je izrabil nepazljivost ljudi, ki so puščali okna in vrata na balkonih odprta. Preden je vstopil, se je prepričal, ali je stanovanje prazno. Zanimivo je, da je jemal samo denar. Predmetov se je izogibal, ker se je očitno bal, da ga ne bi pri ljudeh izdali.

Ko so Adžića prijeli, je imel pri sebi nekaj denarja. V polzvedbah pa so delavci javne varnosti zbrali več podatkov, po katerih je Beograščan v zsidnjem času napravil veliko denarja, kupoval draga darila ter omogočal svojim znancom in prijateljem v Novem mestu lahko življenje. Tistim, ki ga se niso dobro poznali, se je predstavljal za režiserja beograjskega narodnega gledališča.

Novomeška uprava javne varnosti se zahvaljuje občanom, ki so kakorkoli pomagali, da so osumljenemu Adžiću prisilni sled in ga prijeli. Hkrati pa opozarja vse tiste občane, ki so storilca videli na delu, pa tega niso povedali, naj to storijo zdaj!



# Novo mesto že v drugi ligi!



## NAMIZNI TENIS

Novomeška namiznoteniška ekipa, ki so jo sestavljali igralci Marjan Somrak, Ivo Kapš in Miro Berger, je z velikim uspehom zaključila tekmovalno v tretji slovenski namiznoteniški ligi. Tekmovanje je teklo tudi kot kvalifikacija za vstop v kvalitetnejšo in zahtevnejšo II. slovensko namiznoteniško ligo. Novomeščani so si že ob prvem delu prvenstva pri igrali več točk naskoka, tako da je sobotni in nedeljski nastop v Logatcu bil samo še potrditev njihove premočne igre. V skupnem seštevku točk so prepričljivo osvojili prvo mesto (z 8 točkami prednosti) pred drugouvrščenim Bečičevcem.

Ta prepričljiva zmaga potrjuje, da bi novomeški namizni tenis spet lahko zabeležil podobne uspehe kot pred nekaj leti, ko so bili mladi namiznoteniški igralci med najboljšimi v republiki. Pri svojem delu bi potrebovali neznatno materialno pomoč, ki bi jim dala še več volje in poleta, da bi se potegovali celo za sodelovanja v najkvalitetnejši republiški ligi, kamor bi po svoji kvaliteti tudi so dili.

Rezultati Novomeščanov v Logatcu: Novo mesto — Idrija 5:1, Novo mesto — Dolško 5:1, Novo mesto — Logatec 5:1, Novo mesto — Kondor 5:0, Novo mesto — Vrhnika 5:1. Marjan Somrak je dobil vsa srečanja brez izgubljenega niza, Miro Berger je izgubil eno igro, Ivo Kapš pa tri.

### Končna lestvica:

1. Novo mesto	14 14 0 70:11 28
2. Bežigrad	14 10 4 58:33 20
3. Vrhnika	14 9 5 57:37 18
4. Logatec	14 8 6 49:39 15
5. Idrija	14 7 7 37:50 14
6. Kondor	14 5 9 48:49 10
7. Dolško	14 3 11 28:58 6
8. Suha	14 0 14 0:70 0

Marjan Somrak na namiznoteniškem turnirju v Logatcu ni izgubil nobenega niza, vsa srečanja je odločil v svojo korist.



Na črnomaljski osnovni šoli se lahko pohvalijo z lepo in sodobno urejeno telovadnico. Žal je takih objektov na Dolenjskem malo, pri gradnjah novih šol pa ravno za telovadnice zmanjka denarja. (Foto: S. Doki)

## ObZTK Krško pred novimi nalogami

V krški občini gre za telesno vzgojo samo 70 par na prebivalca — Občinska zveza za telesno kulturo se zavzema za ustanovitev šolskih športnih društev na vseh šolah v krški občini

## ATLETIKA

Na občnem zboru ObZTK Krško je sodelovalo 33 zastopnikov športnih organizacij iz občine Krško. Udeležili se ga je tudi tovariš Naprudnik, predstavnik republiške zveze za telesno kulturo, ki je s

svojo razpravo pripomogel k še večji uspešnosti občnega zbora.

Po 5-letnem delu starega odbora ObZTK je občni zbor sklenil, da bo potrebno v bodoče temeljito spremeniti delo, tako da bo postala občinska zveza resnični uamer. Javljale politike telesne kulture v občini.

V občini Krško deluje poleg 10 športnih osnovnih organizacij še 5 šolskih športnih društev. Občni zbor je bil mnenja, da bo potrebno v najkrajšem času ustanoviti ŠSD tudi na tistih osnovnih šolah, kjer ga še nimajo.

Sklenili so, da bodo popisali vse športne objekte v občini in ugotovili lastništvo. Ugotovili so, da so stare telovadnice v izredno slabem stanju, da ni opreme oziroma da je že zastarala. S tem v zvezi so sklenili, da se bodo čimprej sestali s predstavniki krajevnih skupnosti, občinskega sindikalnega sveta, občinske konferenčne SZDL ter občinske skupščine in preiskali skupno rešitev.

Kot rdeča nit se je v razpravi ponavljalo težko finančno vprašanje. Ugotovili so, da je 25.000 dinarjev, ki jih dobi ObZTK od občinske skupščine, premalo. Če bi bila ta vsota še enkrat večja, bi bila komaj dovolj velika za delo vseh 10 osnovnih organizacij, zmanjkalo pa bi spet za šolska športna društva, ki so tudi slabo opremljena.

Predstavnik FK Celulozarja je dejal, da je edina rešitev v tem,

da nekatera znana društva, kot FK Celulozar in odbojarski klub Brestanica, iščejo pokroviteljstvo v delovnih organizacijah.

Podatek, da se v občini Krško porabi na leto za telesno vzgojo le 70 par na prebivalca, da veliko mislijo. Zato bodo s tečajnim stanjem v kraškem seznanili občinsko skupščino in predložili perspektivni načrt razvoja telesne kulture v občini. Občni zbor je naročil novemu odboru ObZTK, naj izdelata načrt in z njim seznanijo občinsko skupščino še do konca letošnjega leta.

Občni zbor je sklenil, da bo v bodoče ObZTK dodeljevala finančna sredstva le tistim organizacijam in društvom, ki bodo posilila programe dela s predračuni. Razen tega so poudarili, da mora občinska zveza razvijati množičnost v organizacijah in sodelovati pri vzgoji vadijskega kadra.

Program dela je zelo obširen, upamo, da bo novoustanovljeni občinski odbor ObZTK Krško uspešno, da ga v celoti izvede. Prepričani smo, da je novo vodstvo pripravljeno narediti vse, da bo telesna kultura v občini zadela s polnim pljučjem.

LADO HARTMAN

NOVO MESTO — Mlade novomeške telovadke so dobile za pomoč pri vadbi še enega prizadetega športnega delavca, oficirja JLA Branka Mihajloviča, — (S. R.)



Vesna Saje, novomeška atletinja, se je letos uvrstila med najboljše metalke kopja v republiki. (Foto: S. D.)

## ODBOJKA

sko igrišče da je oddaljeno 30 metrov od odbojarskega in s svojo svetlobo ni vplivalo na boljšo vidljivost, ker je bila vmes tribuna. Trener je še omenil, da je med tekmo zaradi teme bilo zgrišenih več žog. Na koncu je pripomnil, da je sodnik tekmo zaključil in ni zahteval, da se tekma nadaljuje, ter da je bil razgovor s sodnikom nemogoč, ker je bil la obkrožen od številnih navijačev.

Prepričan sem, da se vsi prisotni na tej tekmi spominjajo dogodkov in se ne morejo strinjati s trditvami Maribora in njihovega trenerja, saj so izjave daleč od resnice. Ravno tem pa so nasledili nekateri člani sekretariata odbojarske zveze.

Mariborčanom je s svojimi izjavami pomagal še tovariš Rajko Sugman, ki je na isti seji izjavil, da pozna novomeške navijače in da verjame trenerju OK Maribor. Mariborčani niso samo izgubili tekmo, kot je bilo sprejeto na prvostopenjskem razsodišču, temveč so storili še niz prekrškov, pred katerimi je odbojarska zveza zatihnila oči.

ROBERT ROMIČ

## Mladen Gluhak najboljši avtomobilist

Športni novinarji so izbrali za najboljšega avtomobilista Jugoslavije v letošnjem letu našega znanca z dirke na Gorjancih 22-letnega zagrebškega dirkača Mladena Gluhaka. Najboljši jugoslovanski avtomobilist je na Gorjancih nastopil v kategoriji B do 1200 ccm in osvojil prvo mesto. Drugi pa je bil Mariborčan Alek Pušnik, ki je dosegel tudi hitrostni rekord.

Deseterica najboljših avtomobilistov: 1. Gluhak (Zagreb), 2. Faliković (Zagreb), 3. Sverko (Zagreb), 4. Bošković (Beograd), 5. Štok (Beograd), 6. Novaković (Zagreb), 7. Nagy (Beograd), 8. Pušnik (Maribor), 9. Krašina (Koper), 10. Janković (Beograd).

## Bliskovit vzpon novomeške atletike

Novomeški atleti so v letošnji atletski sezoni naredili največji vzpon v naši republiki. Zlani so presenetljivo nadarjene mlade atletinje, ki so si približale mesto takoj za vodilnima ženskima ekipama, Mariborom in Celjem. Na zadnjem atletskem kriteriju velikih mest v Celju so bile sicer četrtje, pred njimi je bila reprezentanca Ljubljane, vendar sta to ekipi sestavljala kluba Olimpija in Slovan. Med najboljšimi so Jakšičeva, Gavzdova, Zagorčeva, Sajetova in Pučkova.

Moška vrsta je precej slabša kot ženska, vendar je klub temu leta v republiki. V zadnjem času so vrste novomeških atletov okreplili znani atleti prof. Penko, Popović, Inž. Kostelc, pa je vrednot ekipa takoj porasla. Vendar iz leta v leto moška atletika napreduje in si bo verjetno kmalu priborila mesto med najboljšimi. Imena mladincih atletov Hribernika, Pekoja,

Svenerja, Suhaja, Viranta, Kristana, Bočarja, Cvelbarja, Rahneta, Simuniča, Dragosa itd. veliko obetajo.

Za takšen nagel in kvaliteten vzpon novomeške atletike so nemalo zaslužni Draga Mlejek, prof. Jože Glonar in Marjan Spilar, ki marljivo vadijo z atleti.

V tem letu so novomeški atleti postavili precej novih klubskih in dolenjskih rekordov, največ so vredni dosežki deklet.

Najboljši rezultati novomeških atletov v letošnji sezoni: MOSKI — 60: 1. Verček 7,2, 2.—4. Sverner, Hribernik, Pekolj 7,3; 100 m: 1. do 3. Hribernik, Pekolj, Somrak; 200 m: 1. Hribernik 23,6, 2. Pekolj 23,7; 300 m: 1. Kuzma 39,8, 2. Rahac 40,1; 400 m: 1. Hribernik 53,5, 2. Rahne 55,3; 800 m: 1. Cvelbar 2:09,6, 2. Rahne 2:13,8; 1000 m: 1. Cvelbar 2:44,4, 2. Bučar 2:47,4; 1500 m: 1. Kosir 4:22,0, 2. Bučar 4:26,5; 3000 m: 1. Bučar

9:42,2; 5000 m: 1. Bučar 17:09,5; 110 m ovire: 1. Šimčič 19,8, 2. Virant 20,0; daljina: 1.—3. Suhaj in Somrak 6,53 m; visina: 1. Kristan 1,80 m, 2. Dragoš 1,70; krogi: 1. Penko 14,39 m, 2. Virant 13,02; disk: 1. Virant 40,77, 2. Možina 34,86; kopje: 1. Suhaj 55,71, 2. Smoldež 54,30; troskok: 1. Šimunič 12,70 metra, ZENSKO — 60 m: 1. Jakšič 7,8, 2. Gavzoda 7,9; 100 m: 1. Jakšič 12,7, 2. Gavzoda 12,8; 200 m: 1. Gavzoda 27,2; 2. Jakšič 28,1; 400 m: 1. Kosmač 64,4, 2. Perše 65,4; 600 m: 1. Perše 1:46,1, 2. Henigman 1:48,1; 800 m: 1. Perše 2:33,0, 2. Vene 2:43,5; 100 m ovire: 1. Gavzoda 17,3, 2. Lužar 19,0; daljina: 1. Saje 5,10 m, 2. Bajc 4,70; visina: 1.—2. Pučko in Mrvar 1,40 m; krogi: 1. Zagorč 10,39 m, 2. Fačja 9,07 m; disk: 1. Humec 28,50 m, 2. Zagorč 26,75 m; kopje: 1. Zagorč 35,78 m, 2. Saje 32,06 m.

S. DOKI

# Šport

## Od tu in tam

MOKRONOG — V nedeljo, 28. decembra, se bo v klubski sobi združenega doma začel šahovski turnir en osejstev IV. kategorije. Igrani čas bo vsako nedeljo od 9.30 dalje. Sahiste, ki želijo sodelovati, vabimo, da se prijavijo v osnovni šoli pri tovarišu Jožetu Hočevarju. (J. H.)

NOVO MESTO — Športno uredništvo Dolenjskega lista je sodelovalo v športni anketi zagrebških SPORTSKIH NOVOSTI, ki izbirajo najboljšega športnika, športnico in ekipo v Jugoslaviji. Naše uredništvo se je odločilo za Miroslava Cerarja, Djurdjo Bjedov in za košarkarsko reprezentanco Jugoslavije. (P. S.)

KRSKO — Karate klub Krško prireja dvakrat tedensko tečaj za začetnike, ki bo trajal vse do začetka junija. Tečaj obiskuje redno 30 začetnikov, večina ima dijakov TSS. Najboljši tečajniki bodo poleti lahko obiskovali karate šolo v Medulinu pri Pulju. Zadnje dni decembra pa bo nekaj članov kluba obiskalo v Zagrebu dopolnilni tečaj karateja, ki ga bo organiziral center BUDOKATI, katerega član je karate klub Krško. Na tem tečaju bodo obravnavali izpopolnjevanje karate tehnik ter športne borbe. (L. I.)

NOVO MESTO — Športno uredništvo Dolenjskega lista je zadnje dni prejelo veliko število anketnih listov, kjer naši bralci izbirajo najboljšega športnika na Dolenjskem. Največji odziv je iz Sevnice. Vavje vasi in Novega mesta. (L. P.)

KRSKO — Inicijativni odbor za smučarske skoke v Krškem bo prvo nedeljo v februarju priredil v Rorah na 35-metrski skakalnici mednarodne smučarske skoke. Na njih bodo sodelovali tekmovalci iz Senjmerca, Mirne, Sevnice, Sečovelja in Brekic. Upamo, da ne bodo organizatorji pozabili na skakalce iz Bele krajine in Novega mesta. (L. H.)

NOVO MESTO — Končan je tretjekategorijski turnir. S pol točke prednosti je zmagal Vene, ki je zbral 9,5 točke. V vsem turnirju je doživel samo en poraz. Končni vrstni red: 1. Vene 9,5, 2. Klevišar 9, 3. Hrovatič 8,5, 4. Vidmar 7,5, 5. Rakovič 6, 6. Poljanšek 5, 7. Poredoš 4,5, 8. Božović 4, 9. do 10. Komelj in Skandarič 3,5, 11. in 12. Kobaš in Fucelj 3. — (I. S.)

KRSKO — Pred kratkim smo obvestili javnost, da je dom TVD Partizan v Krškem brez električnega toka, ker so ga zaradi neplačanih računov odklopili. Vodstvo tehnične srednje šole v Krškem pa se je odločilo, da prisloži na pomoč TVD Partizan, saj potrebujejo telovadnico za telesno vzgojo svojih dijakov. Dogovarjali so se z upravnim odborom, da bi prevzeli v upravljanje celotni dom in omogočili društvu, da ima svojo vadbo v poznih popoldnevih in večernih urah. Če bo prišlo do sporazuma med vodstvom TVD Partizana in vodstvom TSS Krško, bo vodstvo šole do konca letošnjega leta uredilo telovadnico. Poleg tega bi prihodnje leto obnovili tudi poslopje; prekrili streho, popravili okna in vrata, napeljali v stavbo novo električno napeljavno ter centralno ogrevanje. To je verjetno edina rešitev, da TVD Partizan Krško reši svojo stavbo pred propadanjem, članstvu pa zagotovi vadbo v dobrih delovnih pogojih. Verjetno bo vodstvo šole kupilo tudi potrebno opremo in rekvizite, kar bi še bolj vplivalo na razvoj osnovne telesne vzgoje v Krškem. (L. H.)

NOVO MESTO — Prišel se je drugokategorijski šahovski turnir, na katerem sodeluje 12 šahistov. Prva dva mesta dobila 1. kategorijo. Na turnirju igrajo naslednji igralci: Hc, Istenič, Jenko, Vene, Klevišar, Sporar, Udir, Mladinec, Ščap, Bjelanovič, Petkovič, in Milič. V prvem kolu je edino zmago zabeležil Vinka Istenič, ki se premagal Toma Petkoviča. — (S. R.)

NOVO MESTO — Danes sverčer ob 18. uri bo v Domu armije tradicionalni šahovski dvoboj na 20 deskah med pripadniki JLA in Sahisti Novega mesta. Vodstvo šahovskega kluba je sklenilo, da se udeležijo tega dvoboja, ki bo odigral v počastitev dneva JLA, 23. decembra. (L. P.)

CRNOMELJ — Tekmovanje v počastitev dneva JLA, ki bi moralo teči v 6 disciplinah, se je izrodilo. Organizatorja, garnizija JLA Crnomelj in ObZTK ZMS Crnomelj, sta odgovorila tekmovalcem v malem nogometu in rokometu zaradi snega, tekmovalnja v šahu pa so se udeležile samo tri ekipe. Ravno tako je odpadlo tekmovalstvo v namiznem tenisu, ker dvorana ni bila pripravljena. Pokazalo se je, da ni priporočljivo, če sta organizatorja dva, kajti naloge sta si razdelila, vendar kaže, da se nista popolnoma razumela. Res je škoda, da tako zanimivo tekmovalje ni steklo. (A. L.)



Novomeška občinska kegljaška liga se je spet začela, v njej sodeluje 8 ekip. Kandidati za prvo mesto so ZELEZNICAR, PIONIR in KRKA.





Jugoslovanska alpinistična odprava, ki je osvojila snežna in ledena vrhova Himalaje ANAPURNO II in ANAPURNO IV, se je v torek popoldne po avtomobilski cesti vračala domov v Ljubljano. Zagorele in hrabre fante smo prestregli na Karteljevem, kjer smo jih slikali pri kombijih IMV, ki so jih popeljali na 22.000 kilometrov dolgo pot. O vozilih novomeške avtomobilske tovarne so govorili najlepše, saj jim na tako dolgi poti niso delali nobenih preglavic. (Foto: S. Dokl)

## 30 nagrad razdeljenih med 605 reševalcev

Do podaljšane roka za pošiljanje rešitev nagradne križanke, ki smo jo objavili konec novembra, smo dobili 605 rešitev. Komisija uprave našega lista je v ponedeljek popoldne med pravnimi rešitvami izžrebala naslednje razpisane nagrade:

7 denarnih nagrad so dobili:

- 200 din — Franc Cebin, Kočevje, Prešernova 18;
- 150 din — Franc Iskra, Gor. Ajdovec 15, p. Dvor pri Žužemberku;
- 100 din — Anica Peško, Tržišče 2 na Dolenjskem;
- 80 din — Margareta Bregar, Ribnica na Dol., stolpič I;
- 60 din — Vidko Vlašič, Dolenje 23, p. Adlešiči;
- 50 din — Leja Runovec, Na Resi 6, Krško;
- 40 din — Anica Bučar, Lutersko sejo 2, p. Otočec ob Krki.

23 knjižnih daril pa so dobili:

- Milan Eržen, Novo mesto, Mestne njive VII.;
- Franc Strniša, Semic 19; Elka Grile, Sevnica, Trg svobode 1; Irena Andrejčič, Kočevje, Mestni log 2;
- Tinko Vimpolšek, Sentenart 120, Brežice; Bojan Macur, Senovo 217; Ivanka Flajs, Brezje 10, Krmelj;
- Vinko Borovnik, Topolšica 98; Ana Klevišar, Kanižarica 8, Ornelj; Marjan Bonča, Trebelno 12, Mokronog; Irena Radej, Blanca 12; Vera Ilc, Dolenja vas 52 pri Ribnici; Ljudmila Preskar, Globoko 33;
- Jožica Kotar, Drča 9, p. Sentjerne; Vera Kovačič, Cesta krških žrtev 29, Krško; Cyetko Smolč, Ljubljana, Cigaletova 11; Tonček Zlajpah, Mokronog 48;
- Zlatka Hobnar, Cvišerji 13, Kočevje; Pepi Kržičnik, Ljubljanska 1, Kostanjevica; Sonja Bezenšek, CBE 44/a, Metlika; Anica Medic, Sentjerne 25; Ivanka Katerle, Ivanja vas 14, p. Mirna peč; Marija Djukić, Partizanska 17, Novo mesto.

Denarne in knjižne nagrade smo danes poslali s pošto, novo nagradno križanko pa pripravljamo za prihodnji četrtek — v naši razširjeni novoletni številki!

Lep pozdrav vsem reševalcem križank!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA



Te dni je prišla v prodajo peta plošča priljubljenega ansambla Henčka Burkata z naslovom »Sred velkega oltarja«. Na njej je 12 lepih poskočnih viš, ki jih poje TONE KOZLEVCAR, VASJA MATJAN in TOMAZ BRANK. Vse pesmi sta uglasila HENCEK BURKAT in BORIS KOVACIC, opevajo pa življenje na Dolenjskem. Henčkov trio s pevcema VASJO MATJANOM in TOMAZEM BRANKOM (na-sliki).

### REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. kiks; 5. galeb; 10. stolp; 15. kolč; 18. obet; 20. oliva; 21. tesar; 22. abel; 23. žanr; 24. regal; 25. arava; 26. rena; 27. arterija; 29. kotel; 31. viadar; 33. lala; 34. vagon; 35. nat; 36. strina; 39. miner; 40. kriterij; 45. enica; 46. eter; 47. brio; 48. Ada; 49. lava; 50. konec; 52. rampa; 53. vdih; 54. Ela; 55. kaval; 56. oekas; 57. kokot; 58. coinina; 59. vikar; 61. golota; 62. ato; 63. saper; 64. krma; 65. Uragu; 66. polet; 69. imenjak; 73. Kotor; 74. souar; 75. malin; 77. ata; 78. Aman; 79. splet; 80. garač; 81. obor; 82. nak; 83. vint; 84. masa; 85. Stane; 86. anarhist; 89. malik; 90. spagal; 91. jur; 92. dativ; 93. stol; 94. terasa; 97. serce; 98. klarinet; 102. uciav; 103. nravi; 105. Irian; 107. Tito; 108. resk; 109. jelen; 110. javsk; 111. elan; 112. Ante; 113. enota; 114. Anita; 115. vata.

### Z naših vrtov

#### Bodica, ki kroži

Po Kočevju kroži tale »bodica«, za katero nekateri trdijo, da je povsem resnična: »V nekem domačem podjetju sta dala hkrati odgovor direktor in delavec. Direktorju je kolektiv ob slovesu podelil 3000 din nagrade in mu plačal poslovilno večerjo v hotelu, delavcu pa so zagrozili, da mora obvezno vrniti delovno haljo, sicer jo bo moral plačati!»



Predsednik Radiokluba Novo mesto YU 3 DJR Dominik Gutman pri novem japonskem sprejemniku-oddajniku. (Foto: Milenko Marinković)

## YU 3 DJR v alarmnem in reševalnem sistemu

10. decembra 1969 je zveza radioamaterjev Slovenije organizirala prikaz delovanja alarmnega in reševalnega sistema v Sloveniji. Ob 16. uri je na amaterskem frekvenčnem območju 3,7 MHz v SSB telefoniji centrala po-

staje A najprej poklicala vse centralne področne postaje, med katerimi je tudi novomeška YU 3 DJR. Potem so vzpostavili zvezo tudi s klubskimi C postajami. Vse je potekalo po predvidenem programu brez kakršnihkoli zastojev in nesporazumov, disciplinirano in točno. Izvežbanim operaterjem delovanje v alarmno-reševalnem sistemu ne predstavlja nobenih težav.

in jih v podobnih primerih spet vabi v klub.

JOŽE KONDA

### Zlata jama brez zlata

Ribniška stara trafikla — tako jo imenujejo, odkar so dobili še eno, ki ji pravijo »nova« — je po mnenju domačinov prava zlata jama, saj ima večji promet kot nova, razen tega pa je bila do nedar noga edina trafikla v Ribnici. Pravi gotovo je nje- no matično podjetje (Tobačna tovarna Ljubljana) z njo že toliko zaslužila, da bi jo lahko dostojno obnovilo. Prostor je star, oprema tudi, lokal pa je razen tega še majhen in temen, da mora v njem skoraj neprestano goreti luč. »Zlata jama« naj bi bila vsaj primerno urejena, če že ne bo nikoli zlata.

V novomeškem radioklubu je bil za to priložnost prvič uporabljen nov, moderen japonski primopredajnik, s kakršnimi so opremljeni skoraj vsi močnejši radioklubi v Jugoslaviji. Tako je naš radioklub dobil še več možnosti za vzpostavljanje radijskih zvez z vsemi državami in kontinenti. Zda bodo lažje krepili medsebojne stike za humano pomoč med radioamaterji vsega sveta, saj njihovo delo ne pozna državnih meja ne drugih razlik.

Odbor Radiokluba Novo mesto se zahvaljuje za obisk ob prikazu občanskim predstavnikom, oddelku za narodno obrambo in civilno zaščito ter predstavniku ZROP



Vrvež na železniški postaji v Brežicah. (Foto: Vinka)

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

# Dolenjske Novice.

Izahajajo 1. in 16. vsakega meseca. Cena jim je za celo l. gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor teli kako omanilo v »Dolenjske Novice« učitati dati, plača za dvostopno petič-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

### Utopljenec stal v vodi

■ (UTOPLJENEC) — Dne 6. decembra našli so blizu novomeškega sejmišča proti desnemu bregu utopljenega moža. Stal je skoro pokoncu v vodi, ktera mu je nekaj malega čez glavo segala. Bil je to nek posestnik iz Kala, ki je bil prišel v mesto na trg. Imel je 2 desetaka v listnici, v žepu pa 2 goldinarja in nekaj drobiža ter venec fig, ktera je menda svojim otrokom namenil. Najbrž je vinjen v vodo zabredel.

■ (POSTNI NABIRALNIK) — se napravi v Bršljinu s 1. decembrom 1899 pri gosp. Pielki — novi prodajalni. Ravno tam dobivala se bodo tudi pisma ter receptisi za bližnjih 12 vasi.

■ (POTRGANI LEPAKI) — Velik strah pred nastopom mestne in meščanske garde godbe na lok je kazal postreščeku potrgati lepake, s katerimi se je nanznanjal koncert dne 2. decembra t. l. — Ni li to kaznivo dejanje?

■ (PRAŠICJOREJCI POZOR!) — Zaradi zaprtje na Hrvaškem in Ogerskem utegne biti na Miklavževemu sejmu kaj živahna kupčija. Toraj pozor!

■ (PREDSTAVA) — v domu katol. društva rokodelskih pomočnikov v nedeljo 26. t. m. se je sponesla vrlo dobro. Igrali so najprej veselo igrico »Zamujeni

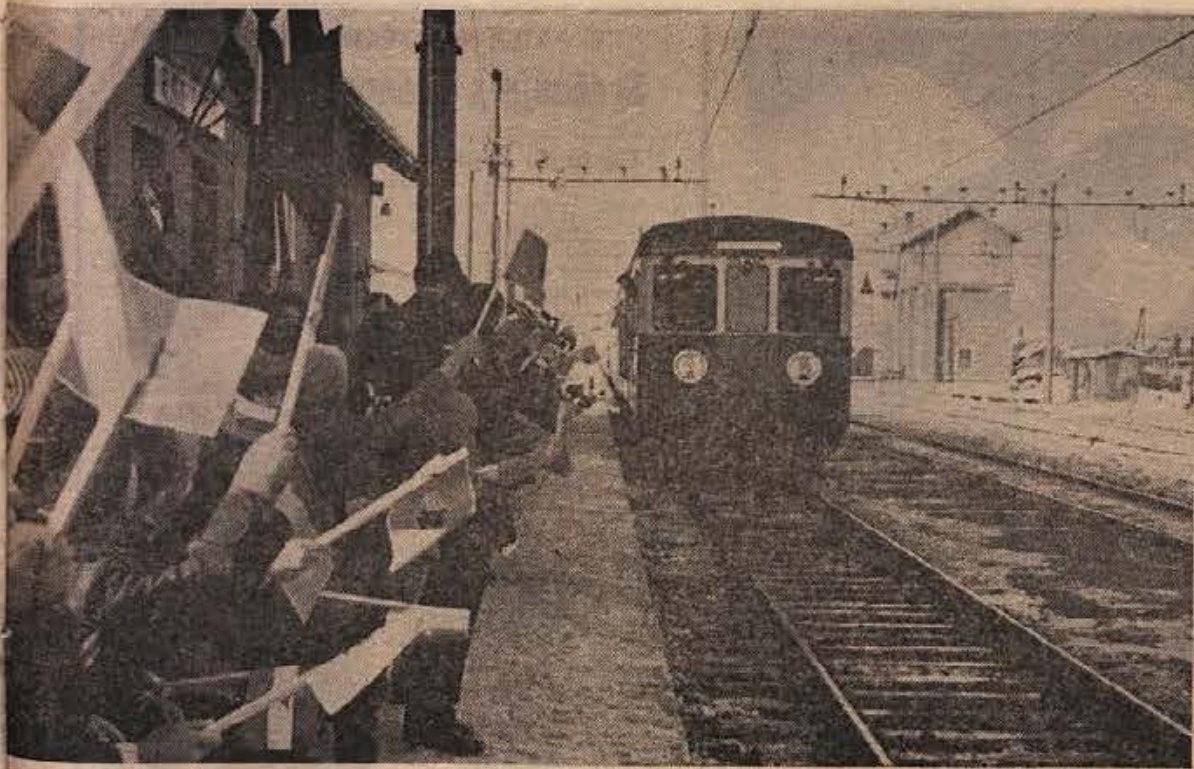
vlaka. Vsi igralci so dobro rešili svojo nalogo; posebno pa se je izkazal tudi to pot g. Cigler, v ulogi mojstra Petra. Ta glavna uloga pač ne bi mogla biti v spretnostnih rokah. — Zeleli bi le še, da se občinstvo nekoliko bolj zanima za gledališke predstave naših vrlih rokodelskih pomočnikov ter se v obilnejšem številu udeleži prihodnje predstave.

■ (VESELO ZNAMNJE NAPREDKA) — Ko se je kmetijska šola na Grmu leta 1896. pričela, oglasilo se je komaj toliko učencev, kolikor je bilo deželnih ustanov za njo razpisanih, namreč 12. To ponavljalo se je potem še več let zaporedoma. Takozvani plačujoči učenci bili so takrat pravcote bele vrane, tega, za kmetovalce pač prekorišnega deželnega zavoda. Letos razpisanih je bilo le 5 deželnih ustanov in zglasilo se je za nje nič manj kakor 18 prošilcev, in vrhu tega še 5 prošilcev plačujočih učencev, torej vseh skupaj 23. — Obzalovati pa je le to, da se nahaja med učenci prilično najmanj — Dolenjcev.

■ (MEH ZA ZVEPLANJE GROZDJA PROTI PLESNOBI) — izumil in naredil je gosp. Jože Hudaklin iz St. Jerneja. »Novice«, iz katerih dopisa smo to povzeli, jako hvalijo ta nov meh. Tudi mi hočemo to orodje priporočati, ko nam dojde od naših strokovnjakov poročilo.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. in 15. decembra 1899)





Prvega elektromotornega vlaka v Brežice so pionirji osnovne šole bratov Ribar slovesno pričakali z zastavami v rokah. (Foto: Jožica Teppey)

Z OTVORITVE ELEKTRIFICIRANE PROGE ZIDANI MOST-DOBOVA

## Z elektriko - hitreje in ceneje!

Okrog tisoč delavcev je v zadnjih mesecih potekalo ob železniški Zidani most-Dobova, katere otvoritev je imela velik odmev v vsej javnosti - Praznik prebivalcev v občinah SEVNICA, KRŠKO in BREŽICE

1. decembra, točno ob devetih, je z drugega ljubljanske železniške postaje odpeljal električni vlak proti Dobovi, je že prvi v vrsti. Posebna atrakcija je bila otvoritvena vožnja po novo elektrificirani progi od Zidanega mostu do Dobove, to pa je bil hkrati tudi slavospev zmage vseh železniških in neželezniških podjetij, ki so sodelovali pri elektrifikaciji in modernizaciji pomembne proge.

400 gostov in predstavitelj teh podjetij, ki smo se zbrali v Dobovi, je že prvi v vrsti. Posebna atrakcija je bila otvoritvena vožnja po novo elektrificirani progi od Zidanega mostu do Dobove, to pa je bil hkrati tudi slavospev zmage vseh železniških in neželezniških podjetij, ki so sodelovali pri elektrifikaciji in modernizaciji pomembne proge.

»Dobro jutro, točno ob devetih, je z drugega ljubljanske železniške postaje odpeljal električni vlak proti Dobovi, je že prvi v vrsti. Posebna atrakcija je bila otvoritvena vožnja po novo elektrificirani progi od Zidanega mostu do Dobove, to pa je bil hkrati tudi slavospev zmage vseh železniških in neželezniških podjetij, ki so sodelovali pri elektrifikaciji in modernizaciji pomembne proge.

»Dobro jutro, točno ob devetih, je z drugega ljubljanske železniške postaje odpeljal električni vlak proti Dobovi, je že prvi v vrsti. Posebna atrakcija je bila otvoritvena vožnja po novo elektrificirani progi od Zidanega mostu do Dobove, to pa je bil hkrati tudi slavospev zmage vseh železniških in neželezniških podjetij, ki so sodelovali pri elektrifikaciji in modernizaciji pomembne proge.

Treba je bilo preurediti spodnji stroj proge, zavrati krivine in ovinke zaradi večje hitrosti, urediti tise, signalno-varnostne in telekomunikacijske naprave, zgraditi perone po postajah, električno napajalno postajo v Krškem in še dosti drugega. Elektrifikacija proge je s tem dovršena, modernizacija pa še ne v celoti. To nas še čaka.

Vlak je drsel proti Zidane-

mu mostu, kje ga je pričakalo sonce in vzradoščena množica ljudi, ki je spremljala slavnostno izročitev prometu elektrifikacijskega dela dvo-tirne proge do Dobove. V njegovem predstavniki občinske skupščine in železniškega podjetja je izzvenelo priznanje za velik gospodarski pomen tega dela magistralne proge Jesenice - Dobova in s tem priznanje družbeno-političnim in gospodarskim sknostim, ZZTP Ljubljana, delovnim skupnostim v tej stvari, projektantom del za obnovo proge ter podjetjem INGRAD iz Celja, ISKRI iz Kranja in PIONIRJU iz novega mesta, ki so sodelovali pri gradnji. Zahvalili so se tudi vsem občanom, železniškim delavcem, bankam in gospodarskim organizacijam, ki so s prispevki in posojili pripomogli k temu uspehu.

Ob 10.45 je vlak krenil po novi progi proti Dobovi in se ustavil še na vmesnih postajah v Sevnici, Krškem in Brežicah, kjer so ga pozdravili prebivalci in predstavniki oblasti ter gospodarskih organizacij teh krajev z govori, godbo in z radostnimi obrazmi, iz katerih je sevalo zadovoljstvo in ponos, kakor bi vsak izmed njih hotel reči: »To pa je res tudi za nas nekaj, saj bomo odslej eno uro prej v Ljubljani in nič več ne bomo požirali saje!«

Tudi za Dobovo, kamor je vlak pripeljal ob 11.45, je bil petek velik praznik. Na gostitvi v prosvetnem domu je z obrazov povabljenih zginila še zadnja zaskrbljenost, kakor da so pozabili na vse skrbi in težave in je ostal le dokaz uspeha in želje, da bi bila proga čim bolj rentabilno izkoriščena.

Ob 13.30 je vlak po isti progi odpeljal nazaj proti Ljubljani in tako opravil tudi preizkusno vožnjo za nove tri vlake, ki so v ponedeljek začeli voziti na tej progi.

ANA VITKOVIČ



Sej postaje v Dobovi Franc Vovčak ob sprejemu slavnostnega vlaka. (Foto: Jožica Teppey)



V narodne noše oblečena skupina železničarskega kulturnega društva TINE ROZANC je med vožnjo s pesmijo in glasbo zabavala povabljenca, ki so se peljali na slavnostnem vlakcu. (Foto: Jožica Teppey)



## MIDVA

Bila sta lep par. Sprehajala sta se vsak večer, ko jo sonce ugašalo za zelenimi vrhovi in ko je toplota njegovih zadnjih žarkov spremenila dan v nekakšno sladko medlenje. Opazovala sta porajajoči se večer in se veselila svojih čustev, ki so postajala vsak dan globlja. Hodila sta tesno objeta po drugih poteh kot ponavadi. Tekla sta skupaj po travnati rebri, ostri gorski veter ji je mršil lase. Kako se je znala smejal! Vzdignil jo je v naročje. Položil jo je v visoko travo, da bi lahko od blizu gledal te žave, vlažne ustnice, priprte večice, za katerimi se lesketa črni soj mokrrega oglja. Položil ji je roko na prsi, na dva premikajoča se grička in zaprl oči. Začutil je lahen pritisk njenih prstov, potegnila ga je k sebi in zdelo se jima je, da se je pod njima zganila zemlja, da jo ziblje v svojem velikem varnem naročju in vse naokoli je utihnilo. Plavalta sta v prozorni zelenkasti vodi, ona nekaj metrov pred njim. Obrnila se je in mu pomahala. Le kje je to videl?

»Milan!« Zbudil se je iz sanjarjenja in videl, da sedita v parku, obdana z raznovrstnim cvetjem. »Kaj je?«

Za trenutek se je obojavljala, iskala je besede, s katerimi bi najbolj primerno izrazila svojo misel.

»Si že kdaj imel... žensko? ...«

»Kako to misliš? Če sem...«

»Tako,« beseda se ji je zataknila, »mislim... imel...«

Molčal je. Vprašanje ga je neprijetno presenetilo, kaj bi ga kdo poll z mrzlo vodo. Legel je vznak in strmel v prazno. Zakaj sprašuje? Okleval je, nazadnje pa je priznal: »Ne.« In takoj dodal: »Zakaj sprašuješ?«

»Kar tako. Ne vem. Zares sem vesela.«

Tiho se je zasmejala in vzdignila glavo z njegove rame. V slabotni svetlobi je objela njegov obraz z dlanmi. Zvila se mu je pod ramo in se ugnezdila tam kot mačka v toplem košku.

»Pa ti?«

Morda je preslišala njegove besede. Sprehajala se je po svetu domišljije in trenutek tišine, ki je sledil njegovemu vprašanju, se mu je bolesto zarezal v srce. Nekaj ga je stisnilo, zbudilo v prsih. Sunkovito se je zravnil in jo odrinil.

»Pa ti?« Presenečeno ga je pogledala. »Jaz? Tudi ne. Kaj si pa mislil...?«

»Nič nisem mislil.«

»Pa si tudi ti vesel, kajne?« »Sem,« je počeno priznal in si oddahnil. V tem trenutku na prepoznal njenih oči. Vročično so se lesketale; pritalil je dihanje, ko je začutil njeno telo. Potem ga je z nesluteno močjo krepko objela. Podzavestno je priprl oči in se ni upal ganiti. Kot v prelepem sanjah je zaslišal njen nežni šepet: »Ti moj, nikoli me ne zapusti... Milan!«

Z vso močjo jo je stisnil k sebi. Vse se je razblinilo, ostala je samo ona.

VIDA ZUPANČIČ

(Honorar 100 din)

## PRVA LJUBEZEN

Bil je prvi ples v tem šolskem letu. S Petrom sva srečno plesala tesno drug ob drugem. Na uho mi je šepetal, kako je srečen, da je z mano. Cutila sem njegove poljube na laseh in njegovo božanje. Njegove ustnice so drsele ob mojem obrazu in komaj sem čakala na njegov poljub.

Po končanem plesu me je spremljal domov. Med potjo me je poljubljal in me stiskal k sebi. Kmalu sva prišla do hiše, tiho odprla vrata in šla v sobo. Sedla sva na posteljo ter se poljubljala. Tesno sem se privila k njemu, da ne bi čutila, kako je njegova roka drsela po mojem telesu. Bolj čutila, kakor slišala sem njegove besede: »Tako sem srečen, ko sem s tabo!«

Tudi jaz sem bila srečna, ker sem bila vsa njegova. Njegovo telo sem prekrila s poljubi in pozabila na vse.

To je bila prva ljubezen in ne bom je nikoli pozabila. Nisva je znala obdržati in po nekaj mesecih sva se razšla, naveličana vsega tega. Najina nekdanja trdna ljubezen je umrla in kmalu sva se razšla prijateljsko - brez prepira in brez solza.

Včasih ob večerih pa mi je vendar hudo. Takrat sem sama, vsa zamišljena in potrta in takrat si želim njegove toplote. Toda Petra ni, da bi se mi nasmejale ter me objele. Kadar si ga najbolj zaželim, začnem premišljevat, kako je bilo lepo in kako bi bila srečna, če bi bil zopet poleg mene, čeprav vem, da je vse to brez pomena.

SUZANA

(Honorar 50 din)

## SODOBNO

Homoseksualec vpraša znanca:

- Bi šel z menoj za pet jurjev?

Vprašani odkima:

- Za noben denar. Nisem te sorte...

- Kaj pa za sto jurjev?

- Ne, ne, nikakor...

- Pa za milijon?

- Prmejduš! Ampak samo enkrat...

- Saj sem rekel! Homoseksualca že dobiš, samo - denarja ni!



Novi potnik, ko so iz vlaka izstopili gostje in besedam predsednika občinske skupščine. (Foto: Jožica Teppey)

Srečno novo leto želi

**Belsad**



## Novoletna jelka v škripcih

Letos prijateljem mladine prinesljive denarja za novoletna prireditve. Prispevki podjetij so še vedno dobri, čeravno je novo leto pred vrati. Organizatorji upajo, da se bodo odzvale vse večje delovne organizacije in posamezniki, ki so ga dali zasebniki.

## RADIO BREŽICE

**PETER, 19. DECEMBRA:** 19.00—19.10 — Napoved programa in poročila. 19.10—19.30 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 19.30—19.50 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

**NEDELJA, 21. DECEMBRA:** 11.00 Domače zanimivosti — Iz naših krajev in kulturna kronika — Pred dnevom Jugoslovanske ljudske armade — Magnetofonski zapis s konference občinske Zveze prijateljev mladine — Za naše kmetovalce — Nedeljski pogovor s poslaniko socialno-zdravstvenega zbora skupščine SRS Tončko Lovčič — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

**TOREK, 23. DECEMBRA:** 18.00—19.00 — Novo v knjižnici — Jugoton vam predstavlja — Iz naše glasbene zlate — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 19.00—19.30 — **MLADINSKA ODPAJA** — s poročilom zasedanja občinske konference ZM Brežice.

## IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Jožica Schur iz Orsovega — deklica Antonija Sačan iz Smerja — Marja, Marija Blatnik iz Dol. Oreš — dečka, Marija Kostreva iz Brežic — dečka, Džurica Papp iz Strmca — Družina, Jožica Zalar iz Dol. Leskoveca — Francija, Karolina Tihole iz Ledin — dečka, Marija Divkovič iz Brežic — Mojca, Marica Jakšič iz Parkaševca — Nenada, Marija Klavžar iz Pišec — Rudija, Zlatica Ambrožič s Senovega — Tatjana, Anica Kuhar iz Mirnice — Marijo, Božena Ivica iz Orca — Leona, Jožeta Baškovič iz Krške vasi — Edija, Anđela Stanič iz Drenja — Roberta, Marija Virš s Čateža — Vesna, Jožeta Lepšina iz Globokoga — deklica, Valerija Prajo iz Kiseljaka — Antona, Erna Skof iz Nove vasi — Silva, Marija Pavlič iz Pečjega — Marjetka, Marija Bogovič iz Raven — Silvo, Lucija Beluhan iz Laduca — dečka, Marija Vrhovšek iz Sutine — Petra, Jagica Rekič iz Brežic — Ivana in Martina Demšič iz Stare vasi — Srečka — Čestitam!

## BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Janez Glogovšek, delavec iz Artilje, je padel po stopnicah in si poškodoval rebra; Jože Mikar iz Podgorja je padel na poti in si poškodoval prsti; Martina Zubovič, gospodinja s Senovega, se je porazila s steklom po levi rami; Nedeljka Malbasič, delavica iz Raetusa, je padla na levo nogo; železo in mu jo poškodovalo; Danijela Pezdirc, delavica iz Leskoveca, je nekdo pretepel in mu prizadel poškodbe po glavi in levi roki; Jože Rupan, upokojenec iz Brežic, je padel na dvorišču in si zlomil levo nogo; Franc Canjar, dijak iz Sel, si je pri smučanju zlomil nogo; Ivan Savnik, kmet iz Pesjega, je padel s bleva in si poškodoval glavo; Antonija Medvedec, gospodinja iz Vel. Obreže, je padla po stopnicah in si zlomila desno nogo v gležnju; Ivana Glasčič, kmeta iz Srebrnika, je nekdo zabodel z nožem v hrbet.

## NOVO V BREŽICAH

**V SOBOTO ZVEČER** je bilo v Brežicah javno srečanje hranilni vlog Kreditne banke Celje. Prireditelj je bila združena z zabavno-glasbenim programom. Obiskovalce so zabavali: trio Mila Dovičana, vokalni kvintet Gorejci, Ivanka Kraševca in Jana Osolnik. Izbrali so 125 nagrad. Glavna nagrada je bil avto Zs. slava 750; prejel za varčevalca pri celjski hranilnici. Za varčevalce pri ekspozituri kreditne banke v Brežicah so izbrali pet nagrad. 3 vlagatelj sta dobila potovanja v Pariz in London, en varčevalec nagrado 1000 dinarjev in 2 varčevalca dobitke po 200 dinarjev.

**PODJETJE PTT** iz Novega mesta je občinski skupščini Brežice predložilo predlog za modernizacijo telefonske mreže. V prvi fazi naj bi pri avtomatski telefonski centrali v Brežicah povečali število priključkov, od 300 na 500, v drugi fazi pa za nadaljnjih 300 števk. Program predvideva tudi izgradnjo avtomatskih telefonskih central v Globokem, na Bizeljskem, v Cerkljah ter na



Prostovoljke v zadnji krvodajalski akciji 13. t. m. čakajo na odvzem krvi v brežiškem zdravstvenem domu. (Foto: Jožica Teppey)

## ZAPIS S PRVE SEJE NOVO IZVOLJENE KONFERENCE ZK

# Kako iz začaranega kroga revnih

Nihče ne računa na dotacije, pač pa na spodbudnejše oblike pomoči po gospodarskih merilih — Podjetja morajo planirati tudi za jutri

Na sobotni seji občinske konference v Brežicah so komunisti prišli na dan z besedo o številnih težavah, ki spremljajo gospodarstvo. Na to so navedli zahtevo po boljši zasedbi strokovnjakov, kajti v delovnih organizacijah so ti povsod zelo šibko zastopani.

Zavedajoč se, da domače delovne organizacije kljub povečanemu naporu ne bodo sposobne za uspešno širjenje in napredovanje, so v razpravi poudarili zahtevo po učinkoviti pomoči slovenske družbene skupnosti temu nerazvitemu območju. Obenem so opozorili na večjo pripravljenost po združenju sredstev znotraj občine, če gre za naložbe v koristne in obetajoče objekte. Ob vsem tem pa ne kaže izpustiti iz rok nobene možnosti za pridobitev zunanje kapitala.

## Drage stanovanjske parcele

Pred kratkim je bila licitacija parcel na Brglezovem. Izključna cena na meter površine je bila 41 dinarjev in se je dvignila celo na 52 dinarjev pri nekaterih parcelah. Za 6 parcel je bilo 10 zainteresiranih. Strje so torej izpadli. Stanovanjsko podjetje je kupilo od lastnika kvadratni meter zemljišča po 15 dinarjev. Nanj je napeljala vodo, vod ter nasulo dovozno pot z gramozom.

Postavljeno je bilo vprašanje, kako zbuditi zanimanje pri odgovornih članih delovnih skupnosti za to, da bodo delo bolje organizirali in gospodarnejše poslovali. Kot odgovor na to je bilo omenjeno ustreznije nagrajevanje vseh zaposlenih in še posebej strokovnjakov, večja skrb za socialno varnost in boljši posluh za urejanje stanovanjskih zadev.

Konferenca je opozorila, da se v marsikateri delovni organizaciji neupravičeno povečujejo socialne razlike med zaposlenimi. Velik del nekvificiranih delavcev zahteva komaj za najnujnejše, zato se tudi po miselnosti oddaljuje od samoupravljalških težav. Nužno bi bilo, da se ti minimalni prejemki povečajo, kar je seveda vezano tudi na boljše poslovanje. Marsikje bo treba odpreti nova delovna mesta za strokovnjake, v nasprotnem primeru se bo odpor do njih kmalu maščeval.

Na seji so sprejeli tudi poročilo o delu medobčinskega sveta ZK Posavje in izvolili novega sekretarja ter člane komiteja konference. Sekretarske dolžnosti so zaupali Francu Skindru, diplomiranemu pravniku iz Brežic. To delo bo opravljal poleg svo-

je redne zaposlitve. V medobčinskem svetu ZK bodo zastopali brežiške komuniste: sodanji sekretar komiteja Franc Bukovinsky, inž. Franc Filipčič, prof. Stanko Skalcer ter Ivan Živič. J. T.

## ZAPIS S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V BREŽICAH

# Za nobeno ceno ne smemo zaostati!

Skladi v delovnih organizacijah so manjši od lanskih — Družba jemlje gospodarskim organizacijam prevelik del dohodka

Kljub temu da se je letos povečala gospodarska aktivnost v občini in je dohodek narasel, gospodarske organizacije niso izboljšale poslovnega uspeha. Skladi, ki so jih ustvarile, so manjši kot v preteklem letu.

Medsebojne terjatve in ne likvidnost se povečujejo, čeravno je položaj na tržišču ugoden in čeravno so se krediti povečali. Res pa je tudi to, da si je družba odrezala letos spet večji kos kruha od lanskega in da je zaradi tega gospodarskim organizacijam ostalo toliko manj. Draginja je vplivala na porast osebnih prejemkov, ki so jih dvigali marsikje neodvisno od produktivnosti.

Posledico tega so najbolj občutili skladi. Razmerje med osebnimi dohodki in skladi se je porušilo ne glede na priporočila skupščine, naj delovne organizacije ne dajo v sklade manj kot 20 odst. dohodka za razdelitev. Trenutno razmerje v občini je 83:17 medtem ko je bilo lani 90:20. Dohodek za razdelitev sicer raste za 16,1 odst., toda dohodek za sklade kljub temu pada za 5,5 odst.

Na seji je poročevalka oddelka za gospodarstvo opozorila na pomanjkljivosti pri planiranju. Dogaja se, da delovne organizacije ne ocenijo pravilno poslovanja za leto dni vnaprej, zato nekatero močno presegajo plan, druge pa ga sploh ne dosega. Skupščina je priporočila, naj v podjetjih dobro preučijo svoj položaj in si začrtajo jasno poslovno politiko v prihodnosti. To bo prav gotovo pomagalo, da bodo plani realnejši.

Ze! dobro se je pokazala letos začeta praksa svecja za gospodarstvo, ki od časa do časa obravnava podrobneje analize posameznih podjetij, predvsem tistih, ki so za občino pomembnejša. Tako analizo so doslej napravili za Tovarno pohištva v Brežicah, zdaj so na vrsti Čateške To-

## KS ČATEŽ IMA POLNE ROKE DELA Srečanje s Francem Zevnikom

Cesto do Sentvida, vodo v kraške vasi

»Čatež najbolj pogrša trgovino in cesto. Zdad bomo kmalu oboje dobili, asfalt skozi vas, družbene prostore in trgovski lokal,« mi je razložil predsednik krajevne skupnosti Franc Zevnik. »Te naše želje so stare že nekaj let. Posluh zanje so pokazali občinska skupščina, restavracija GRIC, AGRARIA, KRKA in zdravilišče Čateške Toplice. Vsi skupaj smo zmogli več kot vsak zase.«

»Kaj vas potem čaka?« »Krajevna skupnost je že začela graditi cesto k priljubljeni izletniški točki Sentvidu. En kilometer je napravljen, 50 metrov pa je še odprtih. Do sem so zanj prispevali krajevna skupnost in posamezniki ob njej, za nadaljevanje pa pričakujemo odziv pri turističnih delavcih oz. pri podjetjih, ki želijo Sentvid urediti v privlačno turistično točko.«

»Kaj pa voda, jo imate povsod?«

»Na Čatežu smo z njo že preskrbljeni. Letos je končan tudi vodovod Sobejnja vas—Žejno. Občinska skupščina je precej prispevala, pa krajevna skupnost tudi. Najbolj pereča je oskrba z vodo na Cerini in Dobnem. KS je naročila



Franc Zevnik je prizadeven predsednik čateške krajevne skupnosti. Pri delu, ki se ga loti, ne odneha, dokler ne doseže cilja.

meritve in predračune. Drugo leto bodo ljudje že lahko začeli kopati. Mi vsi si želimo, da bi ves ta kraški predal čimprej dobil vodo, saj jo morajo ob vsaki suši dovažati.« J. T.

jam, naj te stvari hitreje rešujejo. Posebno razpravo bo namenila tudi obrtništvu in kmetijstvu v zasebnem sektorju. To dvojje v analizi za zadnjo sejo ni bilo obdelano. J. TEPPEY

## Prikrajšani zaradi majhnega odkupa

Kmetijska zadruga Bizeljsko bo letos težko izpolnila plan. Zaradi majhne ponudbe živine je imela za 9.000 dinarjev manj dohodkov, kot jih je planirala. Tudi zaslužek pri vinu je letos manjši. Lani je znašal bruto zaslužek za liter vina 40 oz. 50 par, medtem ko je letos padel na 20 par.

## Praznik v Dobovi

Blizu 500 domačinov se je v petek malo pred 12. uro zbralo na železniški postaji, kjer so sprejeli goste s prvega veka na novo elektrificirani progi Zidani most — Dobova. Približno 500 povabljenec je izstopilo in odšlo nato v prosvetni dom, kjer so jim pripravili majhno pogostitev. Vlak se je ustavil na dobovski postaji za dve uri, naker je odpeljal goste nazaj proti Ljubljani.

## Več denarja zahtevajo

Občinska zveza prijateljev mladine Brežice je na zadnji seji predsedstva obravnavala proračun za prihodnje leto. V njem zahteva od skupščine več sredstev, sicer ne bo mogla izpolniti osebnih nalog, ki jih je zapisala v načrtu. Od občinske skupščine oziroma od nje-nega proračuna zahtevajo prijatelji mladine 69.700 din.

## Drago bizeljsko vino

Bizeljski vinogradniki letos dobro odkupujejo svoj vinski pridelek. Odkupna cena se suče med 3,5 in 4 dinarji za liter. Povsod na Stajerskem so cene nižje. Dražje odkupujejo samo še teran in dingač, ki sta zaščiteni. Na ceno bizeljskega je tokrat po vsej verjetnosti vplivala tiha tekma, med dvema odkupovalcema, med domačo zadrugo in Slovenijo vinom.



## Kvintet BERGER

s pevko Melito Avsenak bo gostoval v nedeljo, 21. decembra, popoldne ob 15. uri

## v DOBOVI,

ob 17. uri

## na BIZELJSKEM

in ob 20. uri

## v GLOBOKEM

Pridite na zanimivo gostovanje, za katerega vam je pripravil kvintet BERGER nov program!

## BREŽIŠKE VESTI





**SAHOVSKO SREČANJE PO RADIU.** Člani sevniškega radiokluba so za dan republike prikazali šahovsko tekmovanje po radiu. V Krškem so si izposodili oddajnik UKV, ki pa ni dovoljeval, da bi se pomerili Krmeljčani in Sevnčan doma, marveč so morali Krmeljčani bliže — v Boštanj. V boštanjškem mladinskem klubu je bilo dovolj gledalcev, ni pa jih bilo v mrzli grajski sobi na sevniškem gradu, kjer so igralci sedeli v plaščih in kučmah (na sliki). — (Foto: A. Železnik)

OD VSEH NAS JE ODVISNO, KAJ BO S PRESTOPNIŠTVOM

## Vse več jih je na stranpoteh

Na območju uprave javne varnosti Celje, kamor spada tudi sevniška občina, je vsak četrti storilec kaznivega dejanja — mladoletnik!

Zadnja leta je bilo na območju sevniške občine zlasti pa v Sevnici sami storjenih več kaznivih dejanj, ki so jih povzročili mladoletniki ali celo otroci. Ker je ugotovljeno, da število takih dejanj narašča, je o tem skle-

nil razpravljati tudi svet za občno upravo, ki je bil skličan 16. decembra.

Po poročilu uprave javne varnosti Celje zadnja štiri leta prestopki otrok in mladoletnikov stalno naraščajo. Izjema je le lansko leto. Leta 1964 je bilo na primer vsega 2.063 kaznivih dejanj, dve leti kasneje pa že 3.034. Pri vsem tem najbolj skrbi, ker se povečuje število težjih kaznivih dejanj. Med tem časom se je spodnja vrednostna meja tatvine, ki so jo delavci UJV dolžni raziskovati, povečala za petkrat (od 50 na 250 din), vendar se število kaznivih dejanj ni zmanjšalo.

Poseben problem so pobege mladoletnikov od doma ali iz vzgojno-poboljševalnih domov, ki so se v zadnjih štirih letih povečali skoraj za polovico. Sevniška postaja milice ima večkrat dežjo iz mladoletnikov, ki pobegnejo iz VPD Radeče. Tako je znan primer, ko je v času 6 mesecev neki varovanec pobegnil trikrat in vsakič v omili v trgovino v istem kraju.

Kaj pripomore k porastu

mladoletniškega prestopništva, je znano. Izredno pomembno vlogo imajo pri tem film, tisk, televizija, pa tudi spremenjen način življenja. Tisti, ki se poklicno ukvarjajo s prepovedanimi kaznivimi dejanji mladoletnikov, pričakujejo pomoč nas vseh.

M. T.

ŠE VEČJI POMEN OBČINSKEMU KMETIJSKEMU SKLADU

## Izpopolniti sistem davčnih olajšav

Sevnica: sprejeti so sklepi in priporočila, kako pomagati kmetijstvu

Razmere v kmetijstvu, od katerega živi v sevniški občini še 40 odstotkov prebivalcev, so napotile občinsko skupščino, da je na oktobrski seji posvetila veliko časa tem vprašanjem. 25. novembra je sprejela še sklepe in priporočila, po katerih se bo ravnala občinska kmetijska politika v prihodnje.

Po mnenju skupščine je v občini nujno potrebno okrepiti kmetijski sklad, ki naj bi pripomogel k napredku zasebnega kmetijstva. V ta sklad je treba vplačevati tudi del dohodka, ki ga ima občina od kmetijstva.

V letu 1970 naj ostane doseženi sistem davčnih olajšav, ki ga je treba le še dopolniti, tako da bo še bolj spodbujal k usmerjanju v sodobno specializirano kmetijstvo. Tudi zaradi tega je nujna ustaljenost cen kmetijskih pridelkov, k čemur lahko prispevajo le zajamčene cene, kar mora zagotoviti širša družbena skupnost.

Ker je vloga nekdanjih kmetijskih zadrug na območju sevniške občine prevzel kmetijski kombinat »ZASAVJE«, je po mnenju skupščine potrebno v okviru tega podjetja okrepiti kooperacijsko enoto, ki naj opravlja tudi pospeševalno službo. Tudi med samimi kmetovalci po vaseh sta potrebna boljša organiziranost in tesnejše sodelovanje. Sedanja razdrobljenost kmetijske posesti ne omogoča priganja k načrtnemu združevanju. Ustaviti je treba nadaljnje drobljenje zemljišč.

Občinska skupščina Sevnice tudi predlaga, da bi preučili možnost za ustanovitev posebnega republiškega sklada za financiranje kmetijske pospeševalne službe. V občini bi bilo koristno pritegniti vse gospodarske organizacije, da bi posodile denar občinskemu kmetijskemu skladu

## Odlikovanja za gasilce

Izročitev priznanj najstarejšim gasilcem — Podelila jih je republiška gasilska zveza

V počastitev stoletnice gasilstva na Slovenskem je sevniška občinska gasilska zveza v soboto, 13. decembra, priredila sklepno slovesnost, na kateri so ob slavnostnem govoru in kulturnem programu podelili javna priznanja 17 gasilcem, ki jih je republiška gasilska zveza nameni-

la listim, ki že 40 in več let sodelujejo v gasilski organizaciji.

Z območja sevniškega gasilskega društva so diplome prejeli: Jože Smodej, Ivan Hohkraut, Sanko Blažnik, Miloš Drnovšek, Franc Teraž, Ivo Sakelšek, Franc Božič, Alojz Stopar, Anton Perušek, Jože Šeško in Franc Šonja.

Iz prostovoljnega gasilskega društva Bučka so dobili priznanja: Alojz Marjetič, Alojz Hribšek, Anton Iljič in Jože Bukovec. Priznanja sta prejela tudi Franc Miri iz krmeljskega društva ter Herman Gričar z Brega.

Veliko število priznanj dokazuje, kako globoko korenine ima gasilstvo v sevniški občini, kjer ima zaradi precej razvite lesne industrije še poseben pomen. Gasilci pa ob svojem osnovnem poslanstvu ne pozabljajo na družbeno vlogo organizacije: že leta in leta so v mnogih krajih ena izmed pomembnih oblik javnega življenja.

Inž. Ješelnik  
v. d. direktorja  
KK »Zasavje«

Delavski svet kmetijskega kombinata »Zasavje« je na seji prejšnji teden imenoval začasnega vršilca dolžnosti direktorja inž. Albina Ješelnika, sekretarja občinskega komiteja ZK. Dosedanji direktor inž. Zvone Pelikan je, kot smo že poročali, dal od poved. Albin Ješelnik bo te dni prevzel posle kot neprofesionalni sekretar.

## Prijavite se za oddajo!

Mladinski aktivi iz Doštanja vabi mlade instrumentaliste (skupine in posameznike), recitatorje in pevce iz sevniške občine, naj nastopijo na tradicionalni prireditvi »Pokaži, kaj znaš«, ki bo predvidoma februarja prihodnjega leta. Vsi, ki se počutijo sposobni, da bi lahko nastopili pred javnostjo, naj pošljejo prijave do 20. januarja, navedejo pa naj tudi osnovne podatke, kako želijo nastopiti. Prijave zbira občinska konferenca ZMS Sevnica, prijavitelci pa bodo o sporedu preizkusov obveščeni naknadno.

A. Z.

## Volitve in imenovanje

Na prvi seji novozvoljene občinske konference ZK so bili za člane komiteja izvoljeni: Franci Avsec, Maks Bile, Vojko Dvojmoč, Zvonko Hočvar, inž. Albin Ješelnik, Zofka Koren, Franc Perme in Franci Pipan. V medobčinski svet ZK za Posavje so bili izvoljeni: Jože Bogovič, Jože Knez, Stefan Senica in Rado Umek, v častno razsodišče pa: Maks Bile, Pepca Malešič, Mirko Brimšek, Lojze Udovč in Marinka Hafner.

Člani komiteja za kadre, organizacijo in razvoj ZK so: Dušan Brelih, Zdravko Balog, Mara Sorčan, Franc Perme in Boris Kozamerlik, komisije za družbeno-ekonomske odnose pa: Andrej Martinc, Zofka Krivec, Iov Pinterič, Rudi Pavčnik, Zvone Kranjc, Tone Marolt in Ignac Vintar.

## VESTI IZ LOKE

■ **ZA ONKOLOSKO BOLNISNICO.** Krajevna organizacija ZK v Loki je iz svojih skromnih sredstev prispevala za gradnjo Onkološkega inštituta 75 novih dinarjev.

■ **ZEMLIŠČE ZA GRADNJO.** V Loki je odmerjeno zemljišče za gradnjo stanovalskih hiš. To je lep prostor ob cesti proti železniški postaji, ki ga bodo graditelji lahko zelo veselili.

S. Sk.

## Zgorel s hlevom in živino

Tragedija se je v nedeljo dogodila na samotni kmetiji na Okroglici v sevniški občini

Kako strašno smrt je v nedeljo, 7. decembra, dočakal 42-letni Mirko Blatnik, lastnik samotne kmetije na Okroglici pri Razboru, lahko samo ugotovimo: zgorel je skupaj s hlevom in živino.

ker ni bilo v bližini nikogar, ki bi mu prišel na pomoč.

Preden so najbližji sosedji lahko prišli na pomoč, je bilo že prepozno. Ognja niso mogli več omejiti, čudno pa se jim je zdelo, kje je lastnik hiše. Seje ko so natančneje pregledali pogoriščje, so ugotovili, da so med zoglenellimi ostanke vola, krave in telice tudi zoglezene kosti lastnika.

Na postaji milice v Sevnici so nam povedali razlago komisije celjske uprave javne varnosti. Pokojni Blatnik se je najbrž zadušil, ko je šel v goreč hlev reševati živino, in kasneje zgorel skupaj z njo.

Glede vzroka požara pa naslednje: po vsej verjetnosti se je hlev vnel zaradi samovžiga stelje, možno pa je tudi, da se je poslopje vnelo zaradi odvrženega ogorka. Blatnikova lesena lastnikova hiša ni pogorela.



Gostinsko podjetje  
**SEVNICA**

vabi na veselo  
**SILVESTROVANJE**

v kolodvorski restavraciji.

Izbran meni in pristna domača pijača.

Igral bo ansambel  
»YPSILON«

## SEVNIŠKI PABERKI

■ **NISO VOLJNI PRISPEVATI.** Občinski odbor RK v Sevnici je pripravljen urediti tečaj prve pomoči, katerega naj bi se udeležili zlasti vozniki motornih vozil. Lani so vsi obiskovalci oziroma njihove delovne organizacije prispevali del denarja za plačilo predavateljem, letos pa kaže, da bodo denar zbrali precej težje.

■ **PREUREDETEV KUHNJE.** Ze dalj časa preurejajo veliko kuhinjo v sevniški restavraciji, kjer bodo kuhali na plin in elektriko. Otvoritev bo predvidoma ob koncu decembra. Zdal kuhajo v zaslikih kletnih prostorih, vendar se osebje trudi, da v delu restavracije ni zastoj.

■ **POZAR TUDI STANE.** Nedavni hudi požar na Orehovem pri Sevnici je veljal občinski gasilsko zvezo nič manj kot 1000 dinarjev. Seveda je to nesmotno v primerjavi s škodo, ki bi jo ogonel zanesljivo povzročil, če ne bi gasilci tako hitro posredovali.

■ **NARED ZA DEDKA BRAZO.** Trgovine se že odevajo v praznično podobo. Prihajajo noveletni prazniki, ki se jih veselijo posebno otroci. V prodajalnah je na voljo že cela vrata najrazličnejših igrač in drugih daril.

■ **NASTOP ANSAMBLA BER.** GER. Po daljšem preseljenju je v nedeljo v dvorani sevniškega gasilskega doma znova nastopil Franjo Berger s svojim ansamblom in malo Melito. Tudi v Sevnici se je pokazalo, da je ta skupina godcev zelo priljubljena.

■ **TEŽKO DO SADIK.** Kmetijski kombinat bi kupcem olajšal pot do drevesnih sadik, ki jih ima na prodaj v velikih količinah.

B. D.

## Razmah gradnje vodovodov

Po zadnjih podatkih je v sevniški občini že blizu 40 krajevnih vodovodov, kar je izredno veliko. Večina je bila zgrajena zadnja leta, predvsem po zaslugi velike pripravljenosti ljudi, ki so sami prišli za delo. Občinska skupščina je akcije spodbujala tako, da je namensko prispevala del denarja.

**SEVNIŠKI VESTNIK**



# Novi stroji, nova skladišča

Tiskarski in kartonažni obrat sta povečala proizvodnjo

Podjetje Papirkonfekcija iz Krškega se je uspešno vključilo v sodobno gospodarjenje, ki ga narekujejo ukrepi gospodarske in družbene reforme.

Podatki o gospodarjenju za prvih devet mesecev letos kažejo na ugodno gospodarjenje v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Celotni dohodek se je povečal za 3,8 odst., neto produkt za 17,8 odst., dohodek za razdelitev pa za 16,3 odst. Podatki so še toliko bolj razveseljivi, ker istočasno ugotavljajo, da so se poslovni stroški zmanjšali za 0,7 odst. in da se je amortizacija povečala za 29,7 odst. Zadržje dokazuje, da podjetje resno razmišlja o modernizaciji svojih zmogljivosti.

Program za večjo investicijo si je kolektiv zastavil že pred tremi leti. V načrtu je imel dograditev novih poslovnih prostorov za skladišča in kartonažni obrat. Ker sredstev niso mogli zbrati takoj, so organi upravljanja

sklenili, da bodo investicijo uresničevali postopoma.

Tako so v prvi fazi pridobili 660 kvadratnih metrov manipulacijskega prostora, drugo fazo pa so dokončali letos. Zdaj imajo že 1.205 kvadratnih metrov na novo pridobljenega prostora. V obdobju, ki sledi, bodo opravili še delo, ki so ga odložili za tretjo fazo.

V tiskarskem obratu so letos povečali proizvodnjo za 50 odst., v obratu kartonaže pa so jo kar podvojili. Kolektiv je nakupil tudi več

novih strojev, med drugim avtomatski kartonažni stroj in tiskarske stroje. M. Z.

## Čimprej načrt!

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Krškem je poslalo občinski skupščini poročilo, naj se čimprej loti sestavljanja perspektivnega plana. Na nujnost tega koraka opozarja še zlasti zato, ker sodi, da mora imeti občina jasno začrtano pot nadaljnjega razvoja in gospodarske rasti.

## Kostanjevica na Savi?

V Kostanjevici so že lep čas v prodaji kostanjeviške razglednice, ki imajo na hrbtni strani napis »Kostanjevica na Savi« namesto Kostanjevica na Krki. Razglednice je založila Foto Tehnika Zagreb, Ilica 36. Samovoljna prekrstitev imena kraja je povzročila pri prebivalcih nemalo jeze in hudobanj, toda pomagati si ne morejo. Lahko si mislite, kako je pri sr-  
cu človeku, ko pošilja maneu ali sorodniku pozdrav iz domačega kraja v želji, da bi mu svoj kraj predstavil, pa nosi razglednico na hrbtni strani napačen napis. Podjetnost ne more biti sama sebi namen, in če je že šlo Foto Tehniki iz Zagreba za zaslužek, bi pač lahko natisnila pravilno ime kraja, ne da bi ga popačila. Vsi v Kostanjevici in v Krškem, ki te razglednice prodajajo, naj jih vr-  
tejo založniku z zahtevo, naj napis popravi, prav pa bi bilo, ko bi vzeli za-  
levo v roke tudi občinski inšpekcijski organi!



Srečanje ob novem stroju v kartonažnem obratu. Desni na sliki: direktor Papirkonfekcije Jože Račič. (Foto: Jožica Teppey)

## Praznovanje dneva armade

V ponedeljek, 22. decembra, bo ob 18. uri v Domu svobode na Vidmu osrednja proslava v počastitev dneva JLA. Kulturni program za njo so pripravili pripadniki garnizije Cerklje.

## Silvestrovanje v Sremiču

V prostorih hotela Sremič v Krškem bo lahko dočakalo novo leto 170 gostov. Zabalav jih bo ansambel STEP iz Brestanice. Za rezervacijo je treba odšteti po 80 dinarjev na osebo.

## Krvodajalci niso razočarali

Kljub bolezni se je za od-  
vzem krvi prijavilo v zadnji akciji precej Krčanov. 9. decembra je ekipa transfuzijskega zavoda iz Ljubljane obiskala mesto in okolice. Akcija ni uspela tako kot prejšnje, kar je razumljivo zaradi velikega števila obolenj. 178 darovalcem so od-  
vzeli kri, deset prostovoljcev pa so odklonili. Na majhen odziv je vplivala predvsem gripa, ki je zelo razširjena in povzroča precejšnje izostanke na delovnih mestih. Največ krvodajalcev je bilo iz Celuloze, in sicer 87, a tudi krajevna organizacija iz Zdol je zbrala tokrat precej prostovoljcev.

## KRŠKE NOVICE

**OBISK ZDRAVNIKA VEDAR GENEŠI.** V pretekli številki smo poročali, da se bodo nekatere zdravstvene storitve podražile. Po predlogu naj bi v prihodnjem letu plačevali obisk zdravnika na domu in pregled pri specialistu po 10 dinarjev. Skupščina komunalne skupnosti Novo mesto predloga ni sprejela. Za obhte bodo zavarovalci plačali le po 8 dinarjev. Drugi predlogi, o katerih smo pisali na tem mestu, pa so bili sprejeti brez sprememb.

**PET DNI POČITKA.** V tovarni papirja so se odločili, da bodo za novoletne praznike za pet dni ustavili stroje. Delavci bodo prenehali 31. decembra. Stroje bodo ponovno spustili v pogon 5. januarja. S proizvodnim planom ta ukrep ni bil predviden, sprejeli so ga šele nedavno zaradi kritične situacije z lesom. Na zalogi imajo trenutno le za 15 dni surovini. Dotok je minimalen, kar je posebno zaskrbljujoče v zimskem času.

**KAKO BO OKRASENO MESTO.** Večkrat je bilo slišati pripombe, da mesto ob novoletnih praznikih ni tako okrašeno kot sosednji občinski centri. Da bi bilo letos drugače in lepše, je krajevna skupnost že napravila delovni načrt in pričela s akcijo. Okrasili bodo Hočevarjev trg, prostor pred občinsko skupščino, pred Elektrotelno, zavarovalnico in mostom. Prostor pred hotelom Sremič bodo spremenili v pravilni grad. Okrasili bodo tudi Cesta 4. julija in križišče v Resi. V novoletno akcijo so vključili delovne organizacije, obrtnike, gostince ter ustanove v mestu.

**OBILNE SNEŽNE PADAVINE** so tudi letos spreminile me-  
ste plodnike v neprehodne poti za pešce. Taki skorajda ne čistijo ali pa delo zelo slabo opravljajo. Organi, ki nadzirajo izpolnjevanje občinskih oblikov, bi morali ostražje ukrepati proti zasebnikom ali proti podjetjem, ki so odgovorna za red na cestah in na plodnikih.

## RAZISKAVE CVIČKA DAJEJO KORISTNE NAPOTKE VINOGRADNIKOM

# Zaupanje in pogum - dober začetek

Pobude za obnova vinogradov prihajajo tudi iz kmečkih vrst

Novoustanovljeno združenje vinogradnikov v Krškem vzbujajo upanje na hitrejšo umikanje starega pred napredkom. V krški občini je bilo pred drugo svetovno vojno še 1420 ha vinogradov. Zdaj jih je nekaj nad 300 hektarov manj, saj so stari nad 70 let in počasi umirajo.

Vsa povojna leta ni bilo večjih obnov in tako se je na južnih obronkih Posavskega hribovja in Gorjanec zmanjševal pridelek vina. Poraba ovička pa narašča iz dneva v dan. Obnova s temi potrebami ni bila usklajena. Prvi koraki so že storjeni. AGROKOMBINAT se je odločil za obnovo zasebnih vinogradov in lastnih vinorodnih površin. Vinogradniki, združeni v sedanjih obliki, bodo sami spodbujali smotrno in urejeno obnovo na zasebnih površinah. Njihovo združenje bo skrbelo za kredite, odločalo bo o višini obresti in vračilnih obrokih. Skrbelo bo za sortni izbor trte, za redno oskrbo z gnojili, s cepilkami, za uvajanje sodobne mehanizacije ter ne nazadnje za strokovno izobraževanje članov. Kmetje, ki so uvideli prednost tega združenega na-

stopa, vidijo v tem trdne temelje za boljše pridelovanje pristnega dolenskega ovička. Obnova vinogradov je začel AGROKOMBINAT Krško pred tremi leti. Vsako leto naj bi po tem načrtu pridobili 50 hektarov sodobno urejenih nasadov vinske trte. V zasebni lasti predvideva ta načrt 400 do 500 hektarov obnovljenih vinogradov v desetih letih. Občinska skupščina je za obnovo v zasebnem sektorju dala letos

AGROKOMBINATU 250.000 dinarjev posojila.

Obnova vinogradov je vezana na raziskave cvička. Financirajo jih: sklad Borisa Kidriča, AGROKOMBINAT Krško in občinska skupščina Krško. Letos poteka tretje leto teh raziskav in bo trajalo še dve leti. To delo opravlja Kmetijski inštitut SR Slovenije — Zavod za sadjarstvo in vinogradništvo.

Raziskave dajejo že sedaj koristne podatke, kjer so sestave zadnjih treh letnikov pridelka takšne, da imajo vsa leta nekatera enaka razmerja različnih sort vinske trte najboljše rezultate. Za obnovo imajo ti izsledki velik pomen.

## Za premislek imajo še čas

Vasi Drnovo, Gorica, Vihre, Jelše, Brege in Mrtvice si gradijo vodovod. Vaščani zbirajo po tisoč dinarjev na gospodarstvo. Tretjino stroškov jim bo poravnala občinska skupščina Krško.

Predsednik vodovodnega odbora Frane Juvanc je povedal, da jim pomaga graditi vodovod tudi vojska. Pripadniki JLA sodelujejo pri izkopu in so že veliko napravili.

Celotna trasa je dolga sedem kilometrov. To je samo glavni vod, a odcepov bo gotovo še za dva kilometra. Predračun za glavni vod je 760.000 dinarjev. Vse skupaj bo veljalo najmanj 1 milijon dinarjev.

Vseh gospodarstev je 286. Prebivalci glede soudeležbe niso bili snotnega mnenja. V vasi Gorica je od 32 eden odklonil prispevek, na Drnovem 6 od 78, še več pa je bilo takih na Bregah in delno v Mrtvicah ter v Jelšah. Poznavalci razmer pravijo, da v Jelšah so kmetje, ki tak prispevek zmorejo, vendar marsikdo misli, da bo pozneje prišel do priključka bolj poceni. Tako je bilo pri elektriki, a tu so se odločili drugače: za vsak naknadni priključek bodo pobrali po 3.000 dinarjev. Vodovodni odbor poziva k solidarnosti vse občane. Se je čas, da si premislijo, pa tudi jeze in sporov bo manj, če pri-

stanejo pravočasno. Vasi bodo imele vodo tudi za primer požara, medtem ko so bile do sedaj prepuščene same sebi. J. T.

## Športno srečanje z vojaki

V nedeljo, 21. t.m. bo ob 9. uri v Krškem tradicionalno športno srečanje občinskih reprezentanc Drežice, Krško in Sevnica z garnizijo Cerklje v šahu, streljanju in kegljanju.

## Sprejem prvega vlaka

Več sto občanov je pretekli petek ob 11.21 uri pričakalo na železniški postaji Krško prvi vlak z električno vleko. S tem je bila uradno odprta elektrificirana proga Zidani most—Dobova. Goste, ki so prispele s tem vlakom, je pozdravil podpredsednik občinske skupščine Slavko Smerdel, pionirji osnovne šole Krško so pričakali vlak z zastavicami in nageljni, ob njegovem prihodu pa je igrala tudi godba na pihala. Vlak je prispele natančno ob napovedanem času.

## PRVA VOZNJA Z ELEKTRIČNO LOKOMOTIVO Na vlaku je bilo 500 gostov

Pogovor s strojevodjem Aleksandrom Skukom

Za krmilom prvega vlaka na električni pogon je 13. decembra sedel strojevodja Aleksander Skuk, inštruktor za vlečna vozila iz Zaloga. Ko je prispeel na cilj v Dobovo, sem stopila za trenutek k njemu in ga vprašala, koliko potnikov je pripeljal.

»Nekaj nad 500 povablencev je na vlaku. Vožnja je potekala v redu in organizacija je bila brezhibna.«

— Kakšna je bila največja hitrost, ki ste jo danes dosegli?

»115 km med Krškim in Brežicami, ponekod pa sem vozil tudi samo 60 km na uro.«

— Kje so izdelali lokomotivo, ki jo vozite?

»Kupljena je bila na Poljskem. Danes vozim dve kompoziciji oz. dva štiričlenska elektromotorna vlaka.«

— Kako dolgo bi vozili brez postanka od Ljubljane do Dobove in kako dolgo bo trajala pot po voznem redu?

»Vožnja bi trajala uro in trideset minut, če se spotoma ne bi nič ustavili. Po voznem redu pa bo



Strojevodja Aleksander Skuk potovanje dolgo dve uri in tri minute. Hvala lepa za odgovore in srečno pot nazaj v Ljubljano! J. TEPPEY



Zima ga je dala, pomlad ga bo vzela. V Krškem si zavoljo pešcev nihče ne dela skrbi. Celu na mostu si morajo sami steptati pot, in nič boljše ni na pločnikih sredi mesta. (Foto: Jožica Teppey)







TREBNJE: SREČNO 1970 (Foto: M. Legan)

ZAKAJ SO POSAMEZNIKI PRENEHALI Z OBRTO?

## Je odmera dajatev res pretirana?

**Davčna uprava: v odmerah obrtnikom niso bile zajete niti tri četrtine ustvarjenega prometa - Primerjava s podatki iz družbene obrti**

Ker je v trebanjski občini nekaj posameznikov prenehalo opravljati obrt, je občinska skupščina naročila davčni upravi, naj pripravi poročilo o odmeri, v katerem bo natančneje razvidno, kako je s tem v zadnjih letih. Skupščina želi v interesu občine podpirati razvoj obrtništva, seveda poštenega obrtništva, ne pa špekulacij in zaslužkarstva.

V poročilu je za vsakega obrtnika posebej — skupno za 77 — navedeno, kakšno odmero je imel v letu 1968 to pa sta leti, v katerih je nastala razlika, na katero kažejo tisti, ki so prenehali z obrtjo, češ da so dajave prevelike.

Za gostilničarje, ki jih je v občini 29, je znašala odmera za lansko leto od najmanj 5.000 dinarjev do največ 43.400 din. V tem je vidjučen prispevek od dohodka, prispevek zbornici, davek na tujo delovno silo ter prometni davek, ki znaša več kot polovico odmere in ki ga gostilničar vračuna v ceno tako kot na primer trgovec v trgovini.

Lanska odmera — podobno bo tudi letos — je resnično precej večja od predlanske, vendar se dajave niso povečale toliko, kot so se cene gostinskih uslug. Predlanski je bila odmera pavšalna, lani pa že po napovedih in zbranih podatkih, lani je bila uvedena tudi progresivna obdavčitev, kar pomeni, da je bil večji dohodek obremenjen tudi z večjim odstotkom. Razen tega se je povečal davek na tujo delovno silo.

Davčna uprava meni, da odmera ni previsoka, to pa dokazuje s podatki iz družbenih gostinskih obratov, kjer ima na voljo natančne podatke o poslovanju in dajatvah.

Pri zasebnih avtoprevoznikih v obeh letih ni bilo bistvenih razlik v odmeri. Davčna uprava ugotavlja, da je bil pri tem skoraj v celoti izpuščen promet, opravljen za zasebnike, ker ni bilo evidence o teh prevoznih.

Kar zadeva druge obrtnike, menijo na davčni upravi, da odmera ni bila pretirana. Če so nastale precejšnje razlike pri nekaterih obrtnikih, so

se pojavile zato, ker ni bil zajet dejanski promet v prejšnjih letih. To velja predvsem za dva kovača, ki sta se ukvarjala s proizvodno obrtjo in sta zdaj, ko bi morala od nje tudi več prispevati, v znak protesta prenehala z obrtjo. M. L.

## Spet podpora krompirjevi tovarni

**Ponovno zagotovilo predstavnikov republiškega sekretariata - Kako hladiti mleko in ne zmanjšati odkupa? - Razgovor o klavnih**

Danes teden sta obiskala Trebnje inž. Ivo Klemenčič in Lojze Komelj, predstavnika republiškega sekretariata za gospodarstvo, ter se z zastopniki občine, KZ Trebnje, KG Slovenska vas in Mesno prehrabnega podjetja pogovarjala o gradnji tovarne za predelavo krompirja, o organizaciji odkupa mleka ter o klavnih.

Glede tovarne za predelavo krompirja sta ponovno po-

udarila, da republiški izvršni svet in gospodarska zbornica podpirata zamisel in soglašata, da bi bila ta tovarna zgrajena na Mirni ter da je treba gradnjo začeti naslednje leto. Investitorju — Kolinski iz Ljubljane — bosta izvršni svet in zbornica pomagala pridobiti potrebni denar za gradnjo. Da bi stvari pospešili, so se na koncu dogovorili, da bo januarja popoven sestanek, na katerem bodo sodelovali vsi,

ki imajo kaj opraviti s to odločitvijo.

Zanimiv je bil tudi razgovor o odkupu mleka. Znano je, da so zahteve pri odkupu poostrene in da bi bilo že od sredine leta treba odkupljeno mleko hladiti, kar zahtevajo zvezni predpisi in predpisi o higieni mleka. Ilađine naprave so precej drage, zato bo potrebno število zbiralnic občutno zmanjšati. Ker bo že to prizadelo kmetovalce, so v razgovoru menili, da je nesprejemljivo zahtevati od kmetov, naj prispevajo za nakup hladilnih naprav, saj dobijo premijo za mleko mlekarna in kmetijska zadruga.

V izmenjavni misljenji glede strogih higiensko-tehničnih predpisov, ki bodo veljali za klavnice, sta poudarjala predvsem, da bo sekretariat za gospodarstvo prek inšpekcije vztrajal glede njih, manj pomembno pa je zanj, katera klavnica naj bi zaprli in katera bo še lahko delovala, seveda če bo izpolnjevala zahteve.

## Dobrnič: naredili so več kot prej vse desetletje

**Priznanje svetu krajevne skupnosti - Pomoč pri nakupu avtomobila in elektrifikaciji Reva**

Tako uspešnega zbora volivcev, kot je bil v nedeljo, 14. decembra, v Dobrniču že lep čas ni bilo. K temu je pripomogel tudi obisk: zbora so se udeležili poleg drugih predsednik ObS Ciril Pevec, tajnik Jože Godnjavec, direktor KZ Slavko Nemanic, občinsko konferenco SZDL pa je zastopal Marjan Legan.

Po poročilu predsednika krajevne skupnosti Feliksa Pekolja je v razpravi sodelovala cela vrsta ljudi. Dajali so javna priznanja za akcije, ki jih je krajevna skupnost opravila ob pomoči občinske skupščine, ki ima zadnja leta veliko razumevanja za delo krajevnih skupnosti. Vaščani več vasi so trdili, da je bilo zadnjih dve leti glede cest narejeno več kot prej celo desetletje.

Prebivalci doline in obrobni vasi seveda tudi tokrat niso mogli mimo nekaterih še neurejenih problemov. Dobrniška dolina je še vedno brez avtobusne zveze s Trebnjem. Ker avtobusne proge noče uvesti nobeno prevozniško podjetje, obstaja upanje, da bo tudi druge ljudi lahko vozil šolski avtobus, če bo tako dopolnjen

zakon, ki je v javni razpravi. Na zboru so sklenili ustanoviti posebno komisijo, ki bo preučila, kakšne so možnosti za gradnjo vodovoda v Koritih in Vrbovcu. Udeleženci so bili zadovoljni, ko jim je predsednik ObS Ciril Pevec obljubil pomoč pri nakupu gasilskega avtomobila za dobrniško gasilsko društvo ter pri elektrifikaciji zadnje vasi, ki ima štiri hiše in ime — Reva.

Koristen je bil tudi razgovor o kinetizmu, v katerem je na vprašanja in pripombe kmetov odgovarjal direktor zadruga.

## Mirna: kredit za vrtec odobren

Republiška skupnost otroškega varstva je odobrila okoli 230.000 novih dinarjev posojila za ureditev otroškega varstva na Mirni. To je le polovica denarja, potrebnega za preureditev stare osnovne šole, kjer bo vrtec dobil prostore v prvem nadstropju. Preostali del denarja bo prispevala občina sama. Celoten znesek omogoča, da bo za otroško varstvo dobro poskrbljeno za vrsto let.

## Zanj so nove dolžnosti

**Beseda, dve z novim predsednikom organizacije SZDL v Velikem Gabru**



PETER PODOBNIK

Praden je šel k vojakom, je več let delal v mladinskih vodstvih: najprej v vaškem aktivu na Selih-Sumberku, kjer je bilo njegovo prvo delovno mesto po končani gimnaziji in višji pedagoški šoli, zatem pa je sodeloval tudi v delu občinskih komitejev ZMS v Grosupljem in Trebnjem.

Po končani vojaščini se je z letošnjim šolskim letom zaposlil v osnovni šoli Velika Gaber. V mladinski organizaciji naj delajo zdaj mladi. Mi smo uredili, kar smo mogli in znali. Če je človek oženjen, je... je hital naštevati opravila, ko smo ga spomnili na njegovo aktivnost pred odhodom v vojsko.

Toda za Petra Podobnika imajo že nove dolžnosti, ne manjše, temveč večje: v nedeljo so ga izvolili za novega predsednika krajevne organizacije Socialistične zveze v Velikem Gabru. Za prejšnjega ravnatelja šole Slavka Kržana izbrali za novega predsednika tamkajšnje krajevne skupnosti. V prihodnje torej ne bo mogoče trditi, da prosvetni dejavci ne sodelujejo v javnem življenju okolja, kjer poučujejo.

«Če se moram prevzeti to funkcijo, bom z delom skušal upravičiti zaupanje,» je dejal Peter in že odhite v razred. M. L.

## Trebnje: delitev članov na oddelke

Pod vodstvom sekretarja krajevne organizacije ZK Janeza Mihevc se je prejšnji teden sestal nov sekretariat organizacije, da bi zastavil delo. Po sklepu letne konference bo trebanjska organizacija ZK, ki šteje čez 170 članov delovala v treh oddelkih, ki bodo omogočili neposrednejši vpliv posameznih članov. Sekretariat je razdelil vse komuniste v tri oddelke, upošteva sposobnosti in delavnost posameznikov, in pri oddajenih članih je upošteval, da je primerno, če spadajo vsi v isti oddelke.

## V sredo bo seja skupščine

Na letošnji zadnji seji občinske skupščine Trebnje — sklicana je za prihodnji teden — bodo odborniki obeh zborov sprejeli nov statut občine. Statut obravnavajo na zborih volivcev, ki se bodo končali ta teden. Razen tega bo skupščina obravnavala letošnje gospodarjenje podjetij in ustanov, na dnevnem redu bo še odlok o prispevkih in davkih za prihodnje leto ter nekatere druge zadeve.

## Izvoljen je bil Stane Kolenc

V petek, 12. decembra, je v komunalno obrtnem podjetju Trebnje delavski svet volil direktorja. Ob tajnem glasovanju je dobil dosednji direktor Stane Kolenc 12 glasov, drugi kandidat Pavle Jurglič, vodja kovinske obrata, pa en glas. Ker je komunalna dejavnost širšega javnega pomena, mora po občinskem odloku dati k izvolitvi soglasje še občinska skupščina.

Komunalno obrtno podjetje je zadnja leta postalo eno močnejših podjetij v Trebnjem, predvsem pa je letos pridobilo z vselitvijo v nove prostore.

## Danes ogled KEMOOPREME

Popoldne bo v Trebnjem seja izvršnega odbora občinske konference SZDL, na kateri bodo govorili o tezah »SZDL danes, o osnutku statuta občine ter o financiranju organizacije. Po seji bo ogled podjetja Kemooprema, ki je to leto zelo napredovalo.

## POPRAVEK

V sestavku »Volitve in imenovanje«, objavljenem na tej strani prejšnji teden, je tiskarski škrat izpustil besedico »razsodiščaa in s tem spremenil smisel. Pravilno se stavek glasi: ... za predsednika časnega razsodišča Alojz Krhin. Za napako se opravičujemo.

## TREBANJSKE IVERI

**ZA NACRTE ZAGOTOVLJE-NO.** Republiška skupnost otroškega varstva je odobrila donar za izdelavo načrtov za otroški vrtec v Trebnjem. Pri tem bo treba dobro preučiti, kakšno stavbo naj bi zgradili, da bo varstvo otrok odpravljeno za daljši čas. Ne bi se kazalo še enkrat prenašati, kot je bilo z montažnim vrtem, ki so ga postavili angleški mladinci.

**REDKI NA CESTI.** V teh dneh se je močno zmanjšal avtomobilski promet na cesti Ijubljana-Zagreb. Tako je po ocenil milice v nedeljo peljalo po njej komaj desetina običajnega števila avtomobilov. Lastniki se še bolj kot zame bojijo velikih kolikot soli, ki so na cesti. Zmanjšani promet občutno posebno gostinčev v nedeljo je bil motel skoraj čisto prazen.

**VLAK JE EDINO ZANESLJIV.** Odkar velja predpis, da morajo v avtobusih vsi potniki sedeti, se ob nedeljah in praznikih, ko je več potnikov, dogaja, da avtobus, ki ima postajo v Trebnjem, v kraj sploh ne zavije,

marveč vozi kar naprej. Če se pritožite na avtobusno podjetje Gorjanci ali kam drugam, dobite samo odgovor, da je predpis tak in da postojata pri naslednjem avtobusu. Zanimivo bi bilo vedeti, kako bo to vplivalo na poslovlni uspeh podjetja.

**ENI SO, DRUGI NE.** Novozapadli avci je vsako leto avtojevrstna preiskavanja za vse tiste lastnike hiš in lokalov, ki mejejo na javne ceste. Medtem ko nekateri občutijo dostopa, drugi pa stijo sner vnetar. Da je treba počistiti pred svojim pragom, zahteva konec koncev tudi občinski odlok.

**POTREBEN SE TELEFON.** Letos je Trebnje dobilo na Cvib. lju novo, lepo urejeno veterinarsko postajo, vendar je še vedno brez telefona, kar povzroča ljudem pri iskanju veterinarske pomoči vsi pregledje kot prej. Ker so tudi nekateri lastniki hiš pripravljeno sodelovati in prispevati za napeljavo, bi skupno s postajo najbrž zmogli sicer precejšnje stroške napeljave.



## OBIŠČITE

## BLAGOVNICO

Kmetijske zadruga Trebnje

v združenem domu, kjer vam nudijo veliko izbiro

TEKSTILA, GALANTERIJE IN POHISTIVA na kredit

Odperto NON STOP!

Vsem kupcem želimo ugoden nakup in srečno novo leto 1970!



Obreščamo cenjene potrošnike, da smo pred kratkim odprli v TREBNJEM št. 40 — pri Vlado KRESALU

## PRODAJALNO VINA

In drugih pijač, Trebanjci, poskrbite, da boste imeli za novo leto pristno metliško črnilo.

Prvovrstna kvaliteta in nizka cena.

Zelimo vam srečno novo leto 1970!

Kmetijska zadruga METLIKA



# Slavja za dan naše armade

V zvezi s slavljem dneva JLA bo v Kočevju več prireditev. 20. decembra ob 11. uri bo predsednik občinske skupščine priredil v HOTELU PUGLED sprejem za spomeničarje, narodne heroje, upokojene oficirje in še nekatere druge. Slavlencem bodo prišli čestitat predstavniki dijakov gimnazije in učencev osnovne šole. Zvečer bo v Seškovem domu svečana akademija, na kateri bodo nastopili učenci in dijaki gimnazije, osemletke in glasbene šole. Po akademiji bo v HOTELU PUGLED družabni večer za rezervne in aktivne oficirje.

21. dec. popoldne pa bo v Gaju tekmovalni večer v kegljanju in namiznem tenisu, na katerem bodo nastopile štiri ekipe rezervnih in aktivnih oficirjev iz Ribnice.

## Dogodki prehitevajo

Na zadnjem sestanku predstavnikov gospodarskih organizacij, ki ga je sklicala občinska skupščina, je bilo med drugim ugotovljeno, da je komisija za družbeno-ekonomski razvoj občine pri delu nekoliko popustila in da bodo nekateri dogodki njeno delo najbrž prehiteli (združevanje podjetij, preusmeritev RUDNIKA itd.). Vendar komisija sodeluje z zavodcem, ki pripravljajo program razvoja občine. Osnutek tega programa bo predvidoma dan v razpravo marca ali aprila. Komisija bo o svojem delu kmalu poročala občinski skupščini.

## Gibanje prebivalstva

V novembru sta se na območju matičnega urada Kočevje rodili dve deklici, poročilo pa se je 12 parov. Umrli so: Leopold Potisek, upokojenec iz Šalke vasi, star 93 let; Janez Mramor, elektrotehnik iz Kočevja, star 34 let; Amalija Serce, družinska upokojenka iz Žurg, stara 77 let; Anton Panter, kmet iz Ograje, star 73 let; Franc Deržek, vodja kovinske delavnice iz Kočevja, star 39 let; Katarina Kač, družinska upokojenka iz Koblarjev, stara 90 let; Matilda Barle, gospodinja iz Šalke vasi, stara 74 let; Franc Cerkenin, upokojenec iz Kočevja, star 65 let, in Karolina Delač, upokojenka iz Kočevja, stara 65 let.

# DROBNE IZ KOČEVJA

■ **DIVJAD SE JE POMAKNILA V DOLINO**, posebno jelenjad, čeprav se ni veliko snega in budega mraza. Tropi prihajajo prav do hiš in na vrtove na obrobju mesta. Pri strelišču so pred kratkim opazili dva jelenca in osem kosov. Prišli so prav do oete in po njihovi pobitosti seljate pešlje in obirali mlado vrbovo grmičje ob Ribni. Lovci, ki je bil v tem revirju na službenem obhodu, je odstrelil najjabsko kosuto.

■ **LETOS JE BILO VLAJNENIH** v Avtomoto društvu Kočevje 341 občanov. Od tega je bilo 297 avtomobilistov, 11 motociklistov in 33 poštornih članov. Društvo je v tem mesecu začelo nabirati nove člane in pobirati članarino za prihodnje leto. Zaradi ugodnosti, ki jih imajo člani Avtomoto zveze Jugoslavije, pričakujejo, da bo društvo imelo v prihodnjem letu okoli 50 odstotkov več članov.

■ **TELOVADRA ZA ŽEN-SKE** se je začela. Pri TVD Partizan se je začela redna rekreacijska vadba za starejše ženske in članice. Člani prihajajo na vadbo redno že več let, s članicami pa je nekoliko večje. Ženski oddelček je pred leti že obstajal, a je nato zaradi upajmo, da bo zdaj več volje in resnosti. Rekreacijska vadba za oba oddelka je vsako sredo ob 19. uri v telovad-



Na nedavni proslavi RK v Stari cerkvi so podelili priznanja krvodajalcem, in sicer 9 zlatih in 12 srebrnih značk ter eno diplomu. Ta organizacija RK je med najbolj delavnimi v kočevski občini. (Foto: Drago Mohar)

# Vsak dvajseti kočevski občan je krvodajalec

(Nadaljevanje s 1. str.)

V kulturnem delu sporeda so nastopili učenci glasbene in osnovne šole Kočevje. Za plesno glasbo so posrbeli »Roški fantjes, za humor pa, kot smo že omenili, Brežnikov Vanč.

Podobne proslave so že bile ali pa bodo tudi v ostalih krajevnih organizacijah RK.

Letos so bili v kočevski občini odlikovani naslednji krvodajalci iz delovnih organizacij in krajevnih organizacij RK:

Združeno kmetijsko gozdarsko podjetje: Matija Pirnar, Jože Fras in Anton Vlačič (vsi zlati znak — kri so dali 10 in večkrat); Marija Kalan, Jože Hočvar, Jože Sever, Franc Tušek, Drago Zagar (vsi srebrni znak — kri so oddali 5 in večkrat);

ITAS: Jože Legan (diploma in spominsko darilo — kri oddal 21 krat); inž. Stane Adamič, Alojz Goljeseček, Stane Pogorelec, Janez Pekoč, Franc Kiselak, Jože Rajšelj, Adolf Rudolf in Vladimir Krašovec — vsi zlati znak; Alojz Ivančič, Marjan Zakrajšek, Alojz Klepac, Anton Malnar, Slavko Poje, Jože Tomšič, Karel Zlebič, Edvard Plešnar, Vinko Arko in Dušan Vidmar — vsi srebrni znak;

TEKSTILANA: Matevž Erjavec, Stane Pahulje in Marija Grmovšek — vsi zlati znak; Ivana Levstek, Vika Jakopin, Merta Volf in Marija Troha — vsi srebrni znak;

Občinska skupščina: Jože Polovič — zlati znak, Branka Sobar — srebrni znak;

LIK: Pavla Zagar, Ivan Poljak in Marija Vidmar — zlati znak; Stane Begolin, Martina Stimac, Drago Filipič in Stefan Šoš — srebrni znak;

MELAMIN: Franc Volf in Marija Miklič — zlati znak, Franc Sturma in Franc Fink — srebrni znak;

TRGOPROMET: Angelca Klun, Franc Grebenc, Marija Čiglič, Slavka Pogorelec, Erika Miklič in Alojz Pirnar — srebrni znak;

AVTO: Tomislav Ličen — srebrni znak;



V kočevski občini tudi letos krajevne organizacije RK slovesno podeljujejo večkratnim krvodajalcem priznanja: diplome ter zlate in srebrne značke. Na sliki s slovesnosti v Kočevju. (Foto: Prime)

PETROL: Stane Bauer in Anton Pirnar — srebrni znak;

INKOP: Leopoldina Gričar — zlati znak, Alojz Lovšin — srebrni znak;

ELEKTRO: Drago Mur in Drago Vidoni — srebrni znak; Zdravstveni dom: Franc Mrvar — zlati znak;

OPREMA: Cvetko Lipovac — zlati znak, Alojz Petek in Franjo Petrinčič — srebrni znak;

Osnovna šola: Katica Pimšar, Marija Filipič in Miha Majerle — srebrni znak;

Stanovanjsko podjetje: Ivan Novak — srebrni znak;

Kreditna banka: Pavla Pirc — srebrni znak;

SDK: Marijana Hodnik — srebrni znak;

Tiskarna: Milena Coklec — srebrni znak;

HOTEL PUGLED: Ignac Vidrih — zlati znak;

KOMUNALA: Anica Zupan — zlati znak;

MLEKARNA: Marija Guštin — zlati znak;

Kovinarska šola: Franc Reven in Alb'n Vidlič — srebrni znak;

Ostali obrtniki: Katica Martič — zlati znak; Sanda Čičenšek, Marija Slak in Zljetka Vardjan — srebrni znak;

RK Kočevska reka: Miroš Božič in Ivan Poje — zlati znak; Jože Poje, Drago Krulčić Ivan Okrajšek, Srčko Turk, Alojzija Zidar, Franc Turk, Ivan Šeršter, Ančka Poje in Ciril Čimprčič — srebrni znak;

RK Stara cerkev: Franc Kramlar — diploma in spominsko darilo, Antonija Levstek, Marija Kováč, Julka Pinos, Janez Hočvar, Vinko Vesel in Karolina Rus — zlati znak; Angelca Zela, Mirko Pantar, Jože Umek, Stetka Hočvar, Janez Kravc, Ančka Objubač, Benita Kuop in Dušan Vidmar — srebrni znak;

RK Rudnik: Ivan Jerman — diploma in spominsko darilo, Anton Kravčija, Milan Rus, Edo Pirc, Alojz Šušteršič in Lovrek Sočič — zlati znak; Leopold Hribar, Verner Kotič, Alojz Pevec, Andrej Vidmar — srebrni znak;

RK Dolga vas: Nežka Klepac — srebrni znak;

RK Kostel: Neža Marinčič in Franc Zagar — srebrni znak;

RK Stari Log: Franjo Domunkoš — srebrni znak;

RK Mozelj: Angelca Kotnik in Ivanka Kavran — srebrni znak;

RK Spodnji Log: Justin Škof — zlati znak, Marijana Kavran — srebrni znak;

RK Predgrad-Laze: Franc P. m. čič — zlati znak in Marija Špehar — srebrni znak;

RK Vimolj: Viktor Majerle — srebrni znak;

RK Struge: Milan Habjan — srebrni znak;

RK Čvčlerji: Marija Antolin — srebrni znak;

RK Draga: Franc Vesel — srebrni znak.

# Dedek Mraz otrokom letos še ne bo prinesel vlečnice

Praznovanje noveletne jelke se bo začelo v Kočevju po 26. decembru — Zbranih 6800 din

Pomočniki dedka Mraza iz Kočevja so imeli 9. decembra spet sestanek, na katerem so pregledali, katere naloge so že izpolnili in katere morajo še.

Doslej so zbrali pri delovnih in drugih organizacijah za organizacijo praznovanja noveletne jelke in za obdaritev otrok 6800 din, računajo pa, da bodo v naslednjih dneh zbrali še najmanj 4000 dinarjev. Sklenili so, da bodo porabili le manjši del tega denarja, in sicer samo za čim prijetnejše praznovanje noveletne jelke, ostali denar pa bodo prihranili.

Ostanek denarja namreč ne bi zadoščal za nakup manjše vlečnice, zato bodo znanjo obirali še prihodnje leto oziroma toliko časa, dokler ne bo denarja za vlečnico dovolj. Hkrati bodo še naprej zbirali podatke o vlečnicah (zmogljivost, cena itd.) in predlagali dedku Mrazu, komu naj jo da v upravljanje. Verjetno bo to TVD »Partizan«.

Sklenili so tudi, da se bodo noveletna slavia začela po 26. decembru. Na ta dan bo mesto zvečer še okrašeno. Mesto bo tudi ozvočeno, da bodo vsak dan od 15. do

20. ure lahko predvajali glasbo. 29. in 30. decembra ob 16. uri bo šel skozi mesto spreved Dedka Mraza s spremstvom in godbo. V Seškovem domu bo več predstav igrice »Dedek Mraz prihaja«, skoraj po vsaki pa bo dedek Mraz obdaril otroke — seveda le otroke članov tistih delovnih kolektivov, pa tudi posameznih staršev, ki mu bodo naročili, naj njihove otroke obdari.

## Na drsalno revijo

Tudi v Kočevju prodajajo vstopnice za drsalno revijo HOLIDAY ON ICE, ki bo v dvorani Tivoli v Ljubljani od 23. do 29. decembra. Kočevska podružnica SAP, ki bo prodajala vstopnice za to prireditev tudi po delovnih organizacijah, je prejela vstopnice za 26. in 27. december, in sicer za predstavi, ki bosta ob 16.30. v Kočevju prodajajo le vstopnice, ki so po 20 in 25 din, medtem ko so sicer po ceni od 15 do 35 din.

## Posvet odbornikov

Za danes popoldne je v Kočevju sklicano posvetovanje samostojnih obrtnikov in predstavnikov obrtnih delovnih organizacij. Na njem bodo razpravljali o raznih problemih obrti (prispevki, davki, krediti, poslovni prostori, oprema delavnic, oskrba z materijalom in orodjem, zaposlovanje in izobraževanje obrtnikov, inšpekcije, kontrola, sušmarstvo, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje obrtnikov, obrt kot postranski poklic itd.), izvolili pa bodo tudi odbor za obrt, ki bo imel sedež v Kočevju.

## Občni zbor sindikata

Za ponedeljek, 22. decembra, je sklican občni zbor občinskega sindikalnega sveta Kočevje. Na njem bodo razpravljali o sindikalnem delu v preteklih dveh letih, sprejeli zaključke za bodoče delo, sprejeli poslovnik občnega zbora in izvolili novo občinsko sindikalno vodstvo.

# Dvakrat tepene delovne organizacije

Kočevske delovne organizacije morajo plačati izgubo na kočevski progji, razen tega pa niso upravičene do regresa, ker je ta progja industrijski tir — Ustanovili bodo sklad za narodno obrambo

11. decembra je bil v Kočevju sestanek predstavnikov občinskih skupščin Kočevje in Ribnica ter delovnih organizacij z območja obeh občin, na katerem so razpravljali o pokrivanju izgube na dostavnem železniškem tiru Grosuplje—Kočevje, o financiranju narodne obrambe ter izpolnjevanju proračuna občine Kočevje za leto in proračunskih možnostih za prihodnje leto.

Predstavniki občine Ribnica in železniškega transportnega podjetja Ljubljana so bili le na tistem delu sestanka, ko je tekla razprava o pokrivanju izgube za kočevski progji. Predstavniki železnice so poudarili, da bo kočevska progja (oziroma dostavni tir) obratovala po novem letu le v primeru, če bodo občine se letos pokrile svoj del izgube (polovico jo pokriva republiški izvršni svet) in če bo še pred koncem leta podpisana nova pogodba o pokrivanju izgube na tej progji.

## Novoletni popust

Od 18. do 31. decembra bo v NAMI v Kočevju za kupce novoletni popust: 10-odstotni bo za konfekcijo, metražno blago, dekorativno blago, preproge, obloge tal, vse perilo in pletenine, opremo za dojenčke, volno, igrače, obutev in izdelke tovarne GORENJE (hladilniki, štedilniki, pralni stroji, žarne peči), 5-odstotni popust bo veljal za pohištvo, že zdaj pa velja 25-odstotni popust za nekatere televizorje ET in bo veljal do 10. januarja.

V razpravi so se prisotni med več inaicami odločili za tisto, po kateri bo polovica izgube (700.000 din na leto) še naprej pokrival republiški izvršni svet, za preostalo polovico pa naj bi železnica povzela prevzorne tarife na tem dostavnem tiru. Nekateri so se zavlačevali še med inaicami, po kateri bi del izgube pokrivala tudi občinske skupščine. Vendar med tema dvema predlogoma ni bistvene razlike, saj bi v drugem primeru tako in tako vsaka občinska skupščina svoj del izgube pokrila z denarjem, ki bi ga zbrala pri delovnih organizacijah.

Ko so razpravljali o narodni obrambi, so sklenili, da bodo v občini ustanovili poseben sklad za neno financiranje. Z delovnimi organizacijami pa se bodo predstavniki občinske skupščine neposredno pogovarjali, koliko bodo v ta sklad prispevale.

Planirani letošnji proračunski dohodki bodo okorno doseženi, vendar bo imela temeljna izobraževalna sklopnost pri dohodkih nekaj presežka, prav toliko pa bo

imel čist občinski proračun primanjkljaja.

Med razpravo o tem, kakšno stopnjo proračunskega prispevka iz osebnega dohodka, ki je glavni vir proračunskih dohodkov, naj bi uvedli v prihodnjem letu so bili predstavniki gospodarstva seznanjeni s petimi predlogi (4,27 — republiški predlog in 5,40, 5,49 in 4,80 odstotka), vendar se dokončno niso odločili za nobenega.

## Spet podražitev?

Ze pred nekaj tedni so kočevski dimnikarji zaprosili občinsko skupščino za dovoljenje za podražitev svojih storitev, vendar ga še niso dobili. Dimnikarji so namreč predlagali, da bi storitve občutno podražili, nekatere celo kar za 100 odstotkov. Občinski upravni organ, ki je pristojen za cene, bo pred odobritvijo novih cen predlog dimnikarjev dobro proučil.

## Seja občinske skupščine

Za 23. december je sklicana seja občinske skupščine Kočevje, na kateri bodo razpravljali o poročilu Zavoda za zaposlovanje Ljubljana, o poročilu Delavske univerze o izobraževanju odraslih, o omejitvi proračunskih sredstev, o premoženjskopравниh zadevah, sprejeli pa bodo tudi nekatere odloke in sklepe.





# Pravica še vedno ni zmagala

**Sodišče je nepravilno odpuščenim delavkam iz Sodražice prisodilo denar, podjetje TORBICA pa ga ni izplačalo v dogovorjenem roku**

Delavke obrata TORBICA v Sodražici, ki ga je matično podjetje ukinilo, so tožile podjetje in uspele: vsem 14 delavkam bi moralo podjetje TORBICA iz Ljubljane izplačati osebne dohodke za ves čas, ko so bile brez dela — vendar denarja še danes niso dobile.

Po posebni pogodbi, ki so jo s podjetjem TORBICA sklenile odpuščene delavke — pri tem sta delavkam pomagala občinski sindikati, svet in pravna služba pri republikanskem svetu sindikatov — septembra letos. bi morala TORBICA izplačati delavcem ves zapadli osebni dohodek od dneva neupravičenega dopusta, to je od junija 1968 do septembra letos, v treh obrokih (oktobra, novembra in decembra letos).

December je tu, delavke pa še vedno niso dobile niti prvega obroka. Pač pa so novembra letos prejele od javnega pravobranilstva Novo mesto obvestilo oziroma

terjatev, da morajo Zavodu za zaposlovanje Novo mesto do 10. decembra letos vrniti ves denar, ki so ga prejele v času, ko niso bile zaposlene. Če tega ne bodo storile, bodo tožene. Kako naj delavke denar vrnejo, če jim ga TORBICA ni izplačala?

Zaradi takega postopka (predvsem podjetja TORBICE, pa tudi ostalih) ni čudno, če prizadete delavke izgubljajo vero v pravico, v odločitve sodišča pismene dogovore in podobno (ki jih nihče ne upošteva). Delavke so zaprosile ribniški občinski sindikalni svet, naj jim novno pomaga, da bodo dosegle svoje pravice.

K. O.



Deset let obstoja je pred kratkim praznoval kolektiv Vodovodne skupnosti Kočevje Ribnica. Na sliki pet članov kolektiva, ki so pri Vodovodni skupnosti zaposleni že vseh 10 let in so zato dobili v znak priznanja ure, ter predsednik sindikalne podružnice (desni). Na sliki ni šestega nagrajenca Rudija Jakliča, ki se zaradi bolezni ni mogel udeležiti slovesnosti. (Foto: Drago Mohar)

## Spomladi k ribniškima ribnikoma

**V ribnika na Starih njivah pri Ribnici bodo ribiči spomladi spustili šarenke, ščuke in krape — Spodnji ribnik bo namenjen tudi kopalcem — Pri urejanju je ribičem precej pomagalo tudi vojaštvo**

Pred kratkim smo obiskali predsednika ribiške družine Ribnica dr. Božidarja Voljča in ga zaprosili, naj nam pove vse o prizadevanjih družine za ureditev ribnikov pri Ribnici in o ureditvi potoka Izber pri Sodražici za nonstop ribolov. Zvedeli smo naslednje:

Na Starih njivah pri Ribnici sta bila že pred vojno dva Rudečeva ribnika. Ker jih doslej nihče ni obnovil, sta bila poškodovana in zanemarjena.

Oba ribnika so letos ribiči z velikim razumevanjem in pomočjo domače vojaške enote obnovili. Vodstvo ribiške družine pa je nekoliko razočarano, ker so le reški člani družine pomagali pri obnovi.

Klub temu sta oba ribnika že obnovljena čez zimo ju bodo preiskusili, kako se bosta obnašala. V spod-

njem ribniku, ki je bil obnovljen zadnji, mora dozoriti še dno.

Spomladi, predvidoma aprila, bodo v ribnika vložili ribe in ju odprli za ribolov. V zgornjega nameravajo vložiti postrvi — šarenke, v spodnjega pa ščuke in belice (krape, klene). Spodnji ribnik bo primeren tudi za kopače, medtem ko je zgornji nekoliko premrzal.

Ob ribnikih na Starih njivah bi bilo prav lahko urediti prijetno rekreacijsko središče za domačine in turiste. Vendar ribiči sanj te

ga ne bodo zmogli. Pričakujejo, da jim bosta pri tem pomagala krajevna skupnost in ribniško Turistično društvo, ki se je doslej vse premaloanimalo za prizadevanja ribičev. Predvsem bi bilo treba urediti okolico ribnikov in postaviti manjšo stavbo, v kateri bi bila bife in shramba za pribor ter orodje.

Na večje razumevanje turističnih delavcev so ribiči našli pri urejanju Izbera (Izvera) v okolici Sodražice. Ta potok so ribiči zajezili in vanj pred kratkim vložili šarenke, da jih domačini in turisti že lahko odlovljajo. Vsa dela so opravili v tesnem sodelovanju s Turističnim društvom Sodražice, ki namerava v bližini postaviti manjšo vlečnico. Na tem območju sta tudi dve stavbi, ki ju bodo ribiči in turistični delavci, če bo šlo vse po načrtih, uredili za svoje in hkrati turistične namene.

J. PRIMC

## Gripa hudo razsaja

V zadnjih treh tednih se je gripa močno razpasla v ribniški dolini. Obiskala je vse vasi in v nekaterih krajih ni družine, v kateri ne bi imeli vsaj enega bolnika. Ponekod pa je zbolelo tudi več družinskih članov. Najraje se je zahrbtna bolezen lotila odraslih. Potrošnja tablet za ublažitev vročine in zdravljenje gripe je močno porasla, prav tako pa tudi potrošnja čajev in limon. Največ bolnikov je bilo v prvi polovici decembra. V prvih dneh decembra in konec novembra je bila namreč nagla sprememba temperature.

## Proslave dneva JLA

V ribniški občini se bodo proslave dneva JLA začele 20. decembra, ko bosta proslavi v Loškem potoku in Sodražici, 21. decembra bosta proslavi v Dolenji vasi in Ribnici. Dopoldne bo slovesnost v ribniški vojaški enoti, zvečer pa akademija v domu TVD Partizan. Tega dne bodo v Ribnici tudi športna tekmovanja na katerih bodo razen vojske sodelovali rezervni oficirji iz Ribnice in Kočevja. 23. decembra bo ribniška vojaška enota nagradila tri najboljše spise učencev višjih razredov osemletnik, ki so pisali naloge o življenju in delu pripadnikov JLA. Osnovne šole bodo tudi same nagradile nekdanji najboljše spisov o JLA.

## Upokojenci poročajo

Društvo upokojencev Ribničan v teh dneh pobira članarino (8 din) in zavarovalnino (19 din), po novem letu pa bodo volili nova vodstva podružnic in sklepali o pomoči tovarišem v nesreči v Banjaluki. Vsem svojim članom želi društvo SREČNO NOVO LETO.

## Ustanovili bodo pletilski obrat

**Nad 100 žensk bi se rado zaposlilo**

Na nedavnem sestanku v Ribnici, ki so se ga udeležili predstavniki občinske skupščine, družbeno-političnih organizacij, direktor Zavoda za zaposlovanje Novo mesto Ludvik Kebe, direktor Delavske univerze Kočevje Matija Cetinski, direktor RIKO Stane Škrabec in predstavnik Loškega potoka Jože Mohar, so se dogovarjali o pripravah za ustanovitev pletilskega obrata v Loškem potoku.

»V Loškem potoku je nad 100 žena in deklet, ki bi se radi zaposlile,« je povedal Jože Mohar, »zato tak obrat tu ni le zaželen, ampak nujen.« Kmetijska zadruga bi za pletilski obrat odstopila del prostorov v svoji stavbi na Hribu. RIKO bo dalo na uporabo 10 pletilnih strojev, denarno pomoč za ustanovitev obrata pa je obljubil tudi INLES.

Na sestanku so sklenili, da bo Delavska univerza Kočevje že v decembru organi-

zirala v Loškem potoku pletilski tečaj. Po treh mesecih bodo izmed tečajnic izbrali nekatere, ki bodo jedro novega obrata, ostalim pa bi dali delo na dom. Delavke, ki bodo izbrane za novi obrat, bodo morale nasto opraviti še trimesečni tečaj, ki ga bo plačal Zavod za zaposlovanje Novo mesto.

Vse kaže, da bo želja Počučanov kmalu izpolnjena in da bo Loški potok že prihodnje leto imel svoj pletilski obrat.

## KAKO BO PO NOvem LETU?

### Občani se boje, da bi ostali brez mesa

**Z novim letom bodo ukinjene vse klavnice v ribniški občini, ker ne odgovarjajo novim higiensko-tehničnim predpisom — Kako bo potekala pozimi oskrba z mesom v težko dostopnih krajih, še nihče ne ve**

Predstavniki kmetijskih zadrug Ribnica in Loški potok ter zasebni mesar Jože Arko iz Sodražice, ki oskrbuje občane ribniške občine z mesom, so se pred kratkim sestali, da bi se dogovorili, kakšna bo oskrba po novem letu.

Z novim letom bodo namreč morale vse klavnice obvezno poslovati v skladu z določili novega pravilnika, ki jim določa minimalne higiensko-tehnične pogoje. Vse tri klavnice v ribniški občini teh pogojev ne izpolnjujejo, najmanj pa jih ribniška.

V uvodnem delu razprave so vsi prisotni novi pravilnik kritizirali in ugotavljali, da se bo oskrba z mesom na območju občine močno poslabšala, posebno na območju Loškega potoka.

Nadalje so menili, da novi pravilnik škodi velike klav-

nice, ki so se doslej izkazale za nedonosne, in da bodo njegove posledice občutili manjše klavnice ter seveda prebivalci podeželja.

Pri tej svoji kritiki pa so bili zelo verjetno nekoliko premalo kritični do sebe. Manjše klavnice so namreč lahko donosne tudi zaradi tega, ker so v higiensko-tehničnem oziru slabše opremljene, kot so velike. Zato imajo tudi manj stroškov in so donosne. To pomeni, da so verjetno donosne prav na račun slabše higijene in tehnik, kar hoče novi pravilnik preprečiti.

Nadalje so sklenili, da bodo vse klavnice v občini z novim letom prenehale delovati. Meso bo mesnicam in trgovinam dovažal najugodnejši ponudnik, se pravi klavnica, ki bo ponudila najugodnejše pogoje.

Vprašanje pa je, kako bo pozimi zaradi slabih vremenskih pogojev in prometnih zvez oskrbovano z mesom območje Loškega potoka. Verjetno je, da bi morali dovoliti klavnice v Loškem potoku delo vsaj še to zimo, kasneje pa bo morala kmetijska zadruga tudi za to območje organizirati dovoz mesa.

JOŽE PRIMC

## Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli teden so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje malo prodajne cene:

Kočevje:	Ribnica:	
krompir	0,78	0,80
sveže zelje	2,00	2,00
kisla repa	2,30 in 2,90	2,30
ohrovt	2,30	2,30
cvetača	3,60	—
fišol v	—	0,50
zrnju	5,15 do 5,85	6,00 in 7,00
čebula	3,65	3,80
česen	14,40	13,00
solata	4,70 in 11,30	5,90
radio	12,70	11,50
paradižnik	6,90	6,00
korenje	2,00	2,00
petersilj	4,40	4,00
zeleni	4,40	—
jabolka	1,40 do 1,90	1,00
bruške	—	1,00
grodje	5,00	4,80
limone	6,40	6,20
pomaranče	5,90	5,30 in 6,00
mandarine	7,20	8,10
hanane	6,20	6,20
jajca (cena za kos)	0,78 do 0,90	0,87



Prvo dvostezno avtomatsko kegljišče v ribniški občini je odprl pred kratkim gostilničar Zdenko Mohar v Loškem potoku. Enostezno avtomatsko kegljišče pa ima že gostilničar v Frigorici. (Foto: Drago Mohar)

Svet delovne skčnosti občinske uprave občinske skupščine Ribnica razpisuje prosta delovna mesta za:

- 1. REFERENTA za invalidske in borčevske zadeve**  
Pogoji:  
a) višja šola upravne ali pravne smeri  
b) srednja šola upravne ali finančne smeri
- 2. REFERENTA v davčni upravi**  
Pogoj: višja šola finančne upravne ali pravne smeri

Za kandidate, ki stopajo prvi na delo v občinski upravi, je določeno poizkusno delo.  
Kandidati, ki prvi stopajo na delo, se sprejemajo na delo kot pripravniki.  
Nastop službe je možen takoj. Pismene ponudbe z življenjepisom in dokazili o strokovni izobrazbi sprejemamo do vključno 31. 12. 1969

## RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■■■ KABL NA PROSTEM morajo stati avtobusi, ki prevažajo v Sodražici. Prav bi bilo, da bi zanje zgradili garaže, da ne bi bili izpostavljeni mrazu in drugim vremenskim nevarnostim. Zdar namreč res ni nič čudnega, če se prav ti avtobusi pogosto kvarijo.

■■■ ZA TELEFON JE ZAPROSILA krajevna skupnost Soške občinske skupščine Ribnica. Namestili naj bi ga v združnem domu. Območje krajevne skupnosti je precejšnje, v Sušjah je tudi šola, telefon pa nimajo. Prošnja naj bi občinska skupščina upoštevala, ko bodo tu obnovljali telefonske napeljave oziroma položali podzemeljski telefonski kabel.

■■■ MOČNO JE ZAVRATA gradbena dejavnost zaradi snega in mraza. Najbolj se to pozna pri zasebnih gradnjah. Sicer pa je bila letos gradbena sezona zaradi dolgega legeza vremena razmeroma dolga. Na območju občine je bilo spet zgrajenih precej novih stanovanjskih stavb, kar velja

predvsem za Ribnico in okolico. Vse kaže, da bo tudi prihodnje leto gradbena dejavnost zelo razgibana. Graditelji pa se boje, da bo v prihodnjem letu bolj težko dobiti gradbeni material in da se bo spet podražil, kot se dogaja vsa zadržja leta.

■■■ VASKI VODOVOD nameravajo v prihodnjem letu zgraditi v Gorenjih Lazih. Pripravišal na deia so se že začeli. Vodo bodo zajeli v bližnjem vaškem studencu. Tudi zloščitani so še vedno let pogovarjajo o gradnji vodovoda, vendar še niso prešli od besed k dejanjem.

■■■ OBČINSKE CESTE, ki so na območju krajevne skupnosti Sušje, pluzi KOMUNALA, ostale vsake poti pa morajo pluziti prizadeti protivaletni sami. Pliuzenje organizira krajevna skupnost, ki potrebuje letos za te namene okoli 1200 din. Na območju občine do preteklega tedna ni prišlo do večjih zastojev v prometu, ker so bile ceste primerno spluzene.





## Zdravstvo je preseglo plan

V črnomaljski občini je bilo letos v 9 mesecih opravljenih v ambulantah splošne medicine okoli 33.000 pregledov, kar je 79,5 odst. planiranega dela. V istem času je zdravstvena služba dosegla 137 odst. plan pri varstvu žena, saj je opravila 3938 pregledov.

## 8 kilometrov peš v šolo

Otroci iz oddaljenih krajev, kot so Pounovič in Zunič, ki obiskujejo osnovno šolo v Adlešičih, so bili ob prvem snegu spet brez prevoza v šolo. Ze lani so bile zaradi neredno pluzene ceste velike pritožbe, a letos je prišlo do istih nevarnosti. Avtobus podjetja »Gorjanci« ni mogel voziti, ker komunalno podjetje ceste ni usposobilo za promet. Ali ni žalostno, da morajo otroci zaradi malomarnosti posameznikov pešati 8 kilometrov do šole?

## Bomo pustili človeka umreti?

Odbornik Slavko Lozar iz Rožanca je na zadnjem zasedanju občinske skupščine Črnomelj prosil, naj bi se zavzeli za Jožeta Grahka, blizu 60 let starega možaka iz njegove vasi. Več kot 24 let je bil zaposlen — tako je povedal odbornik — zdaj zaradi tuberkuloze ne more več delati. Hodi od hiše do hiše, kjer mu dobri ljudje dajejo hrano, spi po hlevih in se ne zdravi. Lahko, da celo prenaša bolezen. Odbornik je dobil zagotovilo, da bo za bolnega Grahka poskrbela socialna služba. To je eden od primerov, kakršnih je najbrž več, a na občini zanj ne vedo, ker ena socialna delavka ne more biti kos vsemu delu v pisarni in na terenu.

## Ne vedo za 15. amandma

Ze na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta so povedali, da delavstvo v podjetjih sploh ni seznanjeno s tem, kaj pomeni 15. amandma, o katerem je zadnje čase toliko slišati. Tezo so potrdili tudi na občinski konferenci ZK, ob tem pa razglabljali, po čigavi krivdi slaba obveščena, Preyladovalo je mnenje, da so za osveščeno delovnih ljudi dolžne skrbeti vse organizacije, predvsem pa sindikat oziroma komunisti v sindikatu. V tej zvezi so predlagali, naj bi pri občinski skupščini odprli referat za samoupravljanje, da bi se s temi stvarmi vsaj eden v občini kvalificirano ukvarjal.

## ČRNO MALJSKI DROBIR

**■ NA OSREDNJI PROSLAVI**, ki bo v čast dneva JLA 22. decembra ob 19. uri v Prosvetnem domu, bodo razdelili tudi pokale ekipam, ki so se najbolje uvrstile v športnih tekmovanjih več p. no.

**■ DELAVCI KRAJEVNE SKUPNOSTI** so popolnoma očistili srog z glavne ulice in parkirišč, da se mestni in avtobusni promet lahko nemoteno odvija.

**■ V NOVI DOLENJSKI TRGOVINI** opravljajo zaključna dela s pospešeno naglico, ker računajo, da bo trgovina že 25. decembra odprta. Ob tej priložnosti napovedujejo veliko razprodajo pohištva in tekstilnega blaga.

**■ ZAVOD ZA KULTURNO-PROSVETNO DEJAVNOST** bo predvidoma v drugi polovici decembra organiziral tečaj za pridobitev kvalifikacije poklicnih šoferjev, tečaj za administrativne delavce ter tečaj angleščine in remiščne po avdiovizualni metodi. Prijave sprejemajo na avdiju.

# „Vztrajali bomo, da bodo priporočila o kadrovski politiki dosledno uresničena“

Ob predvidenem 100-odstotnem povečanju brutoprodukta v občini je treba imeti še enkrat več strokovnjakov, sicer ne bo napredka

Na občinski konferenci Zveze komunistov v Črnomlju so 10. decembra postavili na ostrino uresničevanje politike ZK in priporočil v praksi. O pomankanju strokovnjakov in drugačni kadrovski ter študijski politiki so govorili že pred tremi leti, a je danes strokovnjakov še manj, kot jih je bilo takrat.

V lepo zastavljenem, a tudi kritičnem poročilu je sekretar občinskega komiteja

ZKS Jože Vajs govoril o delu konferenc v minulih dveh letih. Največ pozornosti

je posvetil prizadevanju komunistov za gospodarski razvoj občine. Z več podatki je podkrepil ugotovitve, da v pridobivanju strokovnjakov doslej ni bilo prav nobenih uspehov. O tem je dejal:

— Veliko smo že govorili o kadrih, toda če primerjamo stanje v naši občini s podatki o kadrih v republiki in z jugoslovanskim povprečjem, pridemo do porazne slike. Na 100 zaposlenih v gospodarstvu je v Sloveniji 1,6 visoko izobraženih, medtem ko imamo pri nas le 0,7 odst. ljudi z visoko izobrazbo. Če primerjamo število študentov visokih in višjih šol z jugoslovanskim povprečjem, vidimo, da imamo na 1000 prebivalcev trikrat manj študentov. Kdo naj načrtuje razvoj podjetij in spremlja sodobno tehnologijo? Kdo naj vnaša novosti v proizvodnjo in raziskuje tržiska? Potrebna je močna politična akcija vseh organizacij in občinske skupščine, da spremenimo odnos do strokovnjakov na vseh ravneh. To velja tako za gospodarske organizacije kot za področje družbenih služb, vključujoč javno upravo.

Več članov konference je navezalo razpravo na ta besede. Ugotovili so celo, da nekateri direktorji še danes, kljub mnogim priporočilom, izražajo zadovoljstvo nad sedanjo izobrazbeno strukturo

## Leopold Jelenič - 60-letnik

12. novembra je Leopold Jelenič iz Črnomlja praznoval 60. rojstni dan. Prenekateri Belokranjec ga pozna še iz vojne. Ze pred vojno se je kot mlad gostilničarjev sin pridružil naprednemu gibanju zato je ob razpradu stare Jugoslavije že vedel, kje je njegovo mesto.

premaio poskrbljeno. Ti ljudje se s svojim delom ne morejo več preživljati, podpora pa je tako majhna, da z njo ne morejo živeti. Takih pri-



LEOPOLD JELENIČ

Polde je bil član občinskega komiteja in odbora OF v okraju Črnomelj, načelnik za ljudsko zdravstvo in socialna politiko, šef notranje uprave, v Črnomlju, inšpektor za delo, upravnik gostišča Lovski rog, porotnik, danes pa je član ZB, vojaških vojnih invalidov in navdušen lovec.

»Lovska strast je pri nas že v družini. Rad bi še več hodil v gozd, pa zaradi slabega zdravja ne morem.«

— IN KAKO JE DANES POSKRBLJENO ZA BORCE? »Borčevske pokojnine niso slabe, vendar je za borca na vasi in za matere padlih še

merov je dosti posebno v oddaljenih belokranjskih vaseh.« Leopoldu Jeleniču želimo še mnogo zdravih let in mirno roko za lovski strel.

A. V.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE ČRNO MELJ

# Če si velik siromak, se bojiš posojila

- ZDRAVSTVO: Neurejene razmere v Poljanski dolini in novogradnja
- SOCIALA: En sam človek ne more biti kos množici socialnih težav
- BORCI: Se 800 jih čaka na stanovanjska posojila in vsi so potrebni

10. decembra je bila na skupni seji obeh zborov občinske skupščine Črnomelj dosežena sklepčnost, čeprav je veliko obolelih za gripo in kljub slabo prevoznim cestam. Tudi predsednik občinske skupščine je zbolel, namesto njega pa je sejo vodil podpredsednik Rade Vrličič.

Poročilo o delu zdravstvene službe kaže, da so se razmere v zdravstvenem domu močno uredile, vsaj kar zadeva nekdanje razprtije. To je zasluga integracije, so dejali na seji, medtem ko vseh prednosti združitve zdaj še niso mogli oceniti. V razpravi je poslanec su-

cialnozdravstvenega zbora dr. Albin Pečaver dejal, da je v Beli krajini zdravstvena služba prav dobro urejena v primerjavi z nekaterimi drugimi doljenjskimi občinami, soglašal pa je s predlogom odbornikov, da bi se potegovali za gradnjo zdravstvenega doma, ker v sedanjih prostorih niso zagotovljeni pogoji za nadaljnje razvijanje strokovnosti dela.

Izkazalo se je, da kakor razcepjenost Poljanske doline slabo vpliva na šolstvo, tudi na področju zdravstva razmere niso urejene. Odborniki so naročili predsedstvu občinske skupščine, naj se s predstavniki Kočevja pomeni o tem, kajtj zdaj so zaradi občinskih meja prizadeti šolarji in bolniki.

K poročilu o delu lekarne ni bilo prav nobenih pripomb, medtem pa je bila socialna služba predmet obravnave. Ob ugotovitvi, da se med 17.000 prebivalci občine kopičijo socialni problemi in da je na občinskem referatu za socialno delo samo ena delovna moč (edini primer v Sloveniji), so sprejeli priporočilo, naj v letu 1970 namestijo vsaj še enega socialnega delavca. Dosedanja praksa pametno kaže, da bi lahko ta ali oni primer rešili z mnogo manj sredstvi, če bi ga obravna-

v svoji delovni organizaciji. Razen tega tudi menijo, da povečano štipendiranje ni potrebno, češ da strokovnjaki tako odhajajo. Konferenca je menila, da so taka stališča nevarna komunista, ki mora biti nosilec napredka.

V razpravi je sodeloval tudi član CK ZKS inž. Rado Dvoršak. V zvezi z kadrovsko problematiko in razvojem gospodarstva je govoril tudi o nerazvitosti, ki je bila na konferenci nekajkrat omenjena.

## Pogumneje v združevanja!

Sindikati se zavzema za usklajevanje samoupravnih aktov z zakonodajo ter za koristno združevanje - Podpora klubu OZN na Vinici

Ko je občinski sindikalni svet razpravljal o preteklem delu in bodočih nalogah, se je skozi razpravo kot rdeča nit vleklo usklajevanje samoupravne zakonodaje v delovnih organizacijah in odnos vodilnih ljudi do samoupravljanja.

Močno so poudarjali potrebo po hitrejšem vključevanju domačega gospodarstva v integracijo. Ugotovili so, da podjetja, ki že na ta ali oni način sodelujejo z močnejšimi partnerji, dobro poslujejo in da bi morali drugi kolektivi zglede posnemati. Navadno pa prihaja do združevanja prepozno, zato so spet opozorili, da je treba poslovno sodelovanje

## Za Banjaluko

V zadnjem času so pri občinskem odboru Rdečega križa v Črnomlju dobili še naslednje prispevke: parna pekarna je dala tisoč din, Rdeči križ Semic 200 din, osnovna šola Črnomelj 1.132 din, šolarji iz Dobljč 18 din, kolektiv lekarne 225 din, obrtno komunalno podjetje 395 din, lekarna iz skladov 500 din, Rdeči križ v Adlešičih 493 din, učenci semiške šole 293 din, vaščani Dobljč 200 din, uslužbenci veterinarske postaje 200, rudnik Kanizarica 6.025, veterinarska postaja iz skladov 500 din, Rdeči križ v Dragatušu dodatno 1051 din in RK Črnomelj 2.608 din. Vsega skupaj so v Črnomlju zbrali že 83.217 din v gotovini in 32.425 din v blagu.

iskati takrat, ko podjetjem še dobro gre, kajtj le tako lahko pri združitvi nastopajo kot enakoverden partner.

Tudi izdelavi srednjeposrednih razvojnih programov je bilo posvečeno precej pozornosti. Menili so, da morajo biti razvojni načrti domačih delovnih organizacij uskladeni s programom občine in širše doljenjske regije, da bi se belokranjsko gospodarstvo uspešneje uveljavilo in otrešlo pečata zaostalosti.

Odhajanje v tujino so obravnali s poudarkom, da si je treba v podjetjih prizadevati za ustvaritev čim boljših delovnih in drugih pogojev, ki so zdaj čisto vzrok za odhajanje.

Plenum občinskega sindikalnega sveta je sklenil, da bo po svojih najboljših močeh materialno in moralno podpiral Klub OZN na Viniciški osnovni šoli. Izvoljeno pa je tudi novo občinsko vodstvo organizacije, v kateri je dve tretjini novih članov.

Dejal je, da bi bilo škodljivo negovati občutek nerazvitosti, ker ta lahko pripelje do manjvrednostnega kompleksa nameso do povečane aktivnosti. Poudaril je tudi, da je za nerazvite edina rešitev v integracijskih procesih, v katerih se iz delovnih organizacij sredstva na posloven način prelivajo k manj razvitim.

Informacijo o trenutnem gospodarskem položaju občine je podal Franc Cimerman. Dosedanji organi konference so dobili razrešnico, hkrati pa nalogo, da poste opravljajo še do izvolitve nove konference.



Na posvetu, ki je bil 12. decembra v hotelu Lahinja, so se predstavniki občin iz Metlike, Črnomlja, Duge Rese, Ozlja in Vrbovskega dogovorili za stalne oblike sodelovanja in skupno načrtovanje turizma. Na fotografiji: gostje iz sosednje hrvaške republike med razpravo. (Foto: Ria Bačar)

**NOVICE**  
črnomaljske komune



## Vinogradništvo ima največ možnosti za razvoj

Združevanje kapitala je ena izmed potreb sodobnega gospodarstva - Po obnovi vinogradov bi lahko uvedli stalno sodelovanje s kletjo

Tudi kmetje imajo možnost integracije, toda ne med seboj, temveč s kmetijsko zadrujo. Prav vinogradniška dejavnost ima najboljšo možnost, da naveže sodelovanje vinogradnika z vinski kletjo. Trenutno je množično sodelovanje nemogoče, ker je premalo kmetov, ki bi imeli sodobne vinograde za kooperacijo, po obnovi vinogradov na način, ki sem ga že omenil, pa bi bilo sodelovanje možno.

### Uspeli bomo samo s kvaliteto

Da zadostimo sestavi metliške črnine, ni nujno, da istočasno trgamo vse vrste grozdja, ki jo sestavljajo, ker grozdje ne zori naenkrat. Po prvem pretoku konec novembra in v začetku decembra pa je čas za tipiziranje metliške črnine.

Zadružne kleti so metliški vinogradniki vajeni že izpred vojne. Vseeno bi za mlajše ljudi opisal, na kak način bi lahko uvedli sodelovanje. Vinsko klet bi po takem načinu poslovanja lahko imenovali »proizvodna zadržna klet«.

Bosoda proizvodna klet pve, da gre za klet, ki je te-

sno povezana z vinogradniško proizvodnjo, medtem ko zadržna klet pomeni, da klet sodeluje s proizvajalci grozdja na svojem področju ter da nudi proizvajalec ekonomsko in socialno zaščito.

Klet jamči odkup grozdja po primernih cenah za celotno proizvodnjo in to tudi v letih slabe kvalitete, nudi stalno strokovno pomoč pri obnavljanju vinogradov in organizaciji proizvodnje, s posojili pomaga obnavljati vinograde in kreditira nakup reprodukcijskega materiala. Kmetje sodelujejo v organih upravljanja in imajo pravico odločati. Vse to bi lahko nudili, ob tem pa bi imela klet samo korist.

Tveganje v poslovanju kleti bi zmanjšali, ker bi cene grozdja oblikovali po odbitku stroškov od bruto dohodka. Dotok grozdja za predelavo bi bil v tem primeru zajamčen, kar bi zagotovilo tudi količinski in kvaliteten obstoj sortimenta proizvodov. Razen tega bi prek strokovne službe vplivali na cenejšo in bolj kvaliteto proizvodnjo grozdja, klet pa bi zaradi boljše pridelke pri potrošnikih dosegla večje zaupanje in boljše oeno.

Ugotovljajo pa, da so vinogradi okoli Metlike zastareli, da hitreje propadajo, kot se obnavljajo. Izčrpani vinogradi in košenice, kjer je trta nekoč rasla, pa delajo lastniku samo škodo. Davek plačuje, a ni pridelka.

Ko zmeraj ugotovljamo, da mladina beži v mesta, bi se lahko tudi vprašali: ali ni lepa priložnost, da bi tisti, ki le ostanejo doma, povečali svoje parcele, obnovili velike nasade in postali tržni proizvajalci ter kooperanti s kletjo?

Menim, da bi morala v takih primerih posredovati družba in pomagati, da bi zagotovili obstoj te panoge, ki bi lahko dajala zelo velik narodni dohodek.

Samim sebi prepučeni vinogradniki bodo verjetno s svojimi skromnimi sredstvi obnavljali vinograde nenačrtno, ne bodo posevali pozornost, sortnim sadikam in majhne površine na bodo zmogle preživljati družin. Brez surovinske baze pa je obsojena na životarjenje tudi metliška vinska klet.

Rešitve torej poznamo, razvoj vidimo. Tisti, ki smo jim zaupali ob volitvah našo usodo za štiri leta, to so odborniki in poslanci, pa so dolžni po svojih močeh prispevati k reševanju teh vprašanj.

### NOVOTEKS V ŠTIRIH IZMENAH

Ob letošnjem tričetrtletju je metliški obrat Novoteksa za 35 odst. povečal celotni dohodek v primerjavi s istim obdobjem lani, kar je lep uspeh in v glavnem zasługa proizvodnje, vpeljane že v štirih izmenah, in pa porasta produktivnosti. Amortizacijska sredstva so se v odnosu na lansko tričetrtletje povečala za trikrat, ostanek dohodka pa je uresničen z 88 odstotki glede na letni plan. Zanimivo je, da je število zaposlenih celo za 3 odst. manjše, kot je bilo lani, čeprav so oktobra ob uvedbi štirih delovnih izmen na novo zaposlili 20 delavcev in delavk. Obrat Novoteksa je razen tega letos namenil za investicije v osnovna sredstva 540 tisoč din.

## SPREHOD PO METLIKI

■ NA NEDAVNI SEJI OBČINSKEGA SVETA Zveze kulturno-prosvetnih organizacij in seji, ki jo je sklical IO Obk SZDL, so navzoči vneto razpravljali o osnutku zakona o kulturnih skupnostih in finaniranju kulturnih dejavnosti v domači in sosednji črnomajski občini. Večina navzočih je bila mnenja, da bi se osnovala kulturna skupnost, ki bi zajemala vse Belo krajino.

■ ZASTOPNIKI GANLSKE ZVEZE SLOVENJE in domačega ganlskega društva so se sestali v Metliki v nedeljo, 7. decembra, ter naredili dokončni obračun za letošnje proslavljanje stoletnice slovenskega goslistva. Ugotovili so, da so bile vse proslave v Metliki izvedene z veliko prizadevanjem in organizatorsko sposobnostjo, kar je zlasti goslistvu v domači občini prineslo lepe uspehe.

■ NA POBUDO SZDL V METLIKI je bil minulo soboto sklican sestanek predstavnikov vseh večjih delovnih kolektivov, ki naj bi poskrbeli za čim bolj učinkovito novoletno okrasitev mesta.

## Vsa Metlika bo novoletno okrašena

Socialistična zveza v Metliki se je zavzela, da bo mesto pred novim letom kar najlepše okrašeno. Želijo, naj bi mesto ne veljalo za eno najlepših samo v turistični sezoni, temveč tudi v zimskem času. Dogovorjeno je, da bodo delovne organizacije postavile 13 lepo okrašenih jelk na vidnih krajih. Jelke bo dostavilo gozdno gospodarstvo, delavci komunalnega podjetja pa jih bodo razvozili že 18. decembra. Pri okrasitvi bo sodelovalo tudi podjetje Elektro. Obenem je SZDL s posebnim dopisom pozvala trgovine, naj čim prej uredijo novoletne izložbe. Aranzirani treh najlepših jelk bodo dobili od SZDL za prizadevnost denarno nagrado.

## V torek seja skupščine

V torek, 23. decembra, bo v Metliki seja občinske skupščine, na kateri bodo obravnavali gospodarjenje po podatkih o tričetrtletju, razpravljali bodo o načrtih za investicije v gospodarstvu in negospodarstvu v naslednjih 5 letih ter dali soglasje k stopnjam prispevkov za zdravstveno varstvo. Na dnevnem redu je še sprejemanje nekaterih odlokov in reševanje tekočih zadev.

## Precej so že zbrali

Na metliškem območju so doslej zbrali za prizadete v potresu v Banjaluki 17.790 din v gotovini in 10.000 din v materialu. V zadnjem času je prispevala kmetijska zadržna Metlika 2.000 din, krajevna organizacija RK v Rosalnicah 760 din, in Rdeči križ iz Rosalnic še 280 din.

## Sprejem pri predsedniku

V počastitev 22. decembra je v ponedeljek, 15. decembra, predsednik občinske skupščine Metlika Ivan Zele priredil sprejem za predstavnike garnizije iz Črnomlja. Po sprejemu so si gostje ogledali še tovarno BETI in se seznanili z njenim delom in razvojnimi načrti.



Brez gneče in prav radi se malčki zvrstijo pri umivalnikih, ki so tako lepi, vsenaokrog pa se bleščijo keramične ploščice.

## Male gospe v novem domu

V novem metliškem vrtcu je zdaj 35 otrok zaposlenih staršev - Otroci in vzgojiteljici z veseljem delajo v lepih prostorih

Štiri male gospe, od katerih se nobena ni stara pet let, so sedele kraj velikega okna. Imele so v rokah punčke s pravimi lasmi in jim delale frizure.

Tako se otroci prosto igrajo, kadar to določa program, sicer pa tovarišici Branka Hauptman pri večjih in Manja Fux pri manjših skrbita za delo po načrtu.

Ze ob pol šestih zjutraj pridejo prvi otroci v vrtec, kajti njihove mame imajo v tovarni službo ob šestih. Nekateri pridejo kasneje, tako da so zbrani šele ob osmih. V vrtcu ostanejo malčki do 15. ure. Medtem dobijo malico, kosilo, grejo na sprehod, po kosilu spijo, tovarišice skrbijo, da so čisti in da jim je bivanje v novem domu zares prijetno.

Za to oskrbo plačujejo starši 90 din na mesec,

medtem ko je bila oskrbovalnica v gradu 70 din. Kot pravita tovarišici, starši radi plačajo 20 din več za bivanje v tako lepi in sodobni stavbi, kot je sedanja. Prve dni je nekoliko nagajala centralna kurjava, sicer pa so delovni pogoji taki, da lepši ne bi mogli biti. Umlvanje in kosilo sta v novem vrtcu postala pravcati obred. Prej niso imele dovolj stranišč in ne umivalnikov, zdaj pa je povsem drugače. Prej so uporabljali pločevinaste krožnike in jedli s stariimi žlicami, zdaj se pri kosilu, serviranem na porcelanu, učijo uporabljati jedilni pribor.

Ob otvoritvi vrtca so s prispevki staršev in drugih ljudi kupili precej novih igrač, še več pa jih pričakujejo od dedka Mraza. Baje bo v košu prinesel vsega, kar vrtcu še manjka. R. B.

## Tam, kjer teče najboljšo vino

Janko Pečarič iz Čuril je uradno priznan za najboljšega pridelovalca belega vina v vsej metliški občini - Prve nagrade ni pričakoval!

— Kako se vam je posrečilo doseči tako kvaliteto?

— Vinogradništvo je pri nas že v rodu. Ze moj ded in oče sta se ukvarjala z vinogradi. Moj stari oče je pred 85 leti rigolal stare vinograde, jaz pa sem dobil bolj slabo zapuščino. Pred tremi leti sem v Ropici med Vidošiči in Krmačino rigolal 25 arov starega vinograda in uredil 28 arov novih terasastih nasadov. Letos sem dobil s teh parcel prvi pridelek. Na razstavo sem dal dva vzorca črnega vina in en vzorec beline. Črno vino je dobilo diplomu, belo pa celo prvo nagrado.

— Ali ste pričakovali tako uvrstitve?

— Po pravici povedano, nisem. Mislim sem si, da je moje vino med najboljšimi, da pa je doseglo prvo mesto, me je presenetilo.

— Koliko vina ste pridelali letos in ali imate kupce zanj?

— Pridelal sem okoli 40 hektov vina. Kupce imam ve-

činoma stalne. K meni hodijo po vino Ljubljancani, iz Kočevja in raznih krajev Gorenjske. Letošnje letine še nisem oddal.

— Kaj menite o sedanjem položaju zasebnega vinogradnika?

— Boli me, da kmetje garamo vse leto in za vino



Janko Pečarič

malo dobimo, tisti pa, ki ga samo pretočijo v steklenice in nosijo na mize, poberejo dober zaslužek.

— Se bo vinogradniška tradicija v vaši družini še nadaljevala?

— Upam da. Moj edini sin je sicer izučen avtomehanič, a ko je prišel od vojakov, smo ga pregovorili, da je ostal na kmetiji. R. B.

## Opozorilo lastnikom novih hiš

Na podlagi zakona o prispevkih in davkih občanov si morajo vsi lastniki na novo zgrajenih stanovanjskih stavb priskrbeti dovoljenje za uporabo hiše in oprostitev plačila davka za stavbo. Uporabno dovoljenje bo izdal odtok za gospodarstvo pri občinski skupščini Metlika v soglasju s pristojnimi občinskimi organi, oprostitev pa davčna uprava za dobo 25 let, in sicer le na podlagi uporabnega dovoljenja. Oboje si mora vsak lastnik novozgrajene hiše priskrbeti še ta mesec.

## Bosa v parku

Mestno gledališče ljubljansko bo v soboto, 20. decembra, ob pol osmih zvečer gostovalo v Metliki s komedijo Simona Neila »Bosa v parku«. Vstopnice so v predprodaji v Turistični pisarni, pa tudi pri posameznih delovnih kolektivih. Prijatelji gledališke umetnosti iskreno vabljeni.

## Hvala vsem krvodajalcem!

Decembra je spet 76 krvodajalcev iz metliške občine darovalo kri na novomeški transfuzijski postaji. Občinski odbor Rdečega križa se ob koncu leta pristožno zahvaljuje vsem občanom, ki so letos sodelovali v krvodajalskih akcijah, in jih prosi za enako razumevanje v novem letu.

## DELOVNE ORGANIZACIJE!

Z vplačilom v kreditni sklad Dolenjske banke in hranilnice, brez zahteve po vračilu, dobite 200 % posojila za zidavo stanovanj! Poslužite se ugodnosti takega načina kreditiranja stanovanj!

## Kmet naj bi več dobil za grozdje

Kooperacija med vinogradnikom in vinski kletjo ni smoter, temveč le sredstvo za dosego boljših uspehov na obeh straneh. Namen kleti bi moral biti vinogradniku čimveč plačati za grozdje, da bi mu pomagali k ekonomski okrepitvi in k napredku. Ena od oblik določanja cene bi bila naslednja:

Pred trgatvijo se določi minimalna garantirana cena, medtem ko bi dokončen obračun naredili po trgatvi. Takrat bi upoštevali kvaliteto, dobit, tržne pogoje, količino prevzetega grozdja in plan proizvodnje za naslednje leto. Kooperantom bi zadržali na primer 20 odstotkov vrednosti oddanega grozdja, ob zaključku tretje četletne bilance pa bi bil kmet deležen delitve čistega dohodka iz kleti, obenem pa bi mu obračunali tistih 20 odstotkov, zadržanih ob trgatvi. V primeru izgube pa bi moral proizvajalec kleti pomagati s tem, da bi ji prepustil tistih 20 odst. vrednosti oddanega grozdja.

## Izčrpani vinogradi so v škodo

Trenutno metliška klet ne posluje z vso zmogljivostjo, ker nima toliko lastnega vina. Odvečno posodo daje v najem drugim podjetjem, da ne bi štala neizkoriščena.

## V Rosalnicah ne spijo

Na letni konferenci krajevne organizacije SZDL so ugotovili, da se odbor sicer ni pogosto sestajal, vseeno pa so bili člani delavni. Ker so se v vasi že prej temeljito pogovorili o kmetijstvu in gozdarstvu, so tokrat obravnavali predvsem delo krajevne skupnosti. Vaščani bi radi uredili pokopališče, ker pa ga uporabljajo vaščani treh vasi, bo krajevna skupnost prevzela pobudo za skupno akcijo. V Rosalnicah si želijo tudi perišče in pitno vodo, kar je že večleten problem. Kaže, da bodo te stvari urejene že v prihodnjem letu.

metliški tednik



## V Bršlinu partizanski večeri

Pred praznikom JLA 22. decembra so vojaki v vojašnici Milana Majcna v Bršlinu opravili uspele partizanske večere. Ob tej priložnosti so imeli kratke kulturne programe, poleg teh pa so jim udeleženci revolucije pripovedovali svoje doživljanje.

## Ni denarja za kanalizacijo

Okoli 16 milijonov starih dinarjev kanalsčine porabimo v novomeški občini na leto za vzdrževanje obstoječe kanalizacije, kakšnih 30 milijonov pa jih je na voljo za gradnjo nove kanalizacije. O tem, kako rešiti tako pereče vprašanje kanalizacije, pa se lahko samo pogovarjamo, saj stane ena sama čistilna naprava 150 do 200 milijonov starih din. Za prvo silo sta v Novem mestu potrebni dve takšni čistilni napravi. Kreditov za gradnjo kanalizacije pa ni mogoče dobiti.

## Še o prevozu šolarjev

Na zadnji seji občinske skupščine so razpravljali tudi o prevozu šolarjev iz manjših oddolnih vasi v večja središča. Ugotovili so, da ponekod šolarji se vedno pešajo po 5 ali več kilometrov do šole, da pa jim prevoza s kombijem ne morejo zagotoviti, ker so ceste slabe in neprevozne. Odborniki občinske skupščine so se dogovorili, da se bodo temu vprašanju še posvetili. Urediti bo treba vaške poti, če pa to ni mogoče, bo treba otrokom zagotoviti zavodsko oskrbo.

## Šola za otroške sestre

Na novomeški šoli za zdravstvene delavce bodo v prihodnjem šolskem letu odprli oddelek za otroške sestre. Ta odločitev spremlja nenehna in velika potreba po tovrstnih kadrih. Otroške sestre naj bi delale v predšolskih in šolskih varstvenih ustanovah in na šolah ter otroških oddelkih v bolnici.



**ČE V VAŠEM DELOVNEM KOLEKTIVU NI POVERJENIKA PREŠERNOVE DRUŽBE, POSTANITE TO VI.**



V trgovini Mladinske knjige v Novem mestu je že nastopila »nakupovalna mrzlica«. Razumljivo, da gredo najbolj v promet noveletne voščilnice in okraski za noveletna drevesca. (Foto: S. Dokl)

## Pri izobraževanju le počasi naprej

Na seji občinske skupščine so menili, da bo treba najeti posojila pod ugodnimi pogoji za gradnjo obeh novomeških osnovnih šol in šole v Škocjanu in Dolenjskih Toplicah, ker zbranih sredstev ne bo dovolj

11. decembra je bila v Novem mestu 7. redna seja obeh zborov občinske skupščine Novo mesto, ki jo je vodil predsednik Franci Kuhar. Osrednja točka dnevnega reda je bila problematika izobraževanja in vzgoje v občini. Po izčrpnem preučitvi Zavoda za šolstvo in srednjih šol nezadovoljivo. Razmišljanja vredna je vest, da podeželski učitelji nimajo primernih stanovanj in urejene prehrane, zato skušajo podružnično šolo čimprej zapustiti in oditi v večja krajevna središča. To je namreč eden izmed velikih vzrokov, da učni uspehi učencev niso najboljši. V času pomanjkanja učnih kadrov je marsikatero delovno mesto ostalo prazno za dalj časa, še danes pa prav v šolah v oddaljenih krajih ni strokovnjakov za pouk predmetov in predmetnih skupin v višjih razredih osnovnih šol.

Po podatkih Zavoda za šolstvo SRS — organizacijske enote Novo mesto izdela v osemih letih uspešno 6 razredov le 48,3 odst. vseh učencev. Za slabe učne uspehe so prav gotovo krivi slabši učni prostori, pomanjkanje sodobnih učnih pripomočkov, slabi življenjski pogoji učiteljev ter preobremenjenost šolskih otrok, ki prihajajo predvsem na podeželju izčrpani k pouku. Izobrazba učiteljev se je v zadnjih letih nekoliko izboljšala. TIS je v lanskem letu primerno stimuliral učitelje po opravljenih izpitih

na pedagoški akademiji, kamor se jih je vpisalo v zadnjem času kar 55. Na seji občinske skupščine so odborniki menili, da bo treba desetletni medobčinski program o gradnji novih šol podaljšati še za deset let, če bomo hoteli izboljšati delovne pogoje učiteljev in učencev. Tudi na srednjih šolah se srečujejo z velikimi težavami. Novomeške srednje šole nimajo primernih delavnic, učilnic in telodvornic, na gimnaziji pa nimajo zadovoljivo urejene kanalizacije in ožrepanja.

## Vnovčite kupone obveznic za Skopje!

Z zakonom o ljudskem posojilu za obnovo in graditev Skopja je bilo razpisano posojilo, ki bo odplačano v sedmih letih. Pravica do anuitete zastara v petih letih od dneva, ko zapade. Prva anuiteta je zapadla 1. februarja 1965 in bo zastarala 1. februarja 1970. Vplačniki naj zato vnovčijo tudi druge kupone obveznic tega posojila, ki so že zapadle v vnovčenje. Kupone lahko vnovčijo pri vseh SDK podružnicah. To opozorilo velja vsem tistim, ki nameravajo dvigniti celoten vpisani znesek posojila naenkrat in niso doslej vnovčili še nobenega kupona. Če ne bodo vnovčili kupona št. 1 do 1. februarja 1970, jim bo zapadel!

## 25 odstotkov cenejši

Tudi v trgovini ELEKTROTEHNA v Novem mestu lahko kupite televizijski sprejemnik El Niš s 25-odstotnim popustom.



Izkoristite priliko, ki vam jo nudita El Niš in ELEKTROTEHNA!

## Zdravstvena služba ne pozna počitka

V novomeškem zdravstvenem domu smo izvedeli, da glavni val gripe nekoliko ponehuje, najhuje pa je bilo od 5. do 12. decembra, ko je vsak zdravnik obdelal 80 do 100 bolnikov v ambulanti. Rekord obiskov na domu pa so imeli novomeški zdravniki 9. decembra, ko so skupno opravili 150 obiskov. Čeprav so nekateri trdili, da je gripa lažjega značaja, je tokrat umrlo na območju zdravstvenega doma Novo mesto več starih ljudi, v glavnem zaradi nastalih komplikacij. Se več težkih primerov pa so s svojo požrtvovalnostjo odstranili prizadeti novomeški zdravstveni delavci, ki v teh dneh niso poznali počitka.

## Ni mladih pevcev ne godbenikov

Na novomeški glasbeni šoli obiskuje glasbeni pouk 140 učencev. Glasbena šola jim daje dovolj osnove za nadaljnje šolanje na srednjih, višjih in visokih glasbenih šolah. Čeprav je za obisk glasbene šole med mladimi Novomeščani dovolj zanimanja, pogrešajo mlade ljudi pri novomeškem pevskem zboru in pri godbi.

## Obrtniki, pomagajmo prebivalcem Banjaluke!

Vsi vemo, kako huda nesreča je zadel prebivalstvo Banjaluke. Nesreča je še toliko hujša, ker se je to zgodilo pred zimo. Zato je pomoč zelo nujno potrebna. Razna podjetja in organizacije so zbrale in še zbirajo prispevke za pomoč našim nesrečnim sosedom. Pridružuje se jim tudi Združenje samostojnih obrtnikov Dolenjske v Novem mestu. Organizirane so že posamezne ekipe, ki bodo pri samostojnih obrtnikih pobrale prispevke. Da bi stvar hitreje stekla, lahko oddate za pomoč namenjeni prispevek v naši pisarni na Prešernovem trgu št. 5 (Dom kulture-kino Krka), kjer bo prispevek proti potrdilu prevzel naš administrator, ki dela tam vsak torek in četrtek od 8. do 12. ure.

Prosimo, ne čakajte naših nabiralcev, marveč čimprej oddajte svoj prispevek v pisarni! ZDRUŽENJE SAMOSTOJNIH OBRTNIKOV DOLENJSKE. NOVO MESTO

## Dobro za podjetje in ljudi

V podjetju GORJANCI ima 172 članov kolektiva stanovanje in vsak peti avtomobil

V podjetju Avtopromet GORJANCI dela 256 ljudi. Delo je naporno in zahteva od članov kolektiva in od njihovih družin veliko odgovodovanja. Voznik tovornjaka, ki vozi na dolgih progah, se lahko le malokdaj ustavi pri svoji družini. Življenje v družinskem krogu je za vožnjo izmed nas nekaj samo po sebi umevnega, za večino delavcev podjetja GORJANCI pa je to posebno življenje.

Samoupravni organji in vodstvo kolektiva se zavedajo, da je treba zato delavcem zagotoviti neko protivravnost. Zelo skrbijo za svoje ljudi in za dokaz o resničnosti tega naj služi nekaj zanimivih in razveseljivih podatkov.

Izmed 256 članov kolektiva ima svojo lastno hišo, svoje stanovanje ali pa si hišo gradi kar 172 delavcev. S stanovanjem je torej preskrbljenih 67 odst. delavcev. Kolektiv pa je v zadnjih šestih letih namenil za to 660 tisoč din kreditov. Dalj so jih pod ugodnimi pogoji, z 1-odstotno obrestno mero in odplačilnim rokom 15 let.

Praksa GORJANCEV je dokaz, da bi morale delovne organizacije še naprej ob-

držati stanovanjski sklad, ker je to najprimernejši način za reševanje stanovanjskega problema. Življenjska raven članov kolektiva se kaže pri GORJANCIH tudi v motorizaciji. 134 delavcev ali 48 odstotkov vseh ima svoj avtomobil. En avtomobil pride v kolektiv (vključujoč družinske članove) na 5 ljudi, v Sloveniji pa na 12 ljudi. V GORJANCIH so torej presegli republiško povprečje, podjetje pa kljub temu dobro stoji, ker v njem razumno gospodarijo in ne pozabljajo ne na podjetje ne na ljudi.

## Šivalni tečaj v Dolenjskih Toplicah

Novomeška prodajalna šivalnih strojev »Baga« je organizirala v Dolenjskih Toplicah šivalni tečaj, ki ga obiskuje 23 deklet in žena. Stroški tečaja so le 80 din, zato ni čudno, da so se za tečaj prijave vse tiste, ki jih krojenje in šivanje veseli. Organizatorji menijo, da da šivalni tečaj toliko osnove, da si zna tudi manj vešč šivilja sestiti zahtevne kose oblek zase in za svojo družino. Taki tečajji so potrebni in koristni.

## Kaj delajo novomeški upokojeenci?

Dom v Čitalniški ulici jim je prijeten kotiček, kjer se zbirajo, kramljajo in sploh preživijo lepe ure — Nenehno skrb pa posveča društvo stanovanjskemu vprašanju — Dva bloka: že v letu 1970 vseljiva

Novomeški upokojeenci, zvečine Dolenjci, so veseli ljudje, zato se kaj radi zbirajo v klubu Društva upokojeencev v Čitalniški ulici. V lepo opremljenih prostorih se počutijo kot doma, če ne celo bolje, saj premnogi nimajo niti malo udobnih stanovanj, kakor se spodobi za ljudi, ki so dali vse moči skupnosti.

možno ustreči. Pri novomeškem društvu je namreč že toliko prošenj za boljša stanovanja, da hosta še celo oba nova bloka komaj ublažila pomanjkanje upokojeških stanovanj. Da pa bo vsaj to uresničeno, se je treba zahvaliti Zvezi združenj borcev NOV v Novem mestu, ki je s soudeležbo sklada za borce močno podprla zamisel upokojeencev. Oba bloka bosta dozdana in vseljiva avgusta prihodnje leto.

## Lep je ta kotiček...

Kot smo omenili, ima društvo svoj dom. Poleg pisarne so v njem še sejna soba, dva večja klubska prostora s kuhinjo, obrtni lokal v pritličju in pomožni prostori. Obrtni lokal je v najemu, vse druge prostore pa uporablja društvo. Nedavno je bila stavba precej preurejena in je danes res prijeten dom, v katerem se upokojeenci tudi razvedrijo. Na voljo so jim klubski prostori, kjer lahko gojijo dramatiko, sodelujejo v pevskem zboru itd. Društvo prireja za članstvo izlete, skrbi za prireditve in zabave.

V klubu dobijo mrzla jedila in dobro ter cenejšo pijačo, poleg tega pa jim je na voljo šah, lahko se udeležujejo predavanj ali pa po svoji volji izrabijo čas.

Stanovanjsko vprašanje je v Novem mestu zelo pereče. To občutijo zlasti upokojeenci, ki jih imajo mnogi za družbi nepotrebne. Upokojeenci so se prav zato oklenili svojega društva, ki pa za taka vprašanja ni gluho. Bodi povedano, da društvo pomaga članom do denarja za urejanje stanovanj in gradnjo novih, da stanovanja kupuje ali jih zamenjuje, poleg tega pa je začelo (za upokojeence) zidati dva bloka s 26 stanovanji. Oba bloka bo društvo zgradilo s posojilom iz sklada pri socialnem zavarovanju oziroma z denarjem, ki se je v tem skladu nabral letos in lani. Nekaj tega denarja bi morala dobiti upokoješka društva v Straži, Sentjereju, Dvoru in Žužemberku, odrekla pa so se ga pod pogojem, da bodo dobila denar, ki se bo nabral v letu 1970. Kljub dobremu medsebojnemu razumevanju pa vsem upokojeencem, žal, ni



# Novo ime kmetijske šole Grm

V zadnjem času je postala bodočnost srednje kmetijske šole dožaj nejasna. Ker ima šola bogato tradicijo in je od ustanovitve 1886 izobraževala učence s celotnega slovenskega območja za najrazličnejše poklice v kmetijstvu, se je v zadnjem času vključila tudi v pospeševalno službo na Dolenjskem pri urejevanju sodobnih kmetij in uvajanju sodobne mehanizacije.

Kmetijska šola je organizirala več oblik izobraževanja kmetov. Zato je delovna skupnost šole predlagala svetu za prosveto in kulturo občinske skupščine Novo mesto, da bi se sedanja KSS Grm preimenovala v Kmetijski izobraževalni center Grm. Predlog so obravnavali na zadnji seji občinske skupščine v Novem mestu in ga sprejeli. Centru bo tako omogočeno, da bo razvijal strokovno izobraževanje v kmetijski stroki v različnih oblikah in različnih enotah v najtesnejšem stiku s strokovnimi organizacijami v kmetijstvu in s kmetijskimi proizvajalci. Redno dejavnost šole bo financirala izobraževalna skupnost SRS Slovenije, izobraževanje odraslih pa bo odvisno od samofinanciranja.



Naval na ambulante zdravstvenega doma v Novem mestu je nekoliko pojenjal, vendar je še vedno težko dobiti sedež v čakalnici. Čakati pa je treba še precej, saj se pri zdravstvenih delavcih čuti že precejšnja utrujenost. (Foto: S. Dokl)

## DVE KRATKI IZ DOLNJE STRAŽE

**ELEKTRICNO NAPELJAVO** so pred kratkim obnovili v Dolnji Straži. Krajevna skupnost je za obnovo že prispevala svoj delež, tokrat pa so se zares izkazali tudi vaščani, ki so več dni prostovoljno delali in poskrbeli tudi za drogeve.

**VODA IZ KAPNIC**, ki jo uporabljajo prebivalci Dolnje Straže, po poročilih novomeškega živilskega laboratorija ni primeren za pitje. Ljudem so priporočili, naj vodo pred uporabo dobro prekuhajo. Vaščanom se še ne obetajo boljši časi, da bi se lahko pohvalili s vodovodom. Stražki vodovod je preobremenjen, saj je nižje kot Dolnja Straža.

# Novo mesto ima premalo zaklonišč

Vojna nas ne bi našla nepripravljene - Izdelani so ustrezni načrti za vojno stanje, ustanovljene so enote civilne zaščite, občani so obiskovali tečaje - Dobro bi bilo, če bi ljudje poskrbeli za zalogo živil

Začetek prve točke dnevnega reda na zadnji občinski seji je bil kaj poučen in zanimiv. Delavci RTV Ljubljana so zbranim odbornikom predvajali dva filma o obrambni pripravljenosti in civilni zaščiti in reševanju, ki sta bila posneta pred letom dni v Kranju.

Film, ki so si ga ogledali, jim je prikazal, kako mora biti civilno prebivalstvo v stalni pripravljenosti. Že med ogledom filma so se nekateri na pol šepetaje spraševali, kako smo na vojno nevarnost pripravljeni v novomeški občini. Načelnik oddelka za narodno obrambo Kostja Virant je zbrane odbornike v obširnem poročilu seznanil, da v Novem mestu zadnje čase nismo držali rok križem. Posebno pozornost so posvetili izobraževanju prebivalstva. Organizirali so več tečajev, razdelili brošure, izdelali pa so tudi ustrezne načrte za primer vojnega stanja. Tudi delovne organizacije imajo že pripravljene načrte za preusmeritev proizvodnje v primeru vojne.

Na seji so ugotovili, da imamo za te namene premalo denarja. Doslej smo v ta namen trošili 200.000 dinarjev, leto dni prej pa po-

lovico manj. Delovne organizacije so zadnje čase skrbno odredale sredstva, ki so bila določena za te namene.

Za narodno obrambo bomo morali poslej storiti še več. V Novem mestu je premalo zaklonišč, v novozgrajenih stanovanjskih blokih se je dogajalo celo to, da so prostore, namenjene za zaklonišča, preurejevali v stanovanja. Sklenili so, da bodo odslej priporočali projektantom, naj zaklonišč ne črtajo iz načrtov, investitorji pa naj ne izbirajo najcenejših poti, kadar se odločajo za gradnjo blokov.

Svet za narodno obrambo je v zadnjem letu nekajkrat organiziral vaje, ki so se jih udeležili vojaški obvezniki, prav tako pa so s primernimi tečaji poučili ostalo prebivalstvo, kako naj se vede, če bi prišlo do napa-da. V veliko pomoč je tudi popis prebivalstva, saj so matere z otroki in otroci že določeni za evakuacijo in bi se teh navodil strogo držali, če bi prišlo do nevarno-

sti. Na seji skupščine so se odločili, da bodo prebivalcem priporočili, naj si oskrbijo vsaj enomesečno zalogo živil vnaprej.

## Spomnili so se nas!

Za nas, upokojenece pit stroke, bi leto minilo in se obrnilo na novo tihno in neopazno, če za ne bi zgodilo nekaj, kar nas je dvignilo iz anonične vsakdanjosti starih ljudi.

V nedeljo, 10. avgusta smo bili povabljeni na tovariško srečanje, ki ga je priredilo Podjetje za PTT promet iz Novega mesta tudi letos na Mirni. Dan je pomenil za nas doživljanje in je kar prebitno minil.

Na slovesnosti, prirejeni nam v čast, se je poslovila od članov kolektiva in od nas upokojenecov dosedanja direktorica Podjetja za PTT promet Novo mesto, tov. Dragica Rome, ki odhaja v pokoj. Hkrati se je vsem z daljšim nagovorom predstavil novi direktor tov. Jakob Beršič.

Tov. Dragica Rome želimo upokojenecem še mnogo lepih in srečnih let, novemu direktorju pa veliko sreče in uspešnega dela na novem delovnem mestu.

Istreneno se zahvaljujemo kolektivu, ki se nas je spomnil za dan republike s čestitko in darilom, in mu želimo v prihodnjem letu veliko napredka in delovnih uspehov!

UPOKOJENCI PODJETJA ZA PTT PROMET NOVO MESTO

## Na tečaju vse o motornih žagah

Tudi na Dolenjskem je veliko kmetov, ki imajo ročne motorne žage. Lastniki večkrat ne vedo, kako bi jih uporabljali, čistili in popravljali, zato so že nekajkrat predlagali, naj bi šolski center za kovinarsko stroko, ki ima servis za ročne motorne žage, organiziral take tečaje.

Njihova želja bo uresničena. Tečaji se bodo začeli v začetku prihodnjega leta in bodo povsod tam, kjer se bo zanje prijavilo več kot 20 ljudi. Na tečaju bodo predavali učitelji, ki so bili na specializaciji. Učni pripomočki in silke, ki se jih bodo tečajniki posluževali, so že pripravljene.

Zagrebsko podjetje «Unicomera», ki je uvoznik ročnih motornih žag, bo podarilo po novem letu šolskemu centru kombi s potujočo delavnico in tako pomagalo, da bodo tečaji tudi na podeželju čim bolj uspešni. Prošnje tečajnikov že zbirajo na šolskem centru za kovinarsko stroko v Novem mestu.



Rudi Krošl, vodja servisne delavnice za ročne motorne žage na šolskem centru za kovinarsko stroko, rad svetuje zasebnim lastnikom ročnih motornih žag, ki se pogosto oglašajo, ker ne vedo, kako je treba žage vzdrževati, jih mazati in čistiti ter popravljati.

(Foto: M. Padovan)

\*\*\*\*\*

# \*DOLENJKA\*

Vas pričakuje v svojih trgovinah na Dolenjskem in v Beli krajini \*

\*\*\*\*\*

**LOVSKE SPECIALITETE**  
v novomeškem hotelu **KANDIJA**

Za sladokusce: jelen, srna, divji prašič in druga divjad. **POIZKUSITE!**

## V načrtu je spevoigra

Pred letom ali več je bila zelo delavna dramska sekcija, ki je prirejala igre v mestu in na podeželju. Zadnji čas jo spet oživljajo. Pri tem ji pomaga mešani pevski zbor upokojenecov, ki ima pevске vaje zelo redno in že razmišlja tudi o izvedbi lažje spevoigre. Pevski zbor šteje 27 članov in članic, vodi ga poseben odbor, medtem ko so vaje pod vodstvom pevovodje Toneta Markiča. Zbor je imel že več nastopov (kresovanje, martinovanje, dan republike itd.).

bor potrebne so komisije, pododbori, sekcije. Društvo ima ožji odbor, da lahko v izjemnih primerih hitro odloča in izvaja sklepe upravnega odbora. O tem ožji odbor poroča na sejah upravnega odbora. Posebna komisija skrbi za reševanje stanovanjskih zadev in delitev sredstev, taki organi pa so še: odbor za gradnjo, komisija za urejanje delovnih razmerij, komisija za reševanje sporov in komisija za kulturno-prosvetno dejavnost s pevsko in dramsko sekcijo.

## Posebna skrb za astmatike

Društvo, ki sicer skrbi za čim boljše počutje, je svojim članom letos preskrbelo tudi cenejšo kurjavo. Po pogodbi z gozdnim gospodarstvom v Novem mestu je društvo preskrbelo 84 upokojenecem 704 kub. metrov bukovih drv.

Med upokojeneci je precej astmatikov, ki si ob majhni pokojnini ne morejo privoščiti zdravljenja. Zato je društvo začelo pri podjetjih akcijo za zbiranje donajra, s katerimi bi poslali na morje (poznani ali spomnili) zdravljenja najbolj potrebne člane.

Društvo si prizadeva, da omogoči upokojenecem čim boljše življenje. Prav zato je dalo svoj prispevek za zidanje novega doma upokojenecov v Metliki (in rezerviralo nekaj postelj), prispevalo pa tudi za ureditve doma v Impolci pri Sevnici, kjer ima na voljo nekaj mest.

Da gre društvu tako, gre zahvala njegovemu predsedniku Karlu Šmidu s sodelavci.

FOLDE CIGLER

## Podaljšajte vozniška dovoljenja!

Ker z nepodaljšanimi vozniškimi dovoljenji ni dovoljeno voziti motorna vozila v cestnem prometu, vam priporočamo, da podaljšate vozniška dovoljenja še do 31. decembra 1969. Po tem roku vozniških dovoljenj ne bo mogoče podaljševati, pač pa jih bodo razveljavili in bo treba ponovno delati vozniški izpit.

## V Vavti vasi urejajo kanalizacijo

Krajevna skupnost je dala pobudo, da bi v Vavti vasi letos uredili kanalizacijo. Prebivalci so se za uresničitev te naloge zavzeli. Dela pa so se skopnolno zavlekla, ker so pri izkopavanju našli na velike skale, ki so jih brez strojev le počasi odstranjevali.

## IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Stanka Predovič iz Dolenje Lovčice - Lidijski, Antonija Sephar iz Bednja - Nataša, Ana Vukelič iz Metlike - Nikola, Fouška Primo iz Kostanjevica - Jožica, Cirila Surlina iz Ločine - Roberta, Alojzija Tomšič iz Kostanjevica - Mateja, Ivanka Ho iz Črnoljca - Damjana, Zoška Pruh iz Smečle - Jožeta, Ana Blažič iz Straže - Barbaro, Franciška Lokovšek iz Jedinske - dečka, Kristina Klemenčič iz Ilrušice - dečka, Antonija Majerle iz Jelševnika - dečka, Ljilka Meserko iz Dolenje vasi - dečko in Ana Kren iz Dolnjih Sušic - dečka. - Čestitamo!

# Novomeška kronika

**IZLOŽBE** novomeških trgovin so že lepo urejene. Letos so aranžirali pohiteli z delom. Skoraj 15 dni pred novim letom valijo napisani in lepljeni kupci, naj se ogledajo v trgovinah in izberejo darila za svoje. Pred izložbami se posebno radi ustavljajo mládci, ki opazujejo bleščeče in igrače.

**REZERVACIJE** za Silvestrovo sprejemajo v hotelu «Kandija», kjer je treba za prostor in večerjo v veliki dvorani vplačati 70 din, za tiste, ki bodo v mali dvorani ali točilnici, pa velja cena 65 din. V kavarni smetru, pola so bile rezervacije za prostor brez večerje po 20 din. Prostor je le še v restavraciji, kjer pa za Silvestrovo ni treba vplačati rezervacij. Tu bo veljalo načelo: kdor prej pride, prej žanja. Dovolj prostora je v spodnji kavarni, kjer bo cena rezervacij za prostor in menu veljala 60 din.

**DROGERIJA** na Glavnem trgu bo presrejana, če bo šlo vse po sreči, še pred novim letom. Delavci obrtno gradbenega podjetja so z deli že pri koncu. Drogerija je v času praznovanja položala v tesnem skladščnem prostoru. Novi poslovni prostori bodo vačil in lepo urejeni.

**POPUSTE PRI NAKUPU** nekaterih izdelkov ob novem letu so že določile nekatere trgovine. «Novotemna» daje popust za nakup pralnega stroja in še nekaterih gospodinjstvih pripomočkov, nekaj popusta bo tudi pri «Merkatoriu».

**POSVET** o delu specializiranih organizacij, ki vključujejo tudi mladino, je bil v Novem mestu večera popoldne. Povzeta se je udeležila tudi predstavnik republiške konference ZMS.

**SOLSKE STENCASE** so začeli urejati učenci osnovne šole na temo «Dan JLA». Občinska konferenca ZMS je sklenila, da bo nagradila najbolj urejene

šolske stencase na to temo in jih razstavila 22. decembra v dvorani v bršinskih vojašnicah.

**SILVESTROVANJE** na upokojenec bo priredilo novomeško Društvo upokojenecov 31. decembra zvečer ob 10. uri v klubskih prostorih. Rezervacija za večerjo za eno osebo je 20 din. Prijava bodo sprejemali v klubu (društva do 27. decembra, če bo na razpolago dovolj prostora).

**NA TRGU** so bile v ponedeljek cene take: solata 5, grozdje 4,5, mandarine 6,5, limone 6,5, pomaranče 4,5, cvetača 6, paradiznik 6, ohrovt 4, špinat 8, fižol 4 din. Jajca so bila po 1 dinar.

**RODILA JE:** Jožica Deželana z Ljubljanske ceste - Slavko.



Ena gospa je rekla, da bi novomeškimi trgovcem nalobila kazen, naj kupijo avtobusa za brezplačne prevoze v Ljubljano, ker niso hoteli organizirati noveletne sejnja na novomeški trdnici, ko jim je bil ponujen. Zdal se bomo morali zaradi njihove lenobe voziti na ugodne nakupe za novo leto v Ljubljano, kjer bomo pustili tudi prometni davek...



## Voda je pritekla tudi na Vel. Malence

30. novembra so spustili vodo iz zajetja na Gomlah v novo zgrajeno vodovodno omrežje do Vel. Malenc. Tega dogodka se je razveselilo 37 vaščanov, ki so dva meseca gradili zajetje, kopali in zagrinjali jarke za vodovod. Pri tem so opravili okoli 4.800 prostovoljnih ur in prispevali v gotovini 3.500.000 starih dinarjev. Razpeljano vodovodno omrežje, ki so ga položili, meri skoraj 3 km. Nekaterim vaščanom, ki so imeli urejene priključke, je nekateri pritekla voda tudi v stanovanja.

Drugo leto nameravajo začeti delo dokončati. Tako bodo zgradili zbiralnik nad vasjo, kjer se bo zbirala voda na principu prostega pada iz 2,4 km oddaljenega zajetja.

Pohvaliti moramo skoraj vse vaščane, ker so zelo prizadevno sodelovali pri gradnji. Posebno aktivno vlogo pa je imel vodovodni odbor, ki ga vodi tov. Martin Stefančič.

P. S.

## Zobna ambulanta v šoli

V prostorih nove osnovne šole v Brežicah bodo na priporočilo zdravstvenih delavcev in občinske skupščine uredili zobno ambulanto za učence. To pozdravljajo vsi starši, ker v zdravstvenem domu ni možnosti za sprejemanje šolske mladine. Če bo imela šola svojo ambulanto, je pričakovati, da bodo prišli na vrsto vsi otroci, razen tega pa ne bodo izgubljali toliko časa za čakanje kot zdaj, ko so pomešani z odraslimi.

## • novi slovenski mesečnik •

# karavana

odkriva



160 strani  
3 din



V kočevski občini v teh dneh drugič cepijo proti gripi člane osmih delovnih organizacij, prvič pa v treh. Odziv na vabilo za cepljenje je bil letos slabši kot lani, kljub temu pa ima sestra Nika iz Zdravstvenega doma (na sliki) s cepljenjem kar precej dela. (Foto: Primo)

STARO, PA VENDARLE VEDNO PEREČE VPRAŠANJE

## Mladim je treba povedati resnico o kajenju

Kajenje ni znak »možatosti, zrelosti in odločnosti« za doraščajoče mlade ljudi, prej slaba navada, ki pa jo marsikje neodločni starši sami dajejo otrokom z osebnim slabim zgledom – Poučimo mlade ljudi, kako dragocena in enkratna dobrina je človekovo zdravje in močno, vzdržno ter krepko telo

### Škodljivost kajenja

V dnevnem tisku beremo, da ponekod kadil polovica srednješolskih učencev. Zalostno je, da med kadilci najdemo celo učence osnovnih šol, tudi dijake 4. razreda. Strokovnjaki trdijo, da se učenci začnejo zelo zgodaj zanimati za kajenje in da tretjina vseh dijakov že pred 15. letom začne kaditi. Statistika kaže, da se učence navaajo na tobak pretežno v 16. letu. Takih pojavov je veliko več med mestnimi otroki kot med otroki s podeželja.

### Zakaj otroci kadijo?

Ankete med dijaki kažejo, da so jim bili pri tem vzor njihovi starejši tovarishi ali vrstniki, ki že kadijo. Hoteli so se z njimi izenačiti in so jih posnemali. Nekateri mladci pravijo, da je kajenje znak »možatosti, zrelosti, odločnosti«. Veliko anketiranih dijakov je povedalo, da so jim bili vzor v kajenju njihovi starši – kadilci in predavatelji – kadilci v šoli. Nekateri so izjavili, da so pokadili prve cigarete v počitnicah v družbi tovarišev, nekateri pa so začeli kaditi tudi na raznih zabavah za mlade v domu ali šoli, v otroških in mladinskih organizacijah, kjer

ni bilo strogega nadzorstva, pa tudi nihče jih ni opozarjal na škodljivost kajenja.

Otroci – kadilci pripovedujejo, da so brez znanja staršev jemali njihove cigarete, da so z denarjem, ki je bil namenjen za malico, šolske knjige in druge pribore, kupovali prve cigarete. Med mladoletnimi prestopniki je veliko kadilcev, ki so celo krađili denar staršem, samo da bi zadovoljili hudi strasti po kajenju.

Zanimivi so podatki o kadilcih – dijakih, ki sta jih ugotovila dva ameriška zdravstvenika. Po teh podatkih kadilci v višjih razredih 43 odstotkov ameriških dijakov, med dekletci pa je 38 odstotkov kadilk.

### Kako pomagati otrokom?

Starši, predavatelji in medicinski strokovnjaki lahko veliko pripomorejo k temu, da otroci ne podležijo škodljivi navadi kajenja. Mladci se zanimajo za osebno zdravje in zahtevajo, naj jim razložijo, zakaj ljudje sploh kadijo. Starši lahko opozorijo svoje otroke na škodljivost kajenja, če jim razložijo, da mlad človek s kajenjem očitno kaže svojo »nevrozno«, osebno ne-

moč, v nobenem primeru pa to ni dokaz močne in zrele osebnosti. Mladim je treba povedati, da televizijske in druge reklame o tobaku in kajenju niso pravilne in humane, ker ne kažejo na človeško zdravje, temveč izvirajo zgolj iz hotenja po zaslužku. Prav tako morajo starši v prijateljskem pogovoru opozoriti svoje otroke obeh spolov, da je koristno, če svoj denar hranijo za nakup lepih knjig, za zbiranje znamk, značk, starega denarja in podobno.

PROF. V. ČOLOVIČ

### Napotki turističnim društvom

Svet za gospodarstvo v Brežicah je naročil Turistični zvezi, naj skupaj z zavodom za kulturo in občinsko zvezo za telesno kulturo za vsako leto sproti pripravi program kulturnih in zabavnih prireditev. Društva naj se povežejo s krajevnimi skupnostmi in skupaj z njimi razvijajo turistično dejavnost na svojem območju. Pri tem ne smejo izpustiti sodelovanja z lovskimi in ribiškimi družinami, ki so že do sedaj pokazale precej volje za privabljanje turistov.

## Pogovor z zdravnikom



## Mamila, ki povzročajo privide in čutne prevare

Visoko civilizirana družba z nenehno rastočo življenjsko ravno skriva v sebi nekatere negativne pojave, ki jih moramo upoštevati, ker pač so. Ni prav, da si pred njimi zatiskamo oči in ušesa ali pa jih zavestno zanikamo. Ni moj namen, da bi se spuščal v vzroke teh pojavov, to je stvar širšega kroga raznih strokovnjakov in vse družbe, ki je poklicana, da jih skuša na ta ali oni način odpraviti. Razmah prostitucije, porast samomorov, rastoča kriminaliteta, vse to spada sem, zadnje čase pa tudi še uporaba mamil. Ne bi hotel spet opozarjati na tabletomanijo, o kateri je bilo napisano že dovolj. Tudi ne mislim pisati o alkoholizmu, o morfinizmu in o tistih, ki uživajo opij na ta ali oni način; opozoriti pa mislim na tiste nesrečneže, ki uživajo mamila, ki povzročajo privide in halucinacije.

Mamila, ki povzročajo privide in čutne prevare (halucinogeni drogi), so že davno znana. Baje so jih poznali že Vikingi, gotovo pa Azteki in vzhodnjaki. Takrat so še služila za verske obrede. Pozneje so prešla v navado posameznikom, ki so jih začeli uživati sami ali pa skupinsko, da bi si pričarali nov, neresničen svet, poln različnih doživetij.

Odkar je leta 1943 Svicar Alber Hofmann čisto slučajno odkril LSD (diethylamid izergolne kisline), je to mamilo zavzelo prvo mesto med vsemi tistimi, ki povzročajo privide. Prej poznana mamila so pejotini, meskalin, marihuana, hašiš, psilocibin in druga.

Ta mamila delujejo v splošnem na osrednje in ostalo živčevje. Zato opazimo pri jemanju mamil rahlo razširjene zenice, zvečanje števila srčnih utripov in krvnega pritiska, povečanje sladkorja v krvi in živahnije reflekse. V osrednjem živčevju pa povzročijo njihov vpliv popačenje čutnih zaznav, privide, prave in nepravne čutne prevare, sanjske misli in podobne in sanj ter razsebljenje. Čustvene reakcije prehajajo od razigranosti prek strahu k obupu. Vse to je odvisno od osebe, ki jemlje mamilo, od vrste mamila, njegove oblike ter množine zaščite oziroma vbrizgane snovi.

LSD se dobi iz škrlatno rdeče glavice, ki raste na rži, meskalin in pejotini iz popkov nekaterih kaktusov vrste pejoti, marihuana in hašiš iz indijske konoplje, psilocibin pa iz neklih mehiških gob. Mamila obstajajo v obliki injekcij, praškov, tablet, pa tudi pijač in žvečil.

Nekatera mamila učinkujejo le kratek čas, vsega nekaj ur, druga spet precej dalj časa. Opisani so primeri, da je mamilo učinkovalo še mesec po tisku, ko je bolnik pranehal jemati mamila. Predsvem velja to za LSD.

Če sedaj pogledamo, kdo jemlje mamila, bomo začuden, kajti največ teh nesrečnežev je iz vrst mladih ljudi v velikih mestih, ki si žele pričarati večje razumevanje zanje v svetu, v katerem žive. Ostali pa so v glavnem neravnovesne osebnosti in čustveno nestabilni ljudje, ki težko prenašajo zapreke in poraze v življenju. Najmanj pa je takih, ki vzamejo mamilo zato, da bi videli, kaj bo, ker so o tem sišali pripovedovati.

Res je nekaj ljudi, ki so vzeli mamilo, pa so pozneje odklonili ponovitev. Večina pa te moči nima. Spremembe, ki se dogajajo v njihovi zavesti in podzavesti, jih tako prevzamejo, da se mamilo vdajajo kar naprej in da so zmožni vseh dejanj, samo da pridejo do mamila. Prav to pa je tisto, kar te nesrečnike telesno, duševno in moralno uničuje ter jih privede na rob propada. Če imajo srečo, se znajdejo pravočasno v bolnišnici in se čez krajši ali daljši čas pozdravijo.

Nedvomno je najboljša pot za preprečevanje jemanja mamil pravočasno odkrivanje mednarodnih inrež razpečevalcev teh strupov.

Dr. BOZO OBLAK

47

Marija je nemo prikimala in vstopila. Se je čutila na licu baroničin hladni, skoraj sovražni pogled, ko ji je velela, naj gre počivat. Baronica je ni nikdar ljubila, a v poslednjem času je bila do dekleta ledeno hladna, da se je Marija zaman vpraševala, s čim se je baronici tako zamerila. »V napotje sem ji,« je čutila.

Trudno se je sesedla v kot za mizo. Stara Mica jo je pomilovalno pogledala. Brž je ubila dvoje jajc in ju vrgla na pripravljeno mast. Odrezala je kos belega kruha in postavila pred Marijo skodelico čiste vroče juhe.

»Le daj, saj vem, da ne počakaš do kosila, ker ti oči lezejo vkup.«

Ko je vzela še ocvrta jajca z ognjišča in jih stresla pred Marijo na krožnik, je odprla kuhinjsko omaro in nekaj brkljala po njej. Čez ramena je zagodrnjala:

- »Kje si pa grozdje pustila?«
- »Milostljivi sem ga izročila za otroke.«
- »Hm. Lačna vrana sito pita.«
- Kratek molk.

Mica je zaloputnila omaro in položila kos mrzle pečene piške in kos kruha pred Marijo. Potem je vzela z okna nekaj glav solate in jih pričela trebiti v veliko skledo.

- Nenadoma se je ozrla.
- »Ne vem, kaj bi rekli gospod pristav, če bi vedeli, kaj delaš z njihovimi darovi.«

Marija je mirno pomohla kos kruha v jajčka in skomignila z rameni.

»Tako lepega fanta, kakor so gospod pristav, nima nobeno deklet v Krakem. In premožni so tudi. Ljudje pravijo, da postanejo gospod pristav nekoč mestni sodnik. Najimnitnejši mož



bodo v mestu.« In tiša je pristavila: »Prav vesela sem, da se je tako naredilo in boš dobro preskrbljena. Tvojega gospoda očeta prav močno skrbi, kaj bo, ako naš gospod baron zatisnejo oči. Nu, če bi gospod vsak večer pogledal skozi okno, bi jim izprehodi gospoda pristava mimo naše hiše morda odprli oči. Hehe! Kot tast bogatega gospoda Koprive jim ne bo treba hoditi s trebuhom za kruhom po svetu. Hehe! Kaj misliš?«

Mariji je stopala rdečica v obraz. Prijela je za kos kokešje pečenke in ugriznila z zdravimi zobmi vanj. Polnih ust je zamomljala:

»Prismojena si, to mislim.«

Vsa ogorčena je Mica izpustila solato in uprla roko z nožem v bok.

»Prismojeno si ti, deklet, da veš! In brez srca si. Ali se ti oče nič ne smilijo, ko bi jim lahko preskrbeli lepo življenje na starost, pa jih s svojo neumno ošabnostjo pehaš na stara leta v pomanjkanje in stradanje? Ali ne vidiš, da so našemu gospodu ure štete? In kaj potem? Na koga pa čakaš, če ti pošten, lep in bogat gospod, kakor so gospod pristav, ni po godu?«

Čof! je zletela napol oglodana kost v pomije poleg ognjišča in Marija je skočila kvšku.

»Hudič! Pusti me v miru z onim gizdallinom!« In vsa zareča v obraz, bliskajočih se oči, je odvihrala iz kuhinje. Ze je bila mimo kuhinjskega okna po hodniku proti očetovemu stanovanju. A na pragu se je ustavila. Nemogoče, da bi zdaj pogledala očetu v oči, polne skrbi. Povesila je roko, ki jo je bila že držala na kljuki. Zočasi se je obrnila in se vrnila po hodniku ter odšla po stopnicah.

Temno obrobjene, neprespane, velike črne oči so ji strahotno gorele iz bledega obraza, ko je vsa izmučena stopala za Savo proti Zatonu.

»Hu-u! V kakor sova me je pogledala,« je zagodrnjal pohabljeni stari Cotar, ki je pred svojo raztrgano bajto polagal kolicke in desčice različnega lesa na solnce. Starec se je brž pokrival in pozdravil:

»Bog jim daj dober dan, devica!«

Marijine velike oči so strmele mimo njega. Ni mu odzdravila, ker je bila vsa zamišljena.

Strupeno je gledal starec za njo in še enkrat se je pokrival, preden se je vrnil v bajto.

Marija je nadaljevala pot mimo savskega pristanišča. Tu so bile ladje privezane na velikih železnih obročih, vdelenih v kamenit nasip. Vse obrežje daleč naokrog je bilo razorano od težkih voz, ki so ladjam dovažali in odvažali blago. Kričanje in kletve težakov, pokanje z biči, škripanje preobloženih voz. Povsod vrvenje, življenje. In vrh vsega jasno septembrsko solnce.

Pod goro stisnjena je stala nad cesto Gašperjeva koč, ob njej vrtec z zelenjavo in cvetjem. Za količasto ograjo je Marija že od daleč opazila Katkino belo pečo. Katka je plela na vrtu. Ko je začula korake proti koči, je vstala in zasenčila z roko oči.

»O, Marija!«

Vsa srečna je prihitela prijateljici naproti.



OSCAR WILDE:

fantastično romantična zgodba

2

Canterville

Gospa Otisova, ki je bila kot gospodična Lukrecija R. Tappanova znana njujorska lepota, je bila tedaj zelo zala ženska srednjih let, z milimi očmi in čudovitim profilom. Mnoge ameriške dame, ko zapustijo svojo domovino, se začno potvarjati, da so kronično bolne, misleč, da je to odlika evropske ženske miline, toda gospa Otisova nikoli ni zapadla v to zmoto. Bila je zdrava kot dren in imela je zvrhano mero življenjskih sil. Sploh je bila v marsičem popolna Angležinja in bila je pravi vzorec, ki je potrjeval, da imamo danes z Ameriko polno podobnosti, z jezikom vred seveda. Njen najstarejši sin, ki so ga starši v ognju patriotizma krstili za Washingtona, česar svoj živi dan ni mogel preboleti, je bil plavalas, prav čeden mladenič in je pokazal izredno sposobnost za službo v ameriški diplomaciji, sa je v treh sezonah dajal ton vsem polkam v newportskem kazino pa tudi v Londonu je slovel kot nenadkriljiv plesalec. Imel je le dvoje napak: bil je neumen na gardenije in na angleško plemstvo. Drugače pa je bil izredno pameten.

Gospodična Virginija E. Otisova je bila petnajstletno dekle, očarljiva in živahna kot košuta, iz velikih modrih oči pa ji je sijala odločna neustrašenost. Bila je kot pravična Amazonka; ne



koč je na svojem poniju tekmovala s starim lordom Biltonom dvakrat okrog parka in zmagala za poldrugo konjsko dolžino tik pred kipom junaka Ahila, česar se je neznansko razveselil mladi vojvoda cheshirski in jo pri pričasnubil, nato pa moral na povelje svojih varuhov v potoku solz se isto noč odpotovati nazaj v Eton. Po Virginiji sta se rodila dvojčka, ki so jima na kratko rekli »Zvezdi in trakovi«, ker sta od večnega pretepanja imela zadnjici v samih trakovih. Bila sta imenitna dečka in razen spoštovanega poslanika Otisa edina prava republikanca v družini.

Ker je grad Canterville sedem milj daleč od Ascota, najbližje železniške postaje, je gospod Otis brzojavil, naj pride ponje kočija in potem so se dobre volje odpeljali. Bil je prijeten juljski večer in zrak je opojno dehtel po borovcih. Zda so zaslišali grlico, ki je uživala v svojem lastnem sladkem glasu, zdaj zagledali v šumečem praprotju bleščeče oprsje fazana. Veverice so kukale nanje z bukev in kraljički z dvignjenimi belimi repki so prhali skozi goščo in čez gričke, porasle z mahom. Toda komaj so prišli do cantervillskega drevoreda, so nebo nenadoma pokrili oblaki, ozračje je postalo čudno tiho in nad glavami jim je molče poletela velika jata vran. Preden so prišli do hiše, je že padlo nekaj težkih deževnih kapelj.

Na stopnicah jih je pozdravila starka, lepo oblečena v črno svilo belo čepico in predpasnik. To je bila gospa Umneyova, gospodinja, katero je gospa Otisova na prigovarjanje ladi cantervillske pustila v dosednji službi. Ko so vstopili, se je starka vsakemu izmed njih globoko priklonila in rekla uglajeno, po starem: »Bodite pozdravljeni v gradu Cantervillu!«

Sli so za njo in skozi dvorano v čistem tudorskem slogu prišli v knjižnico, dolgo nizko sobo, obloženo s črnim hrastom, na koncu pa je imela okno iz barvanega stekla. Tukaj je bil pripravljen čaj. Odložili so plašče, se usedli in ko jim je gospa Umneyova stregla, so ogledovali knjižnico.

Tedaj je gospa Otisova zagledala na tleh, tik pred kaminom, temno rdečo liso, in ker se ji še sanjalo ni, kaj bi to bilo, je rekla gospe Umneyovi: »Tamle se je menda nekaj razlilo.«

»Prav res, madame,« je potihno odgovorila starka. »Na tem mestu se je razlila kri.«

»To je vendar grozno!« je

vzkliznila gospa Otisova. »Strašansko nerada vidim v stanovanju krvave madeže. To je treba takoj počistiti!«

Starka se je nasmešnila in odgovorila spet s tihim, skrivnostnim glasom: »To je kri ladi Eleonore de Canterville, katero je prav na tem mestu leta 1575 umoril njen mož sir Simon de Canterville. Preživel jo je devet let, nato pa izginil v zelo čudnih okoliščinah. Njegovega trupla ni so nikoli našli, toda njegov grešni duh še dandanes blodi po gradu. To krvavo liso turisti in drugi ljudje že od nekdaj jako občudujejo, toda očistiti je ni mogoče.«



»Neumnost!« je vzkliznil Washington Otis. »Pinkertonov šampion za odstranjevanje madežev in nenadkriljivi čistilec tole počisti kot bi mignil.« In preden mu je prestrašena gospodinja mogla preprečiti, je pokleknil in vneto podrgnil tla z nekakšno paličico, podobno črnemu ličilu. V trenutkih ni bilo po krvavem madežu ne duha ne sluha.

»Saj sem vedel, da se bo Pinkerton izkazal,« je zmagovalno vzkliznil Washington in pogledal svoje domače, ki so ga občudovali. Komaj pa je to rekel, je mračno sobano osvetlil oster blisk in tako strašno je zagrmelo, da so vsi poskočili, gospa Umneyova pa je omedlela.

»Pasje vreme!« je mirno rekel ameriški poslanik in si prižgal dolgo cigaro. »Po mojem je ta stara dežela že tako preobljudena, da lepega vremena za vsakega sploh ni več. Ze od nekdaj sodim, da je za Anglijo rešitev zgolj v emigraciji.«

»Ljubi Hiram,« je rekla žena, »kaj naj počnemo z žensko, ki omedleva?«

O dlok o splošnem plezanju z vej so grovsko pozdravili malone vsi opičji kolektivi in vse opice — posamezniki. In vendar so se neke ob tem odlomku zmirdevali. Takšen primer se je zgodil v napredni opičji hordi »Naprej v kameno dobo!«, ki jo je vodila slavna in določena opičja opica Aag Gaa.

Tega zgodovinskega dne so široke opičje množice Aaga Gaa dremale na svojih rodnih vejah, po obični južini pa so razvite intenzivno kulturno-prosvetno dejavnost: zdebale so, spančkale, urile so se spolnih odnosih itd. In prav sredi tega idiličnega vzdušja je odjeknil Aag Gaaov glas in oznanil pretresljivo vest:

— Tudi mi smo namenjeni za ljudi!

Trčba je omeniti, da so vse opice že nekaj zvedele o nekakšni novi reorganizaciji opičjega življenja, o množicnem in obveznem prehodu v svetlo človeško bodočnost, pa jim še malo ni bilo všeč. Zapustiti široke krošnje rodnih dreves, na katerih je bilo treba stegniti le šapo, hop, in že je bilo v njej kosilo, ter postati nekakšen človek z idejami, ambicijami, načrti — to je bilo za vse popolnoma nesprejemljivo. In zato je v trenutku, ko jim je Aag Gaa sporočil odločbo, med hordo odjeknil — molk.

— Poslušaj, stari moj, — se je slednjič oglašil sivi Uug Guu, najstarejša opica v gozdu.

— Če se komu hoče z vej, naj gre z vej, ampak jaz že ne pojdem dol. — Tako je! — so vsi zaorili v en glas.

— A če bi že moral splezati z vej, potem raje postanem nosorog kot ta... ta... no, ta človek! In sploh, kaj je to človek? Ali so ga preskusili tudi v praksi? Navsezadnje, ali nam je kaj takega sploh potrebno? Kaj ni to naravnost nedopusten luksuz, da si ob tolikih živilih zmišljujemo še eno?

— Čakajte, bratje, — je zavpil Aag Gaa. — Ustanoviti moram diktaturo! Če v treh tednih ne pošljemo uradnega obvestila, da smo zlezli z vej, bo hudo zame in za vas!

Ilija Popovski  
Zgodbe iz prvobitnega opičnjaštva

Potem se je rodila diskusija in — glej! — našli so rešitev!

— Pošlji uradno obvestilo, — je sklenil besedo Uug Guu — da smo zlezli z vej, mi pa bomo ostali na njih. A zavoljo tega, ker bo obvestilo lažno, naj te nič ne skrbi. Minilo bo vsaj milijon let, preden se bo kdo spomnil, da bi vso reč preveril.

Tako je tudi bilo. Uradno obvestilo je bilo poslano, opičja horda »Naprej v kameno dobo!« pa je ostala na vejah!

Njihovi srečni potomci še danes žive na vejah, in kadar se srečajo z ljudmi, se jim režijo in jih zafrkavajo: »Salamenski frajerji, le kdo je kriv, da ste navsezadnje ostali tako neumni?«

Ženska, ljubosumnost in - laži

Ženska je bolj ljubosumna na moža kot na ljubimca, saj ljubimca lahko zamenja.

Moški so ljubosumni na ženske, ki jih ljubijo, ženske pa so ljubosumne tudi na tiste moške, ki jih ne ljubijo.

Laž je za moškega obramba, za žensko umetnost.

Ženska skriva resnico, moški pa jo zamolči.

Ko bi ženske povedale, kaj vse delajo in če bi delale vse, kar govorijo!

Če bi ženska rada, da bi ji ne verjeli, naj pove resnico.

## skok v zameystvo



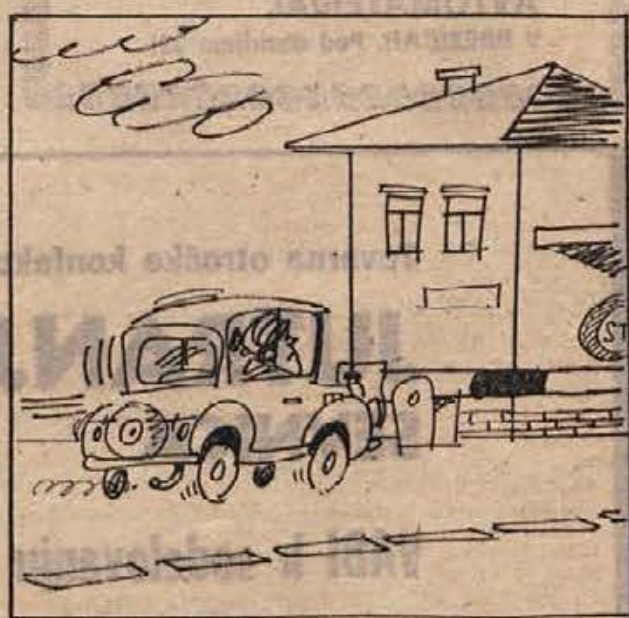
4. — Uganili smo! Bil je to prav tisti kolač, ki so bili vanj vloženi vsi devizni upi, dolarski kolač! Drvel je po pobočju, preskočil jarek in že je bil na asfaltu prvega reda. Gladki asfalt mu je godil; še posebej zato, ker je bil nagnjen.

Blagi klanček je padel naravnost k obmejnemu bloku in prav tja se je gibčno usmeril naš kolač!



Paradižnika sta poskočila. Vrgla sta se za beguncem. Toda prepozno! Kolač je prehitel tovornjak, avtobus in moped, se zmuznil pod rampo in končal svojo pot ob drogu z zastavo. Eksplodiral je!

Cariniki dveh držav so obnemeli ob prizoru. Kraška burja je dvignila oblak zelenih bankovcev in jih mimo uradnih kap odnesla daleč



na ono stran, v robidovje in trnje krute tu-jine...

Čez nekaj časa je pred rampo pridrsal kabriolet z dvema mrkima pojavama na sedezih. Ko je avto zavozil na ono stran, so obmejni organi lahko opazovali pojavi, kako izstopata iz vozila in se podajata v neprijazno grmičevje, da rešita, kar se rešiti da.



## OBVESTILO VINOGRADNIKOM

### Podjetje »HMEJLNİK« iz Novega mesta

obveščata

vse vinogradnike, da ima na sedežu podjetja in pri svojih kooperantih — trsnicarjih: Francu Martinčiču iz Smalčje vasi, Ivanu Pungercarju in Alojzu Udovcu na Malkovcu, Vinku Jermanu v Hrastovljah, Mariji Erman v Sentjanžu in Henriku Krajšku iz Jagence

### večjo količino trtnih cepljenk

sort: žametna črnina, kraljevina, portugalka, frankinja, laški rizling, žlahtnina, pri Krajšku pa tudi zeleni silvanec.

Od namiznih sort so na voljo: kardinal in muškati Italija.

Cepljenke so prvovredne, cepljene na podlagi kober 5bb, garancija do 98 odst., sortno čiste, snopi plombirani in etiketirani.

Cena cepljenke 2,50 din, pri nabavi več kot 500 kosov dobi kupec do 4% popusta od vrednosti. Naročniki plačajo ob naročilu 30% vrednosti predplačila.

Naročene trte je treba prevzeti najpozneje do 10. 4. 1970.

Na zalogi imamo tudi korenjake kober.

Vsak kupec dobi pri prevzemu cepljenk tudi kratko navodilo o sajenju in pripravi zemlje.

Komisija za delovna razmerja pri  
Trgovskemu podjetju »HMEJLNİK«  
NOVO MESTO

razpisuje  
prosta delovna mesta za:

1. poslovodjo v bifeju  
Gadova peč
2. dve vajenki gostinske stroke  
(natakarica in kuharica)

POGOJI:

1. VK ali KV delavec gostinske ali trgovske stroke, praksa zaželena;
2. dokončana osemletka.

Razpis velja do 31. 12. 1969.

Prošnja in dokazila je treba poslati—TP »HMEJLNİK«, Novo mesto.



## Agraria

BREŽICE

### LASTNIKI MOTORNIH VOZIL POZOR!

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimске, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

### AVTOMATERIAL

V BREŽICAH, Pod obzidjem 32!



● Opravljamo servisne preglede in garancijska popravila na vozilih FIAT-ZASTAVA, RENAULT, TAM in MAN

● splošna in generalna popravila vozil vseh vrst

● zamenjamo motorje na vozilih ZASTAVA in TAM

● opravljamo kleparska, avtoličarska in druga dela

### ● NAJNOVEJŠE:

Vse lastnike vozil FIAT-ZASTAVA 850 in 1100 R obveščamo, da odslej opravljamo vsa garancijska in servisna popravila tudi na teh vozilih.

OBIŠČITE NAŠ SERVIS!

Razpisna komisija za imenovanje upravnika

**LEKARNE KRŠKO**  
CESTA KRŠKIH ŽRTEV 46

razpisuje delovno mesto

### UPRAVNIKA

POGOJI:

farmaceutska fakulteta s strokovnim izpitom, 10 let delovne dobe v lekarniški službi, potrjeno o nekaznovanosti.

Kandidati naj pošljejo prošnje do 1. februarja 1970 razpisni komisiji lekarne.

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja  
Zavoda za rehabilitacijo in zaposlovanje  
invalidov

»ROG«, Novo mesto

razpisuje delovno mesto

### DIREKTORJA

Kandidat za delovno mesto direktorja mora izpolnjevati v zakonu navedene pogoje, razen tega pa mora imeti:

1. visoko šolo tehnične stroke s 6 leti delovnih izkušenj, od tega 2 leti na vodilnem delovnem mestu, oz.
2. visjo šolo tehnične stroke s 8 leti delovnih izkušenj, od tega 3 leta na vodilnem delovnem mestu, oz.
3. srednjo šolo tehnične stroke s 15 leti delovnih izkušenj, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu.

Prednost pri izbiri imajo kandidati, ki so se delali na področju rehabilitacije in zaposlovanja invalidov. — Ponudbe s življenjepisom, dokazila o izpolnjevanju pogojev in podatke o dosedanjem delu naj kandidati pošljejo razpisni komisiji v 15 dneh po dnevu objave.

IMPERIAL  
KRŠKO

razpisuje  
javno licitacijo

za prodajo dostavnega  
avtomobila IMV 1000,  
letnik 1964,  
v nevoznem stanju

Izključna cena je 2.400,00  
Ndin. Licitacija bo v torek, 23. decembra 1969,  
za družbeni sektor ob  
9. uri, za zasebne ob  
10. uri na sedežu podjetja.  
Ogled vozila je mogoč  
vsak dan od 9. do 14. ure.



Tovarna celuloze in papirja

## DJURO SALAJ - Krško

razpisuje naslednje ŠTIPENDIJE:

2 na fakulteti za naravoslovje  
in tehnologijo

— kemijska tehnologija

2 na ekonomski fakulteti

1 na pravni fakulteti

1 za industrijsko psihologijo

2 na visoki ekonomsko-  
komercialni šoli v Mariboru

Prednost bodo imeli študentje višjih letnikov.

Prijave sprejema kadrovska služba podjetja 15 dni  
po objavi.

## POZIV

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT  
ZA ZDRAVSTVO  
IN SOCIALNO VARSTVO

poziva

vse osebe, ki so žrtve fašističnega nasilja,  
civilne žrtve vojne ali žrtve vojnega materijala in imajo 60 do 90-odstotno telesno  
okvaro, da se v času

od 2. decembra 1969  
do 15. januarja 1970

prijavijo pri službah za socialno varstvo pristojnih občinskih skupščin oziroma pri centrih (zavodih) za socialno delo.

Osebe, katerim je bila stopnja okvare že zdravniško ugotovljena oziroma imajo o telesni okvari kakršnokoli dokumentacijo, naj prinesejo s seboj vse dokumente.

Podrobnejša pojasnila dobijo zainteresirani pri službah za socialno varstvo pristojnih občinskih skupščin oziroma pri centrih (zavodih) za socialno delo.

Republiški sekretariat  
za zdravstvo in socialno varstvo

## KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Preteklih 14 dni so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Rudi Omanec, Miha Jerman, Albin Golob in Pavle Ovnček, člani kolektiva Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Srečko Fridl, Peter Lipušček, Milan Bruger, Jože Osajnik, Ivan Kastelic, Branka Košak, Ivan Kastelic, Jože Hrovat, Alojz Mavsar, Alojz Smak, Rudi Kmet, Ivan Turk in Nace Kovačič, člani kolektiva IMV Novo mesto; Marija Zoran in Marija Demanič, članici Novoteksa, Novo mesto; Ivan Murgelj, Nežka Drčar, Anica Avsec, Jožica Grandovec, Jelka Hle in Milka Plešičar, člani kolektiva SDK Novo mesto; Vinko Klobučar, član Vodovoda, Novo mesto; Alojz Šašek in Alojz Fust, člani splošne bolnice Novo mesto; Stane Pečarek, upokojenec iz Jurne vasi; Janez Lukšič, kmet iz Jurne vasi; Marija Korac, gospodinja iz Koroške vasi; Marija Malenšek, gospodinja s Podgrada; Alojz Kuhar, kmet s Pristave; Mirko Pašič, član Cestnega podjetja, Novo mesto; Alojz Cimermančič in Jože Humar, kmeta iz Koroške vasi; Ivan Turk, kmet s Podgrada; Alojz Lenarčič in Frane Erhart, člani GG Novo mesto; Marija Cimermančič in Marija Humar, gospodinja iz Koroške vasi; Fanika Umek, gospodinja iz Velikega Gorovca; Ivan Skot, Jože Videtič, Jože Suklje, Franc Nemančič, Drago Kršič, Jože Konda, Jože Nemančič, Franc Zupančič, Jože Zupelj, Anton Klemenčič, Stanko Oguljin, Anton Matjašič, Anton Plut, Jernej Crnugelj, Ivan Crnugelj, Martina Konda, Janko Čelčič, Marija Stepan in Francka Stepan člani IMV Subor; Janez Mihelič, kmet iz Berezne vasi; Martin Težak, kmet s Suborja; Marta Perencevič, delavka iz Drage; Alojzija Suklje in Zofija Suklje, gospodinja iz Berezne vasi; Justj Videtič, gospodinja iz Drage; Janko Danjanovič, kmet iz Drage; Jože Klemenčič, član PIT Novo mesto; Marija Cimermančič, gospodinja iz Jurne vasi; Marija Ančič, gospodinja iz Mačkova; Marija Kmet, gospodinja iz Mihovca; Matija Zupelj, kmet iz Dragovlje vasi; Terezija Tisov, Marija Bečkovec in Marija Gavrova, gospodinja s Pristave; Stanke Stanliš, kmet iz Konce; Pepca Stanliš, gospodinja iz Konce; Neža Kaspurin, gospodinja iz Krasinca; Matija Bojane, kmet s Muhaberja; Dušana Papič, članica Iskre, Novo mesto; Marjan Arko, učence poklicne šole Novo mesto; Stanislav Mrak, član rudnika Senovo. — Iskrena hvala!

Franc Čebelič, Jože Goršič, Florjan Kuplenk, Alojz Bučar in Anton Rus, člani IMV Novo mesto; Anton Klemenčič in Frane Zopher, kmeta iz Sela; Jože Bašelj, kmet iz Dobravice; Ivanka Zmle, gospodinja iz Krivoglavice; Ana Plut, gospodinja iz Mačkova; Viktor Plut, kmet iz Mačkova; Anton Nemančič, Martin Nemančič in Stane Mužar, kmetje iz Zelebeja; Marija Nemančič, Milena Težak in Bernarda Nemančič, članice Beti, Metlika; Karolina Skrinjar, Marija Guštin in Terezija Omanec, gospodinja iz Draščev; Slavko Nemančič, Anton Crnugelj, Jože Vukšinič in Anton Kozjan, kmetje iz Božakovega; Budi Nemančič, mizar iz Božakovega; Ivanka Radoš, gospodinja iz Radošev; Janez Muc, pekar iz Podzemlja; Majda Nemančič, članica Kometa, Metlika; Terezija Stanliš, gospodinja s Dolnjega Suborja; Anton Nemančič, kmet iz Draščev; Matija Kralj, kmet iz Kapljica; Katarina Muc, gospodinja iz Vidoličev; Martina Nemančič, gospodinja iz Vidoličev; Jelka Pirkovič, gospodinja iz Berezne vasi; Jože Galohič, kmet s Radovice; Tone Vovko, član hotela Grad Otočec; Jože Kočevar, član Novoteksa, Metlika; Vida Križan in Alojzija Muc, gospodinja iz Primostka; Anže Nemančič in Nada Nemančič, gospodinja iz Božakovega; Marija Stariha, članica Ljubljanskih mlekar, Metlika. Iskrena hvala!

Tovarna otroške konfekcije

## JUTRANJKA SEVNICA

VABI k sodelovanju

Sposobne in poslovno ambiciozne ekonomiste,  
inženirje tekstilne tehnologije ter modne kreatorje za otroško konfekcijo

Družinska stanovanja so takoj na razpolago.

Kandidati naj pošljejo ponudbe na splošni sektor podjetja.



# RADIO LJUBLJANA

**VSAK DAN:** poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.30 in ob 22.00. Pisni glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

**■ PETER, 19. DECEMBRA:** 8.04 Operna matineja. 9.05 Pionirski tehnik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Andrej Mihelič: Organizacija živinorejcev pred 60 leti. 12.40 Poje učiteljski pevski zbor »Stane Zagars iz Kranja. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Iz albuma skladb za mladino. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turistične. 15.35 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Rad imam glasbo - studio Koper. 18.50 Ogledalo našega časa. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka. 20.00 L. M. Škerjanc: Sedem narodnih in S. Mihelič: Tri posmi. 20.30 »Topops 13«. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

**■ SOBOTA, 20. DECEMBRA:** 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Radijska sola za nižjo stopnjo (ponovitev) - Najlepša knjiga leta. 9.35 Čez travnike selone. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Dušan Terčelj: Tipizacija vina. 12.40 Z ansambli domačih napევov. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena pravljica - Peroci-Mihelič: Moj deček je lahko balon. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Glasno v kino. 17.45 Jezikovni pogovori. 18.15 Dobimo se ob isti uri. 18.45 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Maksa Kumra. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 21.15 Glasbeni svetem. 22.15 Oddaja za naše izselence.

**■ NEDELJA, 21. DECEMBRA:** 8.00-8.00 Dobro jutro! 8.04 Radijska igra za otroke - Aleksander Mirošič: »Nakov detektivski uradi. 9.05 Srečanje v studiu. 14.10.05 Se pomnite, tovariši. Mitja Hribovšek: Usodna vrstica. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.50 Z ansambлом Mojmirja Seta. 14.05 Slovenska zemlja v besedi in glasbi. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra - Michel Déon: Kletka. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »V nedeljo zvečer. 22.15 Plesna glasba.

**■ PONEDELJEK, 22. DECEMBRA:** 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedne. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Strgar: Razmišljanje o hišnem vrtu. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestru. 13.30 Priporočajo vam. 14.05 Lahka glasba z orkestrom Hein Höttler. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Operni koncert. 18.15 »Signal«. 19.35 Mladinska oddaja: »Interni 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča. 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra avstrijske RTV v Dunaju. 21.30 Stare melodije v novih priredbah. 22.15 Za ljubitelje jazz.

**■ TOREK, 23. DECEMBRA:** 8.04 Operna matineja. 9.05 Radijska sola za srednjo stopnjo - Pravljica o tam in kam. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Gvido Fajdiga: Razmah čredenje v Sloveniji. 12.40 Od vas do vas. 13.30 Priporočajo vam. 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih.

15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 V torek na svideleži. 18.45 Svet tehnike - De-sau Justin: Computer - I. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Franca Sušnika. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Od premiere do premiere. 22.15 Jugoslovanska glasba.

**■ SREDA, 24. DECEMBRA:** 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Nema-vadni pogovori: Radijska sola za višjo stopnjo - Ne maram svojih staršev. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Slavko Gerjovič: Razi načini obdelave zemlje v vinogradih. 12.40 Prijubljeni pevi narodnih pesmi - Režka Koritnik z Avgustom Stankom. 13.30 Priporočajo vam. 14.05 Koncert za oddih. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Rad imam glasbo - studio Maribor. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »Ti in operas. 22.15 S festivalov jazz.

**■ ČETRTEK, 25. DECEMBRA:** 8.45 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Ciril Mastnak: Osemenjevanje krav z zmrazjenim semenom prinaša nove koristi živinorejcem. 12.40 Čez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Iz mladih grl«. 14.40 »Enajsta solaz. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne. 18.15 Morda vam bo všeč. 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ljubljanskim jazz ansambлом. 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napევov. 21.00 Vabimo vas na bralno večjo. 21.40 Glasbeni nokturno. 22.15 Četrtekovi glasbeni večeri.



obogatite praznike s skodelico



VSAK ČETRTEK

DOLENJSKI LIST



**IZSLA JE**  
Letna knjižna zbirka Prešernove družbe 1969/70  
1. PREŠERNOV KOLE-DAR za leto 1970  
2. Mimi Matcašek: BALADA O STAREM MLINU, povest  
3. Kamen Kalčev: DVA V NOVEM MESTU, povest  
4. Smiljan Rozman: LOV ZA UKRADENIMI MILIJONI, mladinska povest  
5. Branko Božič: ZGODOVINA SLOVENSKEGA NARODA  
6. France Verbinc: SLOVARČEK TUJK IN KRATIC  
7. dr. Karl Sumenjak: DA BI OSTALI MLADI IN ZDRAVI  
Vseh sedem knjig stane 35 din broširane, vezane v platno in tiskane na brezlesnem papirju pa 55 din.  
Zbirke lahko kupite v vseh knjigarnah ali v uravi Prešernove družbe, Pražakova ul. 1, p.p. 41/1.

## TELEVIZIJSKI SPORED

**NEDELJA, 21. dec.**  
9.00 KMETIJSKA ODDAJA V MAD-ZARŠCINI (Pohorje, Plešivec) (Bg)  
9.30 NARODNA GLASBA (Zgb)  
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Bg)  
10.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)  
19.55 OTROŠKA MATINEJA: Trapoljo HH. 32. Dogodivščine Huckleberryja Finna - Stan in Olo (Lj)  
12.20 TV KAZIPOT (Lj)  
SPORTNO POPOLDNE  
18.15 NOROLJE V OPERI - ameriški film (Lj)  
10.45 ČIKČAK (Lj)  
20.00 TV DNEVNIK (Bg)  
20.30 3-2-1 (Lj)  
20.35 HUMORESKA (Bg)  
21.40 VIDEOFON (Zgb)  
21.55 SPORTNI PREGLED (JRT)  
22.25 TV DNEVNIK (Bg)

**PONEDELJEK, 22. dec.**  
9.35 TV V SOLI (Zgb)  
10.30 NEMŠČINA (Zgb)  
10.45 ANGLEŠČINA (Zgb)  
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Bg)  
14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zgb)  
15.40 NEMŠČINA - pon. (Zgb)  
15.55 ANGLEŠČINA (Zgb)  
16.10 FRANCOŠČINA (Bg)  
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bg)  
17.45 TIKTAK: Mala čarovnica (Lj)  
18.00 PO SLOVENIJI (Lj)  
18.25 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)  
18.30 TRANSPORT PONESREGEN-CA V IZJEMNIH POGOJIH (Lj)  
18.50 GLASBENO DOKUMENTARNA ODDAJA (Zg)  
19.20 ZNANOST IN MI (Lj)  
19.45 ČIKČAK (Lj)  
20.00 TV DNEVNIK (Lj)  
20.30 3-2-1 (Lj)  
20.35 SKRITA PRISTANIŠČA IN LETALIŠČA - oddaja iz cikla. Od zore do mraka  
21.05 Murray Schisgal: LJUBEZEN-SKA PESEM BARNEYA KEMPINSKEGA (Lj)  
21.55 KONCERT OD DNEVU JA - posnetek prireditve v hall Tivoli (Lj)  
22.55 POROČILA (Lj)

**TOREK, 23. dec.**  
9.35 TV V SOLI (Zgb)  
10.30 RUSČINA (Zgb)  
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Bg)  
14.45 TV V SOLI - pon. (Zgb)  
15.40 RUSČINA - pon. (Zgb)  
16.10 ANGLEŠČINA (Bg)  
16.40 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Bg)  
17.50 RISANKA (Lj)  
18.00 LUTKOVNA ODDAJA (Sk)  
18.20 OBBREZJE - oddaja za italijansko narodnostno skupino (Lj)  
18.40 TORČOV VEČER POD LIPO (Lj)  
19.05 OBIŠČITE Z NAMI ZAGREB (Lj)  
19.50 ČIKČAK (Lj)  
20.00 TV DNEVNIK (Lj)  
20.30 3-2-1 (Lj)  
20.35 ZA DOBRO VOLJO IN RAZVEDRILU: Zakon in nered - angleški film (Lj)  
21.55 Prmoč Ramovič: ODMEVI (Lj)  
POROČILA (Lj)

Drugi spored:  
17.25 POROČILA (Zgb)  
17.30 KRONIKA (Zgb)  
17.45 RISANKA (Bg)  
18.00 LUTKE (Sk)  
18.20 ODDAJA O PROMETU (Zgb)  
19.00 NARODNA GLASBA (Sk)  
19.15 REPORTAŽA (Zgb)  
19.45 TV PROSPEKT (Zgb)  
20.00 TVD (Zgb)  
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV  
**SREDA, 24. dec.**  
9.35 TV V SOLI (Zgb)  
17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bg)  
17.45 RASTIMO - oddaja za otroke (Bg)  
18.30 PISANI TRAK (Lj)  
18.45 ČLOVEK - serijski film (Lj)  
19.15 ZVEZDNI TRENUTEK - glasbena oddaja (Sar)  
19.45 ČIKČAK (Lj)  
20.00 TV DNEVNIK (Lj)

*marsikoga je rešila le naravna*

**Potentila**  
Vskana vedno dan in noč je Potentila Srčna moč

20.30 3-2-1 (Lj)  
20.35 ZA VSE OTROKE SVETA - predstava Gsta Unicef (Lj)  
21.35 ČLOVEK S KAMERO: Thula - nizozemski film (Lj)  
22.05 POROČILA (Lj)

**ČETRTEK, 25. dec.**  
9.35 TV V SOLI (Zgb)  
10.30 NEMŠČINA (Zgb)  
10.45 ANGLEŠČINA (Zgb)  
11.00 FRANCOŠČINA (Bg)  
14.45 TV V SOLI - pon. (Zgb)  
15.40 NEMŠČINA - pon. (Zgb)  
15.55 ANGLEŠČINA - pon. (Zgb)  
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (do 16.40) (Bg)  
17.15 VESELI TOBOGAN - oddaja za otroke (Lj)  
17.45 PO SLOVENIJI (Lj)  
18.15 PEVSKI ZBOR 12 RAVEN NA KOROŠKEM (Lj)  
18.45 CRNSKE DUHOVNE PESMI - glasbena oddaja (Zgb)  
19.30 DEDEK MRAZ ZA VAS: Zlat čevljiček (Lj)  
19.45 ČIKČAK (Lj)  
20.00 TV DNEVNIK (Lj)  
20.30 VIJAVAJA (Lj)  
20.35 Thomas Mann: BUDDENBROCKOVI - nadaljevanje (Lj)  
21.20 KULTURNE DIAGONALE (Lj)  
22.00 SHENANDOAH - serijski film (Lj)  
22.25 POROČILA (Lj)

**PETER, 26. dec.**  
9.35 TV V SOLI (Zgb)  
11.00 ANGLEŠČINA (Bg)  
14.45 TV V SOLI - pon. (Zgb)  
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Bg)  
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Bg)  
17.45 NOVE DOGODIVŠČINE HUCKLEBERRYJA FINNA - serijski film (Lj)  
18.15 GLASBENA ODDAJA (Bg)  
19.00 VSE OE SVOJEM CASU - reportaža (Lj)  
19.35 DEDEK MRAZ ZA VAS: Snežna kraljica - I. del (Lj)  
19.50 ČIKČAK (Lj)  
20.00 TV DNEVNIK (Lj)  
20.30 3-2-1 (Lj)  
20.35 ZA DOBRO VOLJO IN RAZVEDRILU: V sanji - ameriški film (Lj)  
POSNETEK EVROVIZIJSKE GLASBENE ODDAJE IZ WT. ESBADNA (Lj)  
POROČILA (Lj)

**SOBOTA, 27. dec.**  
9.35 TV V SOLI (Zgb)  
16.30 ALICE V ČUDEJNI DEŽELI - mladinska igra (Zgb)  
17.30 PO DOMACE S PANTI TREH DOLIN (Lj)  
17.45 PRENOS SPORTNEGA DOGODKA (Zgb)  
19.15 S KAMERO PO SVETU: Jahca: Arizona (Lj)  
19.40 PET MINUT ZA BOLJSI JEZIK (Lj)  
19.45 DEDEK MRAZ ZA VAS: Snežna kraljica II. (Lj)  
20.00 TV DNEVNIK (Lj)  
20.30 3-2-1 (Lj)  
20.35 POSNETEK EVROVIZIJSKE GLASBENE ODDAJE IZ WT. ESBADNA (Lj)  
21.35 REZERVIRANO ZA SMEH (Lj)  
21.50 NOVI ROD - serijski film (Lj)  
22.40 TV KAZIPOT (Lj)  
23.00 POROČILA (Lj)

## IGRAČE

**HRANILNIK!**  
**NAJBOLJŠA IGRAČA IN NOVOLETNO DARILU!**  
Že otroci naj se mimogrede nauče varčevati in v igri bodo spoznavali življenjsko resnico: zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača! Tudi vi lahko dobite hranilnik za svojega otroka pri  
**Dolenjski banki in hranilnici**  
v NOVEM MESTU in njenih poslovnih enotah  
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!  
TUDI HRANILNO KNJIŽICO lahko dobite vsak čas pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!  
DBH Novo mesto obrestuje navadne hranilne vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.



# V TEM TEDNU VAS ZANIMA

# PTT SVETUJE

## TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 19. decembra — Urban  
Sobota, 20. decembra — Julij  
Nedelja, 21. decembra — Tomaž  
Ponedeljek, 22. dec. — Dan JLA  
Torek, 23. decembra — Viktorija  
Sreda, 24. decembra — Eva  
Četrtek, 25. decembra — Dušan

## KINIO

Brezice: 19. in 20. 12. angleški barvni film »Misterij starega mlinskega«, 21. in 22. 12. angleški barvni film »Teater smrti«, 23. in 24. 12. španski barvni film »Adios Texas«, 25. 12. ameriški barvni film »San Fernando«.

Kočevje — »Jadrano«: 19. 12. španski barvni film »Gusarska ljubav«, 20. in 21. 12. ameriški barvni film »Firati iz Missisipij«, 22. 12. ameriški barvni film »Nepremagljivi«, 23. in 24. 12. ameriški barvni film »Tvoji otroci, moj otroci, naši otroci«.

Kostanjevica: 21. 12. francoski barvni film »Ilija v Panami«, 22. 12. ameriški barvni film »Divji samci«, 23. do 25. 12. italijanski barvni film »Gulletta in duhovci«, 26. do 28. 12. italijanski barvni film »Romu in Remu«.

Mirna: 20. in 21. 12. sin na koncu sreča.

Mokronog: 20. in 21. 12. francosko-italijanski barvni film »Angelika, markiza angelova«.

Novo mesto: Od 19. do 22. 12. ameriški barvni film »Dolina ljubezni«, 23. do 25. 12. angleški barvni film »Mister 10 procentov«.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 17. do 23. 12. angleški barvni film »Živeti svobodno«.

Ribnica: 20. in 21. 12. švedski film »Molks«.

Sevnica: 20. in 21. 12. ameriški film »Operacija Grom«, 24. 12. ameriški film »Siganec z Alkatraz«.

Sodražica: 20. in 21. 12. angleški barvni film »Naloga eskadrile 633«.

Trebnje: 20. in 21. 12. ameriški barvni kriminalni film »Sedem glavih moše«.

## Decembrsko vreme v pregovorih

Ce v grudnu bliska, grmi, za drugo leto vetrove budi. — Ce je na Barbaro mraz, do trajal ves zimski čas. — O Tomažu vetra suho petje, suha pomlad, sušno poletje. — Zelen božič — bela velika noč. — Božič na trati — velika noč za pejo. — Ce Stefana burja prinese, vinogradniku pridelek odnese. — Tepečni dan oblačen, k letu ne boš kruha lačen.

### LUNINE MENE:

16. 12. ☾ ob 02.09  
23. 12. ☽ ob 18.35  
31. 12. ☾ ob 23.52

## ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljube žene, matere, stare matere, prababice

### JOZEF PERGAR

iz Gabrčjskih ljubov pri Kmetu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti, ji darovali vence, cvetje in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala sosebam in vaščanom za osebnostno pomoč in težkih trenutkih, dr. Humarju za nego na domu, gospodu župniku za obrede in govorniku za ganljive besede ob odprtem grobu.

Zaljubljeni: mož Franc, hčerke Angelica, Anica, Bebi, zeti Milan, Stanko, Franci, vnuk Lado z ženo Marijo, vnukinja

Milena por. Geč, vnuki Zdenka, Franci, Silvo, pravnik Matjaz in drugo sorodstvo

Ob nepričakovani in težki izgubi naše ljube hčerke, sestrice, tetice nečakinje

### LJUBICA RAJK

iz Brusnic

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se gasilcem za njihovo požarovalno pomoč, UJV, podjetjema ELI in ISKRI, gospodu župniku, pevcem in vsem drugim, ki so nas tolažili in spremljali našo ljubico na zadnji poti in njen grob zasuli z venci in cvetjem.

Zaljubljeni: mama Tončka, oče Franc, sestra Jožica z družino, brat Franci, sestra Slavica in drugo sorodstvo.

Ob bridki izgubi naše ljube matere

### FRANCIŠKE PINTAR

iz Ljovšice 4, Sodražica

se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosebam in vaščanom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje. Se posebno zahvala za vence INLESU Ribnica, SUKNU Jurjevica, pevcem Nova Stifca, gasilskemu društvu Zamostec, gospodu Ploju z Nove Stifce ter gospodu župniku iz Sodražice za posvilične besede, kakor tudi zdravniku dr. Klumlju za lajšanje bolečin v zadnjih urah.

Zaljubljeni: sinovi, hčerke, vnuki, snabi in drugo sorodstvo

Ob izgubi našega očeta, starega očeta, strica in brata

### ANTONA BOBNARJA

iz Srednjega Globodola

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu podarili vence, nam izrekli sožalje, kakor tudi gospodu župniku za sorodstvo ter vsem sorodnikom in vaščanom.

Zaljubljeni: sinovi Jože, Ludvik, Alojz z družinami, hčerka Tončka z družino in drugo sorodstvo

Ob tragični izgubi naše zlate matere, stare matere in sestri

### MARIJE ROZMAN

iz Novega mesta

iskreno najtoplejšo zahvalo tovarni KRKA za podarjeni venec, sodelavcem za venco in pomoč. Nadalje smo dolžni vso zahvalo gostinskemu podjetju Crnomelj, vlasti osebju iz hotela Lahnja, najboljim sodelavcem tapetarskega oddelka IMV v Novem mestu ter IMV — obratu Suhor za podarjene vence, podjetju NOVOLES iz Straže ter duhovščini za spremstvo. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki so nam stali ob strani v najlepših urah.

Zaljubljeni: sin Stane z družino, hčerka Silva z možem, hčerke Anica, Vida, sin Lado in Maks z družinami, sestri in drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi našega ljubega moža in očeta

### KARLA TURKA

z Podturna pri Dol. Toplicah

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancom in vaščanom, ki so se še zadnjič poslovili od njega, ga v tako lepem številu spremlili na zadnji poti ter mu poklonili toliko cvetja. Posebno se zahvaljujemo GD Podturn, GO Straža, Čestnemu podjetju Ljubljana, Industriji obute Novo mesto ter PTT Novo mesto. Prav lepa hvala častiti duhovščini za posvilične besede in vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nas tolažili. Še enkrat hvala vsem dobrim vaščanom.

Zaljubljeni: žena, sinova Karol in Ivan z družinami, hčerka Zalka z družino ter Pepca.

Po hudi, težki bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in brat

### JOŽE JUDEŽ

Vel. Orehek 8

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu podarili vence, nam izrekli sožalje ter nam pomagali v težkih trenutkih. Posebna zahvala sosebam Božičevim, Klobučarjevim in Ovičkovim, ki so prvi priskočili na pomoč, kolektivni Obrtnik in učencem osnovne šole Stopiče za venco in udeležbo na pogrebu, gospodu župniku za spremstvo in posvilične besede. Vsem iskrena hvala!

Zaljubljeni: žena Terezija, sin Jože, hčerka Stefka, brat Franc z ženo, sestra Marija, Ivana, Ana in Frančiška z družinami in drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi naše ljube matere in stare matere

### MARIJE VOVKO

iz Malih Brusnic

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom ter vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje. Posebna zahvala PREHRANI Ljubljana, ELM — tekstilni tovarni Crmče, podjetju HMELEJNIK in KREMEN iz Novega mesta.

Zaljubljeni: mož Franc, sin Mirko z družino, hčerke Mici, Ani, Nežka, Rofi in Pepi z družinami ter Vida z možem

Ob nenadomestljivi izgubi dragoga moža

### ALOJZA ALEKSICA

iz Vavpce vasi 33

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi ob njegovi smrti stali ob strani. Posebna zahvala dr. Kvasiču, g. župniku za spremstvo na zadnji poti, darovalcem vencev in vsem, ki so pokojnika spremlili na zadnji poti.

Vdova: Katarina iz sorodniki  
Semčji, 30. 11. 1969



oddajte novoletne čestitke

pravočasno

NAJPOZNEJE DO 20. DECEMBRA!

## ČESTITKE

Janezu Sajetu, ki živi v Kanadi, čestitam na dvojni praznik Gasvodovi, Andrejčičovi, Zorkovi in Kramarjevi.

TOPLE KOPELI nudi Javno kopališče, Novo mesto, Prešernov trg 5.

GOSTILNA V BELI CEKVI va bi na zabavo, 21. decembra. Igrajo Mladi fantje, Vabjenil

## OBVESTILA

OBVEŠČAM cenjene stranke, da bo zaradi bolezi mlini v Vavti vasi pri Straži od 1. do 20. jan. arja 1970 zaprt. Rozman.

## PREKLECI

Zarka Siana in Andrej Veber, gimnazija Novo mesto, proglašava za neraznične vse govornice, ki se širijo o Milovanu Dimitriću, Zdravku Sisku, Rajku Vučkadiću in Marjani Jenku, obenem pa izjavljava, da nista odgovorna za širjenje teh govoric.

GOSTILNA »CUCELJA« z Odrgu pri Trebnjem vabi kolektive na silvestrovanje. Sprejema tudi rezervacije za Silvestrovo. Pridite, prijetno boste silvestrovali!

## NE HODI DOMOV BREZ



POLAGAM zidne tapete. Sobosilkar Gvido Hren, Mala Bučna vas, Novo mesto.

EKSPRESNO OCISTI oblačila, vsakovrstno perilo opere Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

# malio glasi

## SLUŽBO DOBI

DOBRO ZAPOSILITEV nudim žanam in dekletom. Ponudbe v oglašnem oddelku pod »Takoje«. PRIJAZNA TRICLANSKA družina išče preprosto kmečko dekletko za službo v gospodinjstvu; lahko je tudi učiteljica. Ugodni delovni pogoji. Oglašite se pri Boštjančiču-Turku, Trg OP 14, Ljubljana (nasproti železniški postaji).

GOSPODINJSKO POMOČNICO išče člarska družina. Centralno ogrevanje, plača dobra. Naslov: Zadnik, Jamova 56, Ljubljana — Vle.

SLUŽBO DOBI upokojen mizar, lahko priučen za razna popravila. Naslov v upravi lista (2340/69).

MLAJŠA UPKOJENKA dobi hrano, stanovanje in plačo za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista (2345/69).

## STANOVANJA

ISCEM SOBO s kuhinjo do maja v Novem mestu ali okolici. Naslov v upravi lista (2350/69).

OPREMLJENO SOBO išče za doleden čas tipič. Inženir z zaposleno ženo. Plača dobro. Naslov v upravi lista (2302/69).

ODDAM SOBO in sodobno stanovanje pri Novem mestu. Naslov v upravi lista (2339/69).

## MOTORNIA VOZILA

UVOZEN AVTO, novejši, zelo mala poraba, zaradi bolezi na prodaj za 14.950 din. Erjavce, Ivančna Gorica 88.

PRODAM FIAT 750 (prevoženih 35.000 km, letnik 1966) in motorno žago Stihl 07. Folde Vire, Hudo 6, Novo mesto.

## PRODAM

PRODAM ocrsko posteljico, Osočnik, Zagrebška 14, Novo mesto. PRODAM SPALNICO in 60-basno harmoniko. Vukadinovič, Novo mesto, Zagrebška 18, II. nadstropje. PRODAM epofalni elektromotor Kovinar in skrotar za vse vrste žita na lasti motor, Viktor Bataj, Dolenja vas 6, Otočec ob Krki. PRODAM stanovanjsko Smeiser s puhalnikom in obrabljanim za seno. Cena po dogovoru. Janez

## KUPIM

KUPIM brezhlbno centrifugo. Naslov v upravi lista (2353/69).

KUPIM mizarški poravnalni stroj. Naslov v upravi lista (2336/69).

## POSEST

POCENI PRODAM gradbeno parcelo. Vodovod, elektrika, trgovina, avtobusna postaja v neposredni bližini (v Kanjarici). Stanko Kralj, Dobliče, Crnomelj.

TAKOJ PRODAM vselivo manjšo hišo z vrtno, dobro ohranjeno, primerno za upokojence ali vikend, v vasi Drnovo pri Krškem. Možnosti so tudi za adaptacije in dostave. Amalija Germek, Krško, Alkorceva 7.

V BLIŽINI KOSTANJEVICE na Krki ugodno prodam 36 arov zemlje, ki je primerna za sadovnjak, njivo ali vinograd, kakor tudi za gradbeno parcelo. Ponudbe pošljite na naslov: Franc Vivod, Celje, Košobkova št. 5.

PRODAM gradbeno parcelo v vasi Brege. Cena ugodna. Ivan Skofljanc, Brege 2, Leskovec pri Krškem.

## RAZNO

KDOR POGREBA psa pičcarja, naj se oglaš pri Antonu Cesarju, v Prečni, n. h.

DESETIHOČI vaših sotrpinov, ki so kakor vi bolehal na žalodu, jetrih, žolču in črevesju, so se pozdravili z učinkovitim prirodnim zdravilom: rožnatičim DONAT vrecem. Zahlevajte DONAT v svoji trgovini v Novem mestu ga dobite pri HMELEJNIKU, STANDARDU (MERCATORJU) in DOLENJKI.

K MODERNI OBLEKI — moderne nakiti! Dobite ga po naročilu ali blitri pri zlatarju v Ljubljani. Gosposka 5 (poleg umiverze).

## Prav je, da zveste:

### Prvi: Brežice, Metlika in Trebnje!

LETO GRE H KRAJU, iztekajo pa so tudi pogodbe, s katerimi občinske skupščine sofinancirajo stroške za tiskanje svojih stalnih komunkskih strani. Z veseljem sporočamo, da sta občini BREŽICE in TREBNJE že konec novembra poravnali celotno pogodbeno vsoto za 1969; prejšnji teden pa jima je sledila tudi občina METLIKA. Preostalih šest občinskih skupščin oz. občinskih konferenc SZDL smo pred dnevi prosili, naj poravnajo znesanke za sofinanciranje svojih stalnih strani v pokrajinskem tedniku.

NOVOLETNI KOLEDAR bodo prejeli vsi stari in novi naročniki našega lista v razširjeni novoletni številki, ki bo izšla v četrtek, 25. decembra 1969; v njej bo tiskana tudi večja nagradna križanka.

OBVESTILO O NAROČNINI za 1970 bomo objavili prihodnji teden; doslej smo neuradno zvedeli, da se je časopisni papir medtem že podražil, ne vemo pa še, za koliko. Ponovno sporočamo vsem naročnikom in bralcem DOLENJSKEGA LISTA: z novim letom bomo na zahteve in želje številnih bralcev povečali obseg našega časnika na stalnih 32 strani, kar pomeni, da bomo v 2 pokrajinskih izdajah tiskali vsak teden po 36 strani »DOLENJCA«. Nove, stalne strani v listu se vam danes ponovno predstavljajo.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

## DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferenec SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNISKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Slavko Dokl, Milot Jakopčec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Prine, Jožica Tepey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Močkon.

IZHAJA VSAK ČETRTEK — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndin (3200 S. din), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 62.50 novih dinarjev (6.250 Sdin) oz. 5 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (069) 21-227 — Nenaročenih rokovpisov in fotografij ne vračamo — Tiska CGP »Delos« v Ljubljani